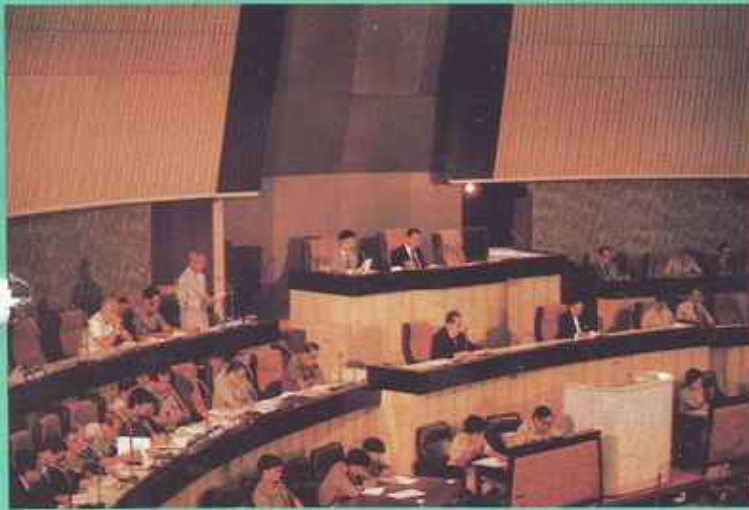

ISSN 0125-0908

วารสาร ปีที่ ๓๑ กันยายน ๒๕๒๙

ข้าราชการ

- นโยบายของรัฐบาล
 กิตติเดลงต่อรัฐสภา
- สทนากกับรัฐมนตรีใหม่
 รมช. พิจิตต รัตตกุล
 รมช. ชูชีพ หากยสวัสดิ์

รัฐบาลใหม่ พ.ศ. 2529

- บทสัมภาษณ์เลขาธิการคณะรัฐมนตรี
- ผลงานและประวัติผู้ได้รับพระราชทาน
 เหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา

วารสารข้าราชการ

ปีที่ ๓๑ ฉบับที่ ๙ กันยายน ๒๕๒๙

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเผยแพร่วิชาการด้านการบริหารงานบุคคล
๒. เพื่อเผยแพร่แนวความคิดในการปฏิบัติราชการ
๓. เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างข้าราชการในอันที่จะเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อราชการ

บริการสมาชิก

วารสารข้าราชการจำหน่ายปลีกเล่มละ ๑๒ บาท สำหรับสมาชิกค่าบำรุงปีละ ๑๓๕ บาท รวมค่าส่ง กรุณาบอกรับและส่งเงินในนาม **ผู้จัดการสวัสดิการสำนักงาน ก.พ.** ถนนพิษณุโลก กท.๑๐๓๐๐ โดยส่งจ่ายธนาคาร/เช็คไปรษณีย์ที่ ป.ท.สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี

ต้องการถามปัญหากฎหมายระเบียบ และวินัย ข้าราชการพลเรือน ปัญหาคลัง หรือปัญหาข้อข้องใจอื่นใด รวมทั้งการให้ข้อเสนอแนะและบทความแสดงความคิดเห็น โปรดแจ้งไปยังบรรณาธิการโดยตรง

เจ้าของ สวัสดิการสำนักงาน ก.พ.
ผู้จัดการสวัสดิการ นายปรีชา วิชัยดิษฐ์
ฝ่ายจัดการ นายเกรียงไกร กลิ่นอุบล

ที่ปรึกษา

นายไกรจ สุนทรกุล
นายสำราญ ธารราษฎร์
นายวิลาศ สิงห์วิสัย
นายอุดม บุญประกอบ

บรรณาธิการ

นางทิพาวดี เมฆสุวรรณ

คณะบรรณาธิการ

นายสีมา สีมานันท์
นางเมทินี พงษ์เวช
นางดวงแข เมธาศิริ
นายอดุล จันทร์ศักดิ์
นางกานดา วัชรากัย
นางสาวทัศนีย์ ดุสิตสุทธิรัตน์
นายนนทิกร กาญจนะจิตรา
นายธานินทร์ ลียากาศ
นางสาวยุพียง เนี่ยวกุล
นางปิยนารถ ปัจฉิมานนท์
นายเกริกเกียรติ เอกพจน์
นางสาวปารณี จันแยม

แบบปก

ประชาสัมพันธ์

สถานที่พิมพ์

นายอัคนี หฤทัย
นายธงชัย วาณิชกะ
บริษัท ประชาชน จำกัด
(แผนกการพิมพ์)
๓๕ ซอยพิพัฒน์ ถนนสีลม
บางรัก ๑๐๕๐๐
โทร. ๒๓๕-๒๐๖๒
๒๓๕-๐๓๘๙

ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

นายนิรันดร์ เหนระกุล
พ.ศ. ๒๕๒๙

ปก : คำแถลงนโยบาย
เป้าหมายและคำสัญญา

สารบัญ

บทบรรณาธิการ	๔
คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา	๖
สัมภาษณ์พิเศษ : รัฐมนตรีใหม่กับข้าราชการประจำ	๑๕
ดร.พิจิตต รัตตกุล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์	
นายชูชีพ หาญสวัสดิ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์	
นายอนันต์ อนันตกุล เลขาธิการคณะรัฐมนตรี	
นายสวัสดิ์ อินทวงศ์/นายประเสริฐ ศิลปะ/นายฉวีรักษ์ บุญสิทธิ์	
รัฐบาลใหม่ - ปี ๑๒	๓๕
ปรัชญาการปกครอง - ด.เสถียรสุด	๓๘
เก็บตกจากการเลือกตั้ง - ปัญญา ฤกษ์อุไร	๕๑
การเสียดสีระหว่างข้าราชการการเมืองกับข้าราชการประจำ - วิโรจน์ ธีรคุณโกวิท	๕๗
ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญคุณภุชมาลา เข็มศิลปวิทยา - พูนทรัพย์ จรรยาสุภาพ	๕๓
เปิดประตูปิดตานี้ - ภักดิ์ รตนผล	๖๔
เมอร์ฟีกับคุณสมชาย ว่าด้วยโชคร้ายประจำวัน - สังกะสี	๖๗
เฟดเตอร์ิก ดับบลิว เทเลอร์ ยังไม่ตาย - บูม	๗๓
อุทาหรณ์ก่อนทำผิด - เอกศักดิ์ ตรีภานุสวัสดิ์	๗๗
กฎหมายและระเบียบใหม่	๘๕
ปัญหาระเบียบข้าราชการพลเรือน	๙๐
ก่อนปิดปก	๙๖

จากบรรณาธิการ

สวัสดีค่ะ

วารสารข้าราชการฉบับเดือนกันยายนได้กำหนดหัวข้อให้มีจุดเน้นเกี่ยวกับรัฐบาลใหม่ที่เราเพิ่งจะมีอย่างสด ๆ ร้อน ๆ ตั้งแต่วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ เป็นต้นมา เราได้อ่านนโยบายที่รัฐบาลได้แถลงต่อรัฐสภาแล้วก็มีความหวังว่าคณะรัฐมนตรีชุดใหม่นี้คงจะมีความตั้งใจและความกระตือรือร้นที่จะผลักดันอย่างสุดกำลังที่จะให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในแผ่นดินนี้ให้ไปในทิศทางที่ดีขึ้นตามที่ได้สัญญาไว้กับประชาชนอย่างจริงจังต่อไป

นอกจากการมีรัฐบาลใหม่แล้ว สถานการณ์หลาย ๆ อย่างในช่วงเดือนสิงหาคมและกันยายนนี้ ได้บ่งชี้ถึงความจำเป็นหลาย ๆ อย่างว่า เรากำลังจะหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงอย่างสำคัญทั้งในทางการเมือง การเศรษฐกิจ และการบริหารประเทศ อันจะเป็นผลกระทบโดยตรงให้ข้าราชการพลเรือนต้องปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานและทัศนคติให้สอดคล้องและทันต่อสถานการณ์ด้วย

ในทางการเมืองดังได้กล่าวแล้วว่ารัฐบาลใหม่มีท่าทีระดับกระเฉง ได้ประกาศนโยบายที่จะปฏิรูประบบราชการให้มีการทำงานอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะในการบริการประชาชนซึ่งย่อมแน่นอนว่า **ผู้ที่รัฐบาลใหม่จะผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกลุ่มแรกก็คือข้าราชการพลเรือนเจ้าเก่า** เพราะข้าราชการพลเรือนคือ เครื่องมืออันสำคัญที่จะช่วยให้งานของรัฐบาลเป็น ไปด้วยความกระฉับกระเฉง รวดเร็ว หรืออีกนัยหนึ่งคือ **ที่สำคัญก็คือข้าราชการพลเรือนอยู่ในบังคับบัญชาอย่างเด็ดขาดของรัฐบาลนั่นเอง**

ทางด้านพรรคการเมืองฝ่ายค้าน เราก็มีผู้แทนราษฎรฝ่ายค้านใหม่ที่มีท่าทีเข้มแข็งน่าเลื่อมใส แสดงท่าทีของการผินก่าลังกันอย่างเหนียวแน่น เพื่อที่จะเฝ้าติดตามดูผลงานของรัฐบาลอยู่ทุกย่างก้าว และก็เช่นเดียวกันอีกนั่นแหละ ผลงานของรัฐบาลที่ฝ่ายค้านจะต้องติดตามดูก็คือผลงานอันเกิดจากการปฏิบัติงานและ **พฤติกรรมของข้าราชการพลเรือน** ซึ่งจะส่งเป็นผลผลิตที่เป็นรูปธรรมของผลการบริหารงานของรัฐบาลต่อไป

ในทางเศรษฐกิจนั้น หลังจากที่ได้นำมาตรการเฉียบขาดและมีการประหยัดแบบรัดเข็มขัดจนต้องก้าวแล้ว เศรษฐกิจของประเทศก็มีที่ท่าจะฟื้นกลับเหมือนคนไข้หนักที่เริ่มมีอาการเบาบางขึ้นบ้างแล้ว มีกำลังวังชาแข็งแรงเพิ่มขึ้นตามลำดับ ประกอบกับภาวะการกดดันจากระบบการป้องกันทางการค้า ซึ่งจะทำให้เกิดการแข่งขันทางการค้าเพื่อความอยู่รอดกันมากขึ้น จึงเป็นที่คาดหมายได้ว่านักธุรกิจ พ่อค้า นักการเมือง และรัฐบาล จะต้องร่วมมือกันผลักดันอย่างจริงจังและรุนแรงให้การดำเนินการต่าง ๆ ในทางการค้าเป็นไปอย่างผืนิกกำลัง รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ซึ่งจะเอื้ออำนวยต่อการลงทุนและการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจได้มากยิ่งขึ้น

ทางการบริหารก็ได้มีการแถลงนโยบายจากรัฐบาลไปแล้วว่าจะต้องมีการปฏิรูประบบราชการกันอย่างขนานใหญ่ ซึ่งต่อไปก็จะต้องมีการกำหนดทิศทางการบริหาร กลยุทธ์ เป้าหมาย แผนงาน โครงการ และขั้นตอนการปฏิบัติงาน ตลอดจนระบบและวิธีการติดตามผลงานของข้าราชการตามมาด้วย

ณ ใจกลางของการบริหารราชการแผ่นดินในระดับใต้ นายกรัฐมนตรี คือ สำเนา นายกรัฐมนตรี ก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างสำคัญทันทีคือ มีรองนายกรัฐมนตรีถึง ๕ ท่าน มีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ๖ ท่าน และมีศูนย์กลางในการประสานงานระดับชาติ มีการเปลี่ยนแปลงและเพิ่มบทบาทในการบริหารให้แก่เลขาธิการนายกรัฐมนตรีให้คล้ายกับปลัดบัญชาการอีกด้วย

ดังนั้น ข้าราชการพลเรือนจึงตกเป็นเป้าหมายหลักของรัฐบาล นักการเมือง นักธุรกิจ สื่อมวลชน และประชาชน ที่จะปรับปรุงการทำงานให้รวดเร็วทันเหตุการณ์ สร้างสรรค์ และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมมากที่สุด

ขณะนี้ข้าราชการพลเรือนเป็นจำนวนมากที่ทำงานหนักอย่างเต็มที่อยู่แล้ว แต่ในระบบราชการเองก็มีปัญหาเรื้อรังอยู่มากมาย การที่จะปรับเปลี่ยนการทำงานและระบบราชการให้รวดเร็วทันกับเส้นทางใหม่จึงอาจจะมีอุปสรรคและไม่ทันใจผู้มีอำนาจอยู่บ้างในบางจุด แต่เราก็เชื่อว่ารัฐบาลและนักการเมืองทั้งหลายก็ควรจะพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงตัวเองให้สอดคล้องกับสถานการณ์และความหวังที่ได้ตั้งไว้เป็นตัวอย่างด้วย ขอเพียงแต่ให้รัฐบาลจริงใจและจริงจังที่จะดำเนินการตามนโยบายข้อ ๒ ที่จะปรับปรุงสวัสดิการและความเป็นอยู่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ นอกนั้นแล้วก็ขอปฏิบัติต่อกันอย่างให้เกิดสติให้กำลังใจ ให้ความสำคัญและความยุติธรรมแก่ข้าราชการพลเรือนตามควรแก่กรณี ถ้าเป็นได้ดังนี้เราก็เชื่อมั่นว่าทุกสิ่งที่ต้องการทำคงจะสัมฤทธิ์ผลได้โดยไม้อากนั้ก

ข้าราชการพลเรือนในขณะนี้กำลังเป็นไข้หนักซึ่งอาจจะเป็นมาก่อนหรือพร้อม ๆ กันกับภาวะทางเศรษฐกิจของชาติ จะต่างกันไปเพียงอากาศใช้ของเรายังคงหนักอยู่ ยังไม่มีที่ท่าว่าจะกระเดื่องขึ้นเหมือนอากาศใช้ทางเศรษฐกิจเลย

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี โดย พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี

แถลงต่อรัฐสภา
วันพุธที่ 27 สิงหาคม 2529

ท่านประธานรัฐสภาและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ

ตามที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้กระผมเป็นนายกรัฐมนตรีตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 5 สิงหาคม 2529 และแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 11 สิงหาคม 2529 นั้น กระผมและคณะรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินขึ้น โดยคำนึงถึงความสุขของประชาชน การพัฒนาการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม และความมั่นคงของชาติในด้านต่าง ๆ จึงขอแถลงเพื่อให้รัฐสภาทราบนโยบาย ดังต่อไปนี้

นโยบายการเมืองและการบริหาร

รัฐบาลมีเจตนารมณ์ในการเทิดทูนและรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขอย่างเคร่งครัด และจะดำเนินการทุกวิถีทางที่จะให้บังเกิดความสุขความเจริญแก่ประชาชนในทุกด้าน โดยกำหนดนโยบาย ดังนี้

1. จะรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม เพื่อให้บังเกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมให้ลดลงและขจัดการมีและการใช้อาวุธสงครามที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายโดยเด็ดขาด พร้อมทั้งปรับปรุงประสิทธิภาพของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถรักษาความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมายอย่างเคร่งครัดและเป็นธรรม และจะส่งเสริมสนับสนุนประชาชนให้มีบทบาทและส่วนร่วมในการรักษาความสงบเรียบร้อยอีกทางหนึ่งด้วย

๒. จะปรับปรุงสวัสดิการและความเป็นอยู่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐให้มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม และบังเกิดผลดีต่อประชาชนโดยส่วนรวม ในขณะที่เดียวกัน จะจัดข้าราชการและเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐที่ทุจริต และประพฤติมิชอบหรือไร้สมรรถภาพให้พ้นจากวงงานของรัฐ และจะเสริมสร้างระบบการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการและระบบการตรวจเงินแผ่นดินให้มีอิสระและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๓. จะปฏิรูประบบราชการให้เกิดความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพในการบริการประชาชน โดยการปรับปรุงส่วนราชการให้สอดคล้องกับการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม ขจัดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่และการบริหารงาน กระจายอำนาจการบริหารราชการไปสู่ราชการส่วนภูมิภาค และเสริมสร้างความเป็นอิสระของการปกครองส่วนท้องถิ่นให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

๔. จะส่งเสริมและสนับสนุนบทบาทของพรรคการเมือง และสถาบันทางการเมืองอื่นให้สอดคล้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และส่งเสริมให้ประชาชนในทุกสาขาอาชีพ ได้เข้าใจถึงบทบาทและความสำคัญของสมาชิกฝ่ายนิติบัญญัติ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

๕. จะใช้นโยบายการเมืองนำการทหาร ในการต่อสู้เพื่อเอาชนะลัทธิการปกครองที่เป็นภัยต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

นโยบายการป้องกันประเทศ

เพื่อให้การรักษาความมั่นคงของประเทศ และการดำรงไว้ซึ่งอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถพึ่งตนเองได้ รัฐบาลจึงกำหนดนโยบาย ดังนี้

๑. จะปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพของกองทัพให้มีขีดความสามารถอย่างเต็มที่ โดยให้สอดคล้องกับฐานะทางเศรษฐกิจและสถานการณ์ของประเทศ

๒. จะหมั่นกำลั้งป้องกันประเทศ ทั้งกำลั้งทหาร กึ่งทหาร ตำรวจ และราษฎรอาสาสมัครในรูปแบบต่าง ๆ ตลอดจนข้าราชการและประชาชนเข้าด้วยกัน เพื่อป้องกันภัยคุกคามทั้งภายในและภายนอกประเทศ

๓. จะปรับปรุงและพัฒนาหลักนิยมในการรบ และเพิ่มประสิทธิภาพในการฝึกและศึกษาแก่กำลั้งพลในการป้องกันประเทศให้เข้มแข็ง ทันท่วงที ให้สามารถเผชิญกับภัยคุกคามทุกรูปแบบทั้งภายในและภายนอก รวมทั้งจะพัฒนากำลั้งพลที่เข้ารับราชการทหารให้มีความรู้ทางวิชาชีพ สามารถนำไปประกอบสัมมาชีพเมื่อพ้นจากประจำการได้ด้วย

๔. จะส่งเสริมการผลิต การวิจัยและพัฒนามาตรฐานอาวุธยุทโธปกรณ์ขึ้นภายในประเทศเพื่อให้สามารถช่วยตัวเองได้มากที่สุด

๕. จะดำเนินการทุกวิถีทาง เพื่อให้เกิดความพร้อมด้านทรัพยากรที่จะสนับสนุนการระดมสรรพกำลังของชาติเพื่อการป้องกันประเทศ

วารสารข้าราชการ ๘

๖. จะเพิ่มบทบาทของทหารในการพัฒนาประเทศ ช่วยเหลือประชาชน และสนับสนุนการบรรเทาสาธารณภัยของชาติ
๗. จะบำรุงรักษาขวัญและกำลังใจของทหารให้ดีอยู่เสมอ โดยการปรับปรุงส่งเสริมด้านสวัสดิการ รวมทั้งให้หลักประกันในการสงเคราะห์ทหารผ่านศึกและครอบครัวให้ดำรงอยู่ได้ด้วยความเหมาะสม สำหรับทหารผ่านศึกทุพพลภาพและครอบครัวของทหารผู้เสียชีวิตจะได้รับการช่วยเหลือเป็นพิเศษ

นโยบายต่างประเทศ

รัฐบาลจะดำเนินนโยบายต่างประเทศอย่างเป็นอิสระโดยยึดถือประโยชน์ของชาติเป็นหลัก เพื่อให้บรรลุผลในการสร้างไว้ซึ่งเอกราช อธิปไตยของชาติ บูรณภาพแห่งดินแดน ในการพิทักษ์และส่งเสริมความมั่นคงของรัฐ และผลประโยชน์ของชาติ โดยจะมุ่งเน้นให้เกิดประโยชน์สูงสุดทางด้านเศรษฐกิจของประเทศเป็นสำคัญ ทั้งจะส่งเสริมการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ และระหว่างภาครัฐบาลกับภาคเอกชน เพื่อประสิทธิภาพและเอกภาพในการดำเนินนโยบาย นอกจากนี้ จะร่วมมือกับนานาประเทศ และองค์การระหว่างประเทศเพื่อยังประโยชน์ให้เกิดแก่ความมั่นคงของรัฐและการพัฒนาประเทศ โดยกำหนดนโยบาย ดังนี้

๑. จะให้ความพยายามต่อไปเพื่อปรับปรุงความสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้านทุกประเทศ ในลักษณะที่คอบสนองผลประโยชน์ร่วมกัน โดยยึดถือหลักความเสมอภาคและความยุติธรรม จะมุ่งมั่นให้มีการแก้ไขปัญหาระหว่างกัน โดยทางการเมือง และการทูตแบบสันติ

๒. จะส่งเสริมสันติภาพและการดำรงอยู่ร่วมกันโดยสันติระหว่างประเทศทั้งหลาย บนหลักการของการเคารพเอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งดินแดนความเสมอภาค การไม่แทรกแซงในกิจการภายในของกันและกัน และการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งระหว่างประเทศโดยสันติวิธี

๓. จะดำเนินการทางการเมืองระหว่างประเทศและการทูตในทุกวิถีทางเพื่อให้บรรลุถึงซึ่งสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์และความมั่นคงของชาติเป็นสำคัญ

๔. จะเสริมสร้างความร่วมมือทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และจะกระชับสัมพันธ์ไมตรีกับบรรดาประเทศภาคีอาเซียนทั้งหมดให้แน่นแฟ้นและใกล้ชิดยิ่งขึ้น ทั้งจะสนับสนุนมาตรการที่จะให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นเขตสันติภาพ เสรีภาพและความเป็นกลาง

๕. จะดำเนินการส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจในลักษณะที่จะเกื้อกูล และเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยและความเจริญรุ่งเรืองของประเทศ

๖. จะเคารพและส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามหลักการของกฎบัตรสหประชาชาติและปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน จะเคารพและรักษาสีทธิคามความตกลงที่ทำไว้กับต่างประเทศ โดยยึดถือหลักแห่งความเสมอภาค หลักถ้อยทีถ้อยปฏิบัติ และความเป็นธรรม

๗. จะส่งเสริมสัมพันธไมตรีอันดีและขยายความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจการค้ากับทุกประเทศ ทั้งจะสนับสนุนให้มีการค้าต่างตอบแทนซึ่งกันและกัน

๘. จะดำเนินการให้กระทรวงการต่างประเทศและหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยมีหน้าที่และบทบาทในการแสวงหาพัฒนา และขยายตลาดการค้า แรงงานไทยและการท่องเที่ยว รวมทั้งชักชวนให้มีการนำทุนและเทคโนโลยีจากต่างประเทศมาลงทุนในประเทศมากยิ่งขึ้น เพื่อผลประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

๙. จะดำเนินการประชาสัมพันธ์ในต่างประเทศ เพื่อให้เกิดความเข้าใจต่อประเทศและคนไทยในลักษณะที่ถูกต้องรักษาและส่งเสริมเกียรติภูมิของชาติ ทั้งจะดำเนินการให้ประชาชนชาวไทยโดยทั่วไปมีความเข้าใจและสนับสนุนนโยบายการต่างประเทศ

๑๐. จะร่วมมือและช่วยเหลือในด้านเศรษฐกิจ การค้า และวิชาการ กับประเทศกำลังพัฒนาอื่น เพื่อผลประโยชน์ทางด้านการเมืองและเศรษฐกิจของประเทศไทย

๑๑. จะคุ้มครองคนไทย ประโยชน์ของคนไทยในต่างประเทศ และประโยชน์ของชาติโดยส่วนรวมให้ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมจากนานาประเทศ

นโยบายเศรษฐกิจ

รัฐบาลนี้ถือว่านโยบายเศรษฐกิจเป็นนโยบายที่สำคัญและเร่งด่วนที่จะต้องรีบดำเนินการ โดยตั้งเป้าหมายว่าจะฟื้นฟูภาวะเศรษฐกิจให้ดีขึ้นอย่างรวดเร็วและมีเสถียรภาพในกรณีรัฐบาลจะเร่งรัดปรับปรุงโครงสร้างทางเศรษฐกิจทั้งทางด้านการผลิต การตลาด การเงิน การคลัง และการกระจายรายได้ ซึ่งจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความยากจน ปัญหาการว่างงาน และปัญหาหนี้สินของประเทศ รัฐบาลจึงกำหนดนโยบายไว้ ดังนี้

๑. จะสนับสนุนและส่งเสริมระบบเศรษฐกิจเสรี โดยให้กลไกการตลาดได้ทำงานอย่างเต็มที่ และให้ภาคเอกชนมีบทบาทอย่างสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยจะเปลี่ยนบทบาทของรัฐในฐานะผู้กำกับและควบคุมเป็นผู้กำกับส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะด้านการส่งออก ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นกรณีจำเป็นอันจะหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นส่วนรวมและความสงบเรียบร้อยของประชาชน

๒. จะส่งเสริมและสนับสนุนโครงการเศรษฐกิจที่มีผลต่อการสร้างงานโดยใช้แรงงานและวัตถุดิบภายในประเทศเป็นหลัก รวมทั้งให้ภาคเอกชนของไทยมีบทบาทสูงขึ้นในการดำเนินการโครงการขนาดใหญ่

๓. ในด้านการเกษตร รัฐบาลจะแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำอย่างจริงจังและมีผลอย่างถาวร โดยดำเนินการดังนี้

๓.๑ ปรับปรุงระบบการผลิต ให้มีลักษณะเป็นการผลิตเพื่อขาย โดยส่งเสริมให้เกษตรกรดำเนินการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ทั้งในด้านปริมาณและประเภทของผลผลิตทางการเกษตร

๓.๒ ลดต้นทุนการผลิตโดยส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม และจัดหาปัจจัยการผลิต โดยเฉพาะด้านสินเชื่อเพื่อการเกษตรให้เพียงพอ ในราคาและอัตราดอกเบี้ยที่เป็นธรรม

๓.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดอุตสาหกรรมการเกษตรขึ้นอย่างกว้างขวางเพื่อให้ผลผลิตทางการเกษตรมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

๓.๔ เร่งรัดการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ไร้ที่ทำกิน และการจัดรูปที่ดินเพื่อประโยชน์ในการเพิ่มผลผลิต

๓.๕ ขยายตลาดสินค้าเกษตรในต่างประเทศให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และเร่งรัดการส่งออกให้สอดคล้องกับระยะเวลาในการผลิต

๓.๖ ดำเนินการให้มีองค์กรที่รับผิดชอบในการวางแผน กำกับ ดูแล และการแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในด้านการผลิต การแปรรูป การตลาด เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเกษตรกรหรือองค์กรของเกษตรกรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

๔. จะปรับปรุงการบริหารและการจัดการทรัพยากรที่ดิน น้ำ ป่าไม้ และประมง ให้มีการพัฒนาควบคู่ไปกับการอนุรักษ์

๕. จะให้ความสำคัญต่อการพัฒนาชนบทต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง โดยจะขยายงานทั้งในแง่พื้นที่และการจัดกิจกรรมให้มากขึ้นอีก พร้อมทั้งปรับปรุงระบบราชการและทัศนคติของข้าราชการให้สอดคล้องกับการพัฒนาชนบทในแนวใหม่ที่มุ่งหมายให้ประชาชนช่วยตัวเองได้ในที่สุด ตลอดจนเสริมสร้างองค์กรของประชาชนในชนบทให้เข้มแข็งและมีบทบาทในการพัฒนามากยิ่งขึ้น

๖. จะสนับสนุนอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบซึ่งมาจากทรัพยากรภายในประเทศเป็นหลัก เพื่อก่อให้เกิดการสร้างงานอย่างกว้างขวาง โดยจะเน้นในด้านการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ เพื่อแปรสภาพวัตถุดิบเหล่านั้นให้ออกมาเป็นผลิตภัณฑ์ซึ่งมีมูลค่า

วาระสารข้าราชการ ๑๐

สูงขึ้นในตลาด และเร่งรัดการบริการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ รวมทั้งให้การสนับสนุนในด้านสินเชื่อ เพื่อให้การลงทุนอุตสาหกรรมสามารถกระจายออกไปได้ในเขตภูมิภาค อันจะเป็นแหล่งรองรับแรงงานและผลิตผลทางการเกษตร

๙. จะแก้ไขปัญหของอุตสาหกรรมเหมืองแร่ โดยลดภาระด้านการเงินแก่ผู้ประกอบการ สนับสนุนอุตสาหกรรมแปรรูปสินแร่เพื่อให้มีราคาสูงขึ้นก่อนการส่งออก นอกจากนั้น จะดำเนินการต่อไปในด้านการสำรวจและผลิตพลังงานภายในประเทศ เพื่อลดการนำเข้า ในขณะที่เดียวกันจะส่งเสริมการสำรวจและเร่งรัดการพัฒนาสินแร่ที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจสูงแต่ยังไม่เคยได้นำมาใช้เพื่อให้เกิดการกระจายอุตสาหกรรมออกไปสู่ชนบทได้อีกทางหนึ่ง

๑๐. จะปรับปรุงนโยบายและมาตรการการส่งเสริมการลงทุน โดยการเร่งรัดการพัฒนาขีดความสามารถทางเทคโนโลยี เพื่อนำไปสู่การพึ่งตนเองทางเทคโนโลยี รวมทั้งการส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องจักรอุปกรณ์ซึ่งเป็นฐานรองรับ และอุตสาหกรรมซึ่งใช้เทคโนโลยีก้าวหน้าซึ่งเป็นตัวนำในการพัฒนาอุตสาหกรรม

๑๑. จะเพิ่มขีดความสามารถและยกระดับการบริการด้านการขนส่งและการสื่อสารโทรคมนาคมในทุกด้านให้เกิดความคล่องตัว สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย เพื่อสนับสนุนการพัฒนาด้านการพาณิชย์ การท่องเที่ยวและการพัฒนาพื้นที่เฉพาะ จะบูรณะปรับปรุงข่ายการขนส่งทางบกที่มีอยู่แล้ว และเชื่อมโยงโครงข่ายที่ยังขาดคอนให้ต่อเนื่องกัน ปรับปรุงให้กิจการรถไฟมีประสิทธิภาพสูงขึ้นและเชื่อมโยงกับการขนส่งอื่น ๆ โดยเฉพาะทางน้ำ อีกทั้งจะให้มีการให้บริการเรือไทยให้มากขึ้น จะพัฒนาการขนส่งทางอากาศ โดยมุ่งให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการขนส่งทางอากาศในภูมิภาคนี้ จะพัฒนาระบบโทรคมนาคมโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย และส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีบทบาทในการลงทุนหรือร่วมดำเนินงาน เพื่อตอบสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้นได้อย่างพอเพียงอีกด้วย

๑๒. จะพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดการสร้างงานภายในประเทศและนำเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศมากยิ่งขึ้น โดยการจัดให้มีแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างมีระบบเร่งรัดให้มีมาตรการในการจัดระเบียบการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว และการรักษาความปลอดภัยรวมทั้งเพิ่มการลงทุนทางด้านการศึกษา และการจัดให้มีกฎหมายจัดระเบียบการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ อนุรักษ์โบราณสถานให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ปรับปรุงระบบสุสานและระบบการตรวจคนเข้าเมือง ให้มีประสิทธิภาพและเกิดความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

๑๓. จะปรับปรุงระบบการบริหารการคลังของรัฐ โดยปรับโครงสร้างภาษีอากรให้เอื้ออำนวยต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจทุกด้าน โดยเฉพาะในด้านการส่งออก การผลิต และการว่าจ้างแรงงาน และจะมุ่งปรับปรุงการบริหารการจัดเก็บให้รวดเร็ว รัดกุมแน่นอนและเป็นธรรม เพื่อหลีกเลี่ยงการจัดเก็บย้อนหลัง ส่วนในด้านรายจ่ายจะบริหารรายจ่ายของรัฐให้มีประสิทธิภาพ คุ่มค่า ทั้งในภาครัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ และจะจัดสรรรายจ่ายโดยเฉพาะงบลงทุนและงบพัฒนาตามสาขาเศรษฐกิจที่จะช่วยเร่งฟื้นฟูภาวะเศรษฐกิจอย่างกว้างขวาง อีกทั้งจะบริหารลดภาระหนี้ของประเทศ โดยปรับปรุงระบบและวิธีการให้ทันสมัย และควบคุมการก่อหนี้ให้อยู่ในขอบเขตสอดคล้องกับขีดความสามารถของประเทศ

๑๔. จะพัฒนาและเสริมสร้างระบบการเงิน เพื่อส่งเสริมการระดมเงินออมภายในประเทศให้กว้างขวาง และเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาตลาดการเงิน โดยเฉพาะโครงสร้างดอกเบี้ยและกลไกเครื่องมือการเงินให้มีความคล่องตัว เกื้อกูลการลงทุนและการขยายงานและพัฒนาตลาดทุนภายในอย่างมีขั้นตอน อีกทั้งจะพัฒนาระบบสถาบันการเงินโดยเฉพาะตลาดหลักทรัพย์ให้มั่นคง และจะปราบปรามการกระทำอันมีลักษณะเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจอย่างจริงจัง

๑๕. จะดำเนินการปรับปรุงการบริหารงานของรัฐวิสาหกิจให้มีประสิทธิภาพเพื่อสามารถเลี้ยงตัวเองได้ และเป็นแหล่งทำรายได้ให้แก่รัฐ และในกรณีเป็นรัฐวิสาหกิจประเภทสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ เพื่อให้สามารถขยายบริการให้กว้างขวางและรวดเร็วหรือลดค่าบริการลงได้อย่างจริงจัง อันจะทำให้ต้นทุนการผลิตสินค้าและบริการลดลงสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ รัฐวิสาหกิจใดที่หมดความจำเป็นที่รัฐจะต้องดำเนินการต่อไป จะได้ยุบเลิกหรือให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมหรือรับช่วงไปดำเนินการ

นโยบายทางสังคม

รัฐบาลมีเจตนารมณ์ที่จะสร้างความยุติธรรมทางสังคม ยกกระดับชีวิตของประชาชนให้มีคุณภาพสูงขึ้นทั้งทางด้านการศึกษา การพัฒนาสุขภาพอนามัยและการให้หลักประกันความมั่นคงในชีวิตของประชาชน พัฒนาและส่งเสริมสตรีให้มีบทบาทในการพัฒนาประเทศยิ่งขึ้น พัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีประสิทธิภาพทั้งทางด้านจิตใจและร่างกาย ส่งเสริมให้ประชาชนมีศีลธรรมและดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมของชาติ โดยกำหนดนโยบาย ดังนี้

๑. ความยุติธรรมทางสังคม

๑.๑ จะรักษาไว้ซึ่งความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมายและขจัดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

๑.๒ จะพัฒนาและปรับปรุงระบบการบริหารงาน การจัดองค์กร กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับตลอดจนอาคารสถานที่อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ และวิทยาการสมัยใหม่ เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลเป็นไปโดยรวดเร็วและเป็นธรรม

๑.๓ จะพัฒนางานคุมประพฤติผู้กระทำความผิดหรือผู้ถูกกล่าวหา เพื่อปกป้องคุ้มครองสังคมจากอาชญากรรม และเพื่อช่วยเหลือผู้ที่กระทำโดยไม่รู้เท่าไม่ถึงการณ์หรือความผิดไม่ร้ายแรง ให้มีโอกาสกลับตนเป็นพลเมืองดีของสังคมได้ โดยไม่ต้องถูกลงโทษจำคุก ทั้งนี้ จะส่งเสริมให้สังคมและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมสอดส่องและแก้ไขพฤติกรรมของผู้กระทำความผิดหรือผู้ถูกกล่าวหาด้วย

๑.๔ จะขจัดการเอารัดเอาเปรียบระหว่างประชาชน จะปรับปรุงกฎหมายที่ไม่เหมาะสมและไม่เป็นธรรมให้สอดคล้องกับภาวะปัจจุบันและเป็นธรรมยิ่งขึ้น เพื่อให้กฎหมายเป็นกลไกในการรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศ และสร้างความเป็นธรรมให้แก่บุคคล

๒. การศึกษา

๒.๑ จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ทุกเพศทุกวัย โดยเน้นความเสมอภาคและการกระจายโอกาสทางการศึกษาให้กับเยาวชน และบุคคลที่อยู่ในพื้นที่ยากจน ห่างไกลชุมชนแออัด และบุคคลพิการ และจะส่งเสริมให้สถาบันศาสนาได้เข้ามามีบทบาทในการอบรมสั่งสอนคุณธรรมให้มากขึ้น

๒.๒ จะจัดการศึกษาในระดับต่าง ๆ ดังนี้ ระดับก่อนประถมศึกษา จะขยายการศึกษาระดับอนุบาลในชนบท ระดับมัธยมศึกษา จะสนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาให้มากขึ้น ระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา จะให้ความสำคัญในการผลิตบุคลากรให้ตรงกับความต้องการในการพัฒนาประเทศและตลาดงาน รวมทั้งสอดคล้องกับทรัพยากรและสภาพท้องถิ่น สำหรับการฝึกหัดครูจะผลิตครูที่มีคุณภาพและคุณธรรม

๒.๓ จะส่งเสริมการค้นคว้าและการวิจัย ที่สามารถนำผลมาใช้ในการแก้ไขปัญหาของประเทศ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จะพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้มีคุณภาพที่ดีและจำนวนที่เหมาะสม เพื่อรองรับเทคโนโลยีใหม่ที่จะเกิดขึ้น

๒.๔ จะปรับปรุงโครงสร้าง ระบบการบริหาร และการจัดการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภทให้มีเอกภาพ ประสานสัมพันธ์กันทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ จะสนับสนุนให้สถานศึกษาและหน่วยงานใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด จะกระจายอำนาจและมอบอำนาจการจัดการศึกษาให้สถานศึกษา เพื่อสามารถจัดการศึกษาสนองตอบความต้องการของท้องถิ่น และเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษามากยิ่งขึ้น

๒.๕ จะส่งเสริมให้สถาบันและหน่วยงานทางการศึกษาเป็นศูนย์บริการด้านการศึกษา วิชาชีพ ศิลป วัฒนธรรม กีฬา พลาณามัย นันทนาการ และข่าวสาร เพื่อให้บริการแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชน

๒.๖ จะส่งเสริมให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยรัฐจะสนับสนุนให้สถานศึกษาเอกชนปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น และจะสนับสนุนให้สถาบันทางการเงินให้ความช่วยเหลือแก่สถานศึกษาเอกชน

๒.๗ จะส่งเสริมให้ผู้สอนและข้าราชการในทุกระดับการศึกษาและทุกประเภทได้รับการยกย่องเชิดชู เพื่อให้มีความก้าวหน้า ขวัญ กำลังใจ และความมั่นคงในอาชีพ

๒.๘ จะจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนการศึกษาของเยาวชนผู้ยากไร้ในชนบทและชุมชนแออัด

วารสารข้าราชการ ๑๒

๓. การพัฒนาสุขภาพอนามัย

๓.๑ จะดำเนินการให้ประชาชนไม่ว่าจะอยู่ในเมืองหรือชนบท ได้รับบริการสาธารณสุขมูลฐาน อันได้แก่ การป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพ การรักษาพยาบาลเบื้องต้น ณ ที่ตั้งของผู้ป่วย รวมทั้งฉันทวิธีในการรักษาพยาบาลแบบพื้นบ้าน กับระบบการรักษาพยาบาลในโครงการสาธารณสุขมูลฐาน เพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ทั้งในยามปกติและยามฉุกเฉิน

๓.๒ จะสนับสนุนกิจกรรมการให้บริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน ทั้งที่ดำเนินการโดยรัฐและองค์การเอกชนอย่างจริงจังและต่อเนื่องในส่วนที่ดำเนินการโดยรัฐ รัฐจะจัดเป็นบริการให้เปล่าสำหรับผู้สูงอายุ เด็ก และผู้มีรายได้น้อย

๓.๓ จะปรับปรุงคุณภาพและขยายบริการของโรงพยาบาล และสถานอนามัย รวมทั้งจะขยายขีดความสามารถของสถานอนามัยที่มีประชากรหนาแน่นให้สูงขึ้น เพื่อพัฒนาให้เป็นโรงพยาบาลตำบลต่อไป ทั้งจะจัดระบบส่งต่อผู้ป่วย ให้สามารถสนองตอบความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้ดียิ่งขึ้น

๓.๔ จะเร่งรัดการผลิตบุคลากรทางสาธารณสุข ให้สอดคล้องกับการขยายบริการสาธารณสุขในระดับท้องถิ่น โดยร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษา และโรงพยาบาลทั้งของรัฐและเอกชน

๓.๕ จะระดมความร่วมมือของบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงพยาบาล และสถานพยาบาลเอกชนให้เข้าใจแผนงานสาธารณสุขของรัฐ เพื่อให้ได้มาซึ่งความร่วมมือจากเอกชน และสามารถประสานความร่วมมือในงานสาธารณสุขระหว่างรัฐกับเอกชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๓.๖ จะส่งเสริมและเร่งรัดให้มีการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้หน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนสามารถผลิตครุภัณฑ์ เวชภัณฑ์ และวัสดุภัณฑ์ ที่ใช้ในการแพทย์และสาธารณสุขให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้จะไม่ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการโดยวิธีผูกขาด

๓.๗ จะพัฒนาและปรับปรุงระบบงานสาธารณสุขทั่วประเทศ เพื่อให้สามารถประสานเป้าหมาย ประสานงานระหว่างหน่วยงานด้านสาธารณสุขกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชน เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขดีขึ้นในยามปกติ และเตรียมพร้อมที่จะเผชิญเหตุการณ์ในยามฉุกเฉินได้

๓.๘ จะปรับปรุงและดำเนินการด้านสุขศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีใหม่ สื่อสารมวลชน และวิธีการศึกษาทั้งในและนอกระบบ เพื่อให้ประชาชนโดยเฉพาะนักเรียนชั้นประถมและมัธยม รู้จักปฏิบัติตนในการป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพ และการรักษาพยาบาลเบื้องต้นด้วยตนเอง

๓.๙ จะดำเนินการคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับความปลอดภัย เป็นธรรม และประหยัดโดยการตรวจสอบ ป้องกัน และปราบปรามผู้กระทำความผิด ในการจำหน่าย การโฆษณาผลิตภัณฑ์อาหาร ยา วัคซีนโรคและวัสดุภัณฑ์ที่ใช้ในการเกษตร และสินค้าอื่น

๓.๑๐ จะส่งเสริมการออกกำลังกาย และการกีฬา เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพดี และมีการพักผ่อนหย่อนใจที่ถูกต้อง

๓.๑๑ จะป้องกันและรักษาโรคที่เป็นอันตรายต่อประชาชนในกลุ่มอาชีพหรือวัยต่าง ๆ ทั้งนี้ จะเร่งรัดโครงการที่จะป้องกันและบรรเทาอุบัติเหตุและสาธารณภัย รวมทั้งจัดทำโครงการฟื้นฟูสุขภาพ ให้สามารถดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อีกด้วย

๓.๑๒ จะผลิตและส่งเสริมนักวิชาการทางการแพทย์และสาธารณสุข ให้มีความสามารถสูง เพื่อที่จะแสวงหาวิทยาการแผนใหม่ที่เหมาะสมจากในประเทศ และต่างประเทศมาใช้แก้ปัญหาสาธารณสุข

๓.๑๓ จะเร่งรัดให้มีน้ำบริโภคที่ถูกต้องลักษณะแก่ชุมชนทั้งในชนบทและในเมือง

๓.๑๔ จะเร่งรัดการให้บริการวางแผนครอบครัว รวมทั้งส่งเสริมสภาวะโภชนาการและการอนามัยของแม่และเด็ก

๓.๑๕ จะสนับสนุนและส่งเสริมการประกันสุขภาพโดยความสมัครใจ

๔. หลักประกันความมั่นคงในชีวิตและอาชีพ

๔.๑ จะสนับสนุนการจัดตั้งสถาบันเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้มีอาชีพต่าง ๆ

๔.๒ จะเร่งรัดให้มีการจัดตั้งและปรับปรุงศูนย์บริการเครื่องมือการเกษตร เพื่อให้บริการแก่เกษตรกร

๔.๓ จะส่งเสริมการพัฒนาแรงงานในด้านความรู้ ฝีมือ และความสามารถเพื่อที่จะได้เพิ่มฐานะทางเศรษฐกิจให้สูงขึ้น รัฐบาลจะร่วมมือกับสถาบันตัวแทนของผู้ใช้แรงงานอย่างใกล้ชิดในการกำหนดนโยบายคุ้มครองแรงงานและแก้ไขปัญหาแรงงาน ตลอดจนการคุ้มครองสวัสดิภาพและกำหนดหลักประกันสังคมที่เหมาะสมให้แก่ผู้ใช้แรงงาน

๔.๔ จะเร่งรัดการสร้างมาตรการช่วยเหลือแก่แรงงานไทยในต่างประเทศ โดยให้คำแนะนำและป้องกันมิให้ถูกหลอกลวง และเอารัดเอาเปรียบจากนายจ้าง และจะสนับสนุนให้ภาคเอกชนสามารถจัดหางานในต่างประเทศได้อย่างกว้างขวาง

๔.๕ จะเร่งรัดปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ และองค์กรที่เกี่ยวกับแรงงานให้มีประสิทธิภาพ ในการให้บริการและรับผิดชอบต่อผู้ใช้แรงงานมากขึ้น

๔.๖ จะเร่งรัดช่วยเหลือประชาชนที่มีรายได้น้อยในเรื่องที่อยู่อาศัย โดยการสนับสนุนการจัดชุมชน พร้อมทั้งอยู่อาศัยที่เหมาะสม ทั้งที่ดำเนินการโดยรัฐและเอกชน

๔.๗ จะสนับสนุนการจัดตั้งสถานที่รับเลี้ยงเด็กที่มีมาตรฐาน เพื่อให้ได้รับการเลี้ยงดูที่ถูกต้อง และเปิดโอกาสให้ผู้มีรายได้น้อยสามารถออกไปประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มพูนรายได้ของตน

๕. การพัฒนาสตรี

๕.๑ จะส่งเสริมประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชนเพื่อพัฒนาสตรีให้มีความพร้อมในทุกด้าน ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นถึงระดับประเทศ และแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเพื่อจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี และส่งเสริมให้เกิดความเสมอภาค

๕.๒ จะเร่งรัดให้การศึกษาและอบรมแก่สตรี เพื่อให้สตรีมีบทบาทในการพัฒนาครอบครัว สังคม เศรษฐกิจ และการเมืองมากยิ่งขึ้น

๕.๓ จะปรับปรุงมาตรการคุ้มครองสตรีผู้ใช้แรงงานมิให้ถูกเอารัดเอาเปรียบอย่างไม่เป็นธรรม

๖. การพัฒนาเด็กและเยาวชน

๖.๑ จะเร่งรัดให้มีการขยายบริการด้านต่าง ๆ ให้กับเด็กและเยาวชนในพื้นที่ชนบทยากจน รวมทั้งชุมชนแออัดเป็นพิเศษ โดยจะเน้นการส่งเสริมสุขภาพทั้งทางกาย สติปัญญา และจิตใจ

๖.๒ จะสงเคราะห์และบำบัดรักษาเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาเฉพาะทั้งทางร่างกาย จิตใจ สมองและอารมณ์ ตลอดจนจะส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนดังกล่าวได้รับการพัฒนาให้เต็มที่ตามสภาพและความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมทั้งจะให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่ทำงานให้พ้นจากการถูกเอารัดเอาเปรียบ หรือถูกทำร้ายทารุณทางร่างกายและจิตใจ

๖.๔ จะส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม และส่งเสริมเยาวชนให้มีทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถช่วยเหลือตนเองได้ และช่วยสร้างความเจริญให้แก่สังคมโดยส่วนรวม

๖.๕ จะส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้ตระหนักในความสำคัญของความเป็นชาติ เอกลักษณ์ของชาติ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เข้าใจหน้าที่ของตนในการพัฒนาชาติ และการเป็นสมาชิกในสังคมนานาชาติ

๖.๖ ส่งเสริมเด็กและเยาวชนที่มีศักยภาพสูง ทั้งทางด้านสติปัญญาและความสามารถพิเศษ ให้พัฒนาได้เต็มที่เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

๖.๗ จะสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนสนใจในการกีฬาที่มีโอกาสฝึกฝนให้เป็นนักกีฬาที่ดีและมีความสามารถ เพื่อยกระดับมาตรฐานของนักกีฬาไทยให้เท่าเทียมกับนักกีฬานานาชาติ

๗. ศิลป วัฒนธรรม ศาสนา

๗.๑ จะอนุรักษ์ ส่งเสริม ปลูกฝัง และเผยแพร่ศิลป วัฒนธรรมไทย ให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความสำคัญและมีความซาบซึ้งในเอกลักษณ์ของชาติ

๗.๒ จะสนับสนุนการมีเสรีภาพในการนับถือศาสนา และส่งเสริมขันติธรรมและความสมานฉันท์ระหว่างผู้นับถือศาสนาต่างกัน เพื่อผลในการพัฒนาศีลธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมของชนในชาติ

๗.๓ จะส่งเสริมให้ประชาชนประพฤติปฏิบัติตามครรลองของศีลธรรม จริยธรรมเป็นพิเศษ โดยจะกวัดขั้นให้ข้าราชการประพฤติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีงามของประชาชน

๘. ชุมชนเมืองและสิ่งแวดล้อม

๘.๑ จะเร่งรัดการวางผังเมืองให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และกำกับดูแลให้เป็นไปตามผังเมืองที่วางไว้อย่างเคร่งครัด

๘.๒ จะเร่งรัดการพัฒนาเมือง และชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจของท้องถิ่น และผังเมืองที่วางไว้

วารสารข้าราชการ ๑๔

๘.๓ จะเร่งรัดปรับปรุงสภาพแวดล้อม เพื่อให้ประชาชนดำรงชีวิตได้อย่างปลอดภัยจากมลภาวะ และมีจิตใจและร่างกายที่สมบูรณ์

๘.๔ จะเร่งรัดบริการสังคมด้านการออกกำลังกาย สถานพักผ่อนหย่อนใจ สวนสาธารณะในเมืองและชุมชนต่าง ๆ รวมทั้งการขยายสวนอุทยาน อุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

นโยบายทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน

๑. จะกำหนดให้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นปัจจัยที่สำคัญมากขึ้น ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบให้มุ่งตรงไปสู่การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของชาติ นอกจากนี้ จะเสริมสร้างบรรยากาศการวิจัยและพัฒนา และดำเนินมาตรการ เพื่อสนับสนุนและจูงใจให้เอกชนดำเนินการวิจัยและพัฒนามากยิ่งขึ้น

๒. จะเสริมสร้างองค์การบริหารงานวิจัยและพัฒนา ให้เป็นแหล่งระดมสรรพกำลังทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งส่วนงานของภาคเอกชน เพื่อจะทำกรวิจัยและพัฒนาเฉพาะเรื่องแบบครบวงจร ตั้งแต่การวิจัยและพัฒนาการผลิตจนถึงการตลาด ตลอดจนการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ และกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

๓. จะพัฒนาวิธีการและเครื่องมือในการบริหารระบบข้อมูลสารสนเทศ การวิเคราะห์และการประมวลผลที่ทันสมัยทางด้านวิทยาศาสตร์ การผลิต การตลาด การเผยแพร่ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาวะของประเทศ เพื่อให้บริการแก่เอกชนและนักวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. จะส่งเสริมและผลักดันการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างจริงจัง เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าในด้านอุตสาหกรรม การเกษตร การพลังงาน ตลอดจนการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งการป้องกันประเทศ

๕. จะปรับปรุงองค์การด้านการพลังงาน เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและจะส่งเสริมให้มีการใช้พลังงานอย่างประหยัด พัฒนาพลังงานทุกรูปแบบภายในประเทศ กระตุ้นการลงทุนของภาคเอกชนในสาขาพลังงาน รวมทั้งจะกำหนดอัตราค่าพลังงานที่ใช้ประโยชน์ได้แล้วทุกชนิดให้เหมาะสมกับสถานภาพทางเศรษฐกิจ

๖. จะประสานและปรับปรุงระบบการบริหาร และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยมุ่งให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม และคุณภาพชีวิตของประชาชน

๗. จะระดมสรรพกำลังจากทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีระบบและต่อเนื่อง รวมทั้งจะสนับสนุนให้ภาคเอกชนมีบทบาทในการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น

นอกจากนโยบายดังกล่าวข้างต้น ปัญหาเกี่ยวกับผู้อพยพลี้ภัย ยังเป็นปัญหาที่เผชิญหน้าประเทศไทยอยู่เช่นเดิม รัฐบาลจึงยังจะต้องดำเนินการขจัดปัญหานี้ให้ลดน้อยลงและให้หมดสิ้นไปในที่สุด โดยคำนึงถึงหลักมนุษยธรรม อธิปไตยและความมั่นคงของประเทศเป็นสำคัญ รัฐบาลจะได้ดำเนินการต่อไป ทั้งทางการเมืองและทางการทูต เพื่อให้องค์การสหประชาชาติ องค์การระหว่างประเทศ และมีตรประเทศทั้งหลายได้ร่วมรับผิดชอบในภาวะที่ประเทศไทยและประชาชนชาวไทยต้องรับอยู่ โดยรับผู้อพยพลี้ภัยเหล่านี้ออกจากประเทศไทยและสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้มากขึ้น

อนึ่ง ปัญหาการผลิตและการค้ายาเสพติดยังเป็นปัญหาสำคัญ รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะดำเนินการป้องกันและปราบปรามต่อไปอย่างจริงจัง และเด็ดขาด ในขณะที่เดียวกันในด้านการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด รัฐบาลจะร่วมมือกับภาคเอกชนโดยขยายบริการให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้เคราะห์ร้ายเหล่านั้นกลับคนเป็นพลเมืองดีและเป็นกำลังของชาติสืบไป

ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้มีความเกียรติทั้งหลาย ในการบริหารราชการแผ่นดินตามนโยบายที่ได้แถลงมาข้างต้นนี้ กระผมขอให้ความมั่นใจว่ารัฐบาลนี้จะดำเนินการโดยยึดถือความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ตั้ง และปฏิบัติตามนโยบายโดยเคร่งครัด เพื่อนำความก้าวหน้ามาสู่ประเทศชาติ และนำความสงบเรียบร้อยและความสุข ความเจริญ มาสู่ประชาชนสมดังเป้าหมายที่ได้แถลงไว้แล้วทุกประการ

ขอบคุณ

ตอนแรกที่เราคิดจะทำวารสารข้าราชการฉบับเดือนกันยายน ให้มีลักษณะเป็นการ “ขานรับ” รัฐบาลใหม่นั้น เราวางฟอร์มงานเอาไว้หวุเวริมาก ถึงขั้นว่าจะพยายามติดต่อเพื่อขอสัมภาษณ์รัฐมนตรีใหม่จากทุกพรรคการเมือง ถ้าพรรคไหนไม่มีรัฐมนตรีใหม่เลย เราก็จะเลือกสัมภาษณ์รัฐมนตรีท่านที่ใหม่ที่สุด

ทั้งนี้ทั้งนั้นก็คงเป็นเพราะบางทีเราก็อยากจะ “สัมผัส” “ความรู้สึกใหม่ ๆ” ของผู้บังคับบัญชาระดับสูงที่เป็น “ข้าราชการการเมือง” ว่าท่านรัฐมนตรีท่านมี “ความตั้งใจ” “ความในใจ” หรือมี “ไฟแรง” มากน้อยเพียงใด (เท่าที่พอจะเปิดเผยได้บ้าง) ในส่วนที่จะต้องมาเป็น “ผู้กำหนดนโยบาย” และ “ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน” ให้เป็นไปในลักษณะที่ “ประสานสอดคล้อง” และ “ราบรื่น” เหมือน “พูดจาภาษาเดียวกัน” เพื่อให้งานในหน้าที่ความรับผิดชอบเดินทางไปสู่เป้าหมายที่ได้วางไว้

บทสัมภาษณ์แบบนี้นอกจากจะเป็นเรื่องที่น่ารู้อยู่มากแล้ว นักวิชาการนิรนามระดับสูงในภาคราชการประจำบางคนยังแสดงความเห็นเพิ่มเติมต่อไปอีกด้วยว่า ถ้อยคำของท่านรัฐมนตรีที่กล่าวในวาระแรกที่เข้ารับตำแหน่งนั้น ถึงแม้จะไม่ถึงขนาดเป็น “สัญญาประชาคม” โดยตรง แต่ก็มีลักษณะเป็น “คำประกาศ” หรือเป็น “สัญญา” ประการหนึ่งอยู่มากพอสมควร

สัมภาษณ์พิเศษ : รัฐมนตรีใหม่ กับข้าราชการประจำ

ซึ่งข้าราชการประจำโดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการที่อยู่ในกระทรวงของท่านรัฐมนตรีแต่ละท่าน ควรจะให้ความสนใจเป็นพิเศษ

แต่พอเอาเข้าจริงแล้ว เรื่องนี้มีข้อจำกัดมากกว่าที่เราคิด

การติดต่อขอเข้าพบเพื่อสัมภาษณ์รัฐมนตรีหลายท่านมีข้อขัดข้องมากเหลือเกินในเรื่องเวลา คงเป็นด้วยความเป็น “รัฐบาลใหม่” ที่จะต้องกำหนดแนวนโยบายใหม่(บ้าง) ที่จะต้องเรียกประชุมเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจกับข้าราชการประจำ เพื่อกำหนดทิศทางในการทำงานร่วมกัน เพื่อทำความรู้จักคุ้นเคย อันจะเป็นพื้นฐานสำหรับการร่วมทีมเวิร์คกันในวันพรุ่งนี้ และเพื่อ ฯลฯ

ความคึกคักของท่านรัฐมนตรีนั้น เกือบจะไม่มีช่องว่างให้แทรกเข้าไปได้เลย

เราจึงเดินทางฝ่ากำหนดการดีฮิบเหล่านั้นเข้าไปจนถึงห้องทำงานของท่านรัฐมนตรีเพื่อขอสัมภาษณ์ท่านรัฐมนตรีได้แค่สองท่าน

และเป็นรัฐมนตรีที่หนุ่มมากทั้งสองท่าน

๑. ในวันที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงานนั้น **ดร.พิจิตต์ รัตกุล** อายุยังไม่เต็ม ๔๐ ปี ประวัติการศึกษาสูงสุดคือสำเร็จการศึกษาระดับ

ปริญญาเอก เป็นคณบดีบัณฑิตสาขาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากสหรัฐอเมริกา เคยสอนหนังสืออยู่ที่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเคยเป็นอาจารย์พิเศษ ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ก่อนจะลาออกจากราชการเพื่อสมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๕ นั้น เคยดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการศูนย์พันธุ- วิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ กระทรวง วิทยาศาสตร์

วันนี้จึงเป็นวันคืนสู่เหย้า อาจจะด้วยความรู้สึกเก่า แต่ด้วยสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

ดร.พิจิตต รัตติกุล

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน

- ทราบว่าท่านเคยรับราชการอยู่ที่กระทรวง วิทยาศาสตร์ ขอทราบความรู้สึกของการได้กลับมาที่นี้อีกครั้งหนึ่ง แต่กลับมาในฐานะผู้บริหาร หรือผู้บังคับบัญชา

“ผมเคยทำงานที่นี่ ทำงานมากับท่าน ปลัดกระทรวงในฐานะผู้บังคับบัญชา ก็ทำงานกันอย่างใกล้ชิดมาก มีทั้งความสัมพันธ์ที่ดีและความร่วมมือกัน คงเนื่องจากงานที่ได้

รับในช่วงแรกเป็นงานใหม่ คือศูนย์พันธุ- วิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นงานที่ท่านปลัดเอง ให้ความสนใจเป็นพิเศษ ก็เลยใกล้ชิดกัน มาก ในฐานะผู้บังคับบัญชา ท่านปลัด กระทรวงท่านก็ให้ความสนิทสนมและความเป็นกันเองกับผมมาก ให้โอกาส โดยเฉพาะอย่างยิ่งเปิดโอกาสให้ผู้บังคับบัญชาแสดงความคิดเห็น เสนอแนะวิธีการต่าง ๆ โดยท่านเป็นคนที่ได้รับฟังอย่างมีเหตุผล บอกได้ เลยว่าเป็นความสัมพันธ์ที่ดีมากในระหว่างที่ผม เป็นผู้บังคับบัญชา”

- ความสัมพันธ์นั้นคงไม่ได้เปลี่ยนแปลง ไปเมื่อท่านกลับมาอยู่ในฐานะผู้บังคับบัญชา

“ครับ ปัจจุบันนี้ผมได้รับพระมหา- กรุณาธิคุณ โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งรัฐมนตรี ความรู้สึกหรือความ สัมพันธ์ระหว่างข้าราชการการเมืองอย่าง ผมกับข้าราชการประจำอย่างท่านปลัด กระทรวงก็ยังคงอยู่ในสภาวะเช่นเดิม คือ ความสัมพันธ์ซึ่งกันเป็นความสนิทสนมกัน ใช้ เหตุใช้ผลในการพิจารณาร่วมกันอย่างใกล้ชิด ซึ่งผมถือว่าเป็นโชคดีของผมที่ได้เคยทำงาน ร่วมกับท่านปลัดกระทรวงมาก่อน”

- เป็นการประสานกันอย่างราบรื่น?

“ราบรื่น มีความสอดคล้องกันในลักษณะ ที่เป็นทีมงาน ประสานกันในแง่เหตุผล ใน ความคิดความอ่าน”

- ไม่มีปัญหาให้หนักใจเลย?

“ไม่เลยครับ ผมบอกได้เลยว่าดีใจเหลือ เกินที่มีโอกาสได้กลับมาทำงานในกระทรวงนี้

อีก สถานภาพและความรู้สึกไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงหรือแตกต่างกันไปเลยในแง่ของความสัมพันธ์ ไม่ว่าผมจะเป็นผู้ใต้บังคับบัญชาของท่าน หรือว่าจะอยู่อย่างในขณะนี้

เราแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันด้วยเหตุด้วยผล ผมยืนยันในข้อนี้ สมัยก่อนท่านก็เปิดโอกาสให้ผมแสดงความคิดเห็นได้มากพอสมควร หนนี้ ผมก็เลยถือว่าโชคดีที่ได้กลับมาทำงานในที่นี้เดียวกับท่านอีก”

- **ขอเรียนถามว่า ข้าราชการการเมืองกับข้าราชการประจำ มีการวางตัวในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างไรหรือไม่**

“ผมว่าข้าราชการประจำเป็นบุคคลซึ่งทำตามนโยบายกว้าง ๆ ที่ข้าราชการการเมืองได้ปรึกษาหารือ การปฏิบัติตามนโยบายกว้าง ๆ เราไม่สามารถที่จะกำหนดนโยบายอะไรลงไปในระยะละเอียดจนถึงแนวทางปฏิบัติมากเกินไปได้ เนื่องจากว่าผู้ปฏิบัติจริง ๆ คือข้าราชการประจำ เป็นบุคคลซึ่งจะต้องเป็นมือไม้ในการปฏิบัติอย่างกว้าง ๆ แต่แน่นอน ผมขอเรียนย้ำว่า นโยบายกว้าง ๆ ที่ข้าราชการการเมืองจะเป็นผู้กำหนดลงไปนั้น ก็ต้องเป็นนโยบายซึ่งได้รับการกลั่นกรอง ได้รับการสอบถามถึงข้อมูลเหตุผลจากข้าราชการประจำเสียก่อนเป็นเบื้องต้น ดูว่าแนวทางกว้าง ๆ เหล่านั้นมันมีทางเป็นไปได้อย่างไรบ้าง แล้วข้าราชการการเมืองตัดสินใจว่าเราจะร่วมทางกันอย่างไร ข้าราชการประจำอาจจะให้ทางเลือกเอาไว้หลาย ๆ ทาง ในฐานะที่เป็นผู้ปฏิบัติ ในระยะ

เวลานับ 10 ปี เขารู้ว่าทางออกต่าง ๆ ในทางแก้ไขปัญหา ข้อดีข้อเสียมีอยู่อย่างไร”

“เราในฐานะที่เป็นข้าราชการการเมือง เราได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาเอาไว้ ถ้าหากว่านโยบายที่เราแถลงไว้จะต้องสอดคล้องกับการตัดสินใจจะเลือกทางใดทางหนึ่ง ที่จะกำหนดเป็นนโยบายกว้าง ๆ เพื่อจะได้ให้ข้าราชการประจำนำไปปฏิบัติ มีความเข้าใจ ซึ่งผมมั่นใจเหลือเกินว่าข้าราชการประจำที่จะนำไปปฏิบัติเขาต้องมีความเข้าใจซึมซาบนโยบายหลักเสียก่อนเป็นอันดับแรก การปฏิบัติต่าง ๆ จึงจะเกิดประสิทธิภาพอย่างดีที่สุด เพราะฉะนั้นการพูดคุยกันกับข้าราชการประจำก่อนที่จะตัดสินใจออกมาเป็นนโยบายอย่างไร จึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง”

- **ถ้าข้าราชการการเมืองมีนโยบายมาอย่างไร และข้าราชการประจำเห็นว่านโยบายอันนั้นไม่สามารถจะปฏิบัติได้ น่าจะมีวิธีการอื่นที่ดีกว่า ข้าราชการประจำจะมีโอกาสเสนอความคิดเห็นได้อย่างไรหรือไม่**

“แน่นอนที่สุดครับ เพราะว่าอย่างที่ผมเรียนไว้แล้วว่า การกำหนดนโยบายกว้าง ๆ ของข้าราชการการเมือง นโยบายจะต้องฟังเสียงเหตุและผลของข้าราชการประจำก่อน แต่สิ่งนี้อาจจะมีข้อดีข้อเสียอย่างนั้นอย่างนี้ มีข้อดีข้อเสียอย่างนี้ และการตัดสินใจนั้นก็คงจะต้องตัดสินใจซึ่งขึ้นอยู่กับเหตุและผลในการพูดคุยกับข้าราชการประจำ ต้องอย่าลืมว่าข้าราชการประจำคือผู้ที่นำนโยบายอัน

นั้นไปปฏิบัติ ถ้าหากเขารู้ยู่เต็มอกแล้วว่า
รมต.สั่งมาอย่างนั้นปฏิบัติไม่ได้ มันก็จะไม่
เกิดผลในทางปฏิบัติในคำสั่งนั้น จะก่อให้เกิด
ความขัดแย้ง”

“ยกตัวอย่าง เราจะดำเนินนโยบายทำ
อะไรสักอย่าง แต่ข้าราชการประจำมีความคิด
เห็นว่าสิ่งนี้หนักหนาเหลือเกิน ทำไม่ได้
เนื่องจากว่ามีเหตุผลภายนอกมาประกอบ
เป็นเรื่องซึ่งนอกเหนือขีดความสามารถของ
ข้าราชการภายในกระทรวงที่จะทำได้
ต้องอาศัยการผลักดันทางด้านการเมืองหรือ
อื่น ๆ เพื่อมาขจัดข้อขัดข้องต่าง ๆ เหล่านั้น
เสีย อันนี้แหละคือหน้าที่ของข้าราชการการ
เมืองที่จะเข้ามาช่วยขจัดข้อขัดข้องต่าง ๆ
ที่ล้อมกรอบอยู่ภายนอกกระทรวงให้หมดสิ้น
ไป เป็นการช่วยแรงงาน เร่งให้การปฏิบัติงาน
ของข้าราชการประจำมีอุปสรรคให้น้อยลง”

- ท่านคิดว่าในปัจจุบันข้าราชการประจำ
มีข้อดีที่ควรจะได้รับบริการเอาเป็นแบบอย่างหรือ
มีข้อบกพร่อง ข้อเสียที่ควรจะได้รับบริการแก้ไข
อย่างไรบ้าง

“ผมเคยเป็นข้าราชการประจำอยู่ ๒
แห่ง ที่มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ในฐานะที่เป็น
อาจารย์ อีกแห่งหนึ่งที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ
ผมได้พบเพื่อนข้าราชการประจำอย่างมาก
มายและเป็นระยะเวลายาวนานพอสมควร
สิ่งหนึ่งที่ผมมั่นใจที่สุดก็คือว่าความสามารถ
เฉพาะตัวของข้าราชการประจำมีสูงมาก
ปัญหาอย่างเดียวกันนั่นเองที่เราจะต้องทำ
ให้ความสามารถมีโอกาสถูกนำออกมาใช้ให้
เป็นประโยชน์ต่อไป นี่คือจุดอันหนึ่งที่เกือบจะ
เรียกว่าเป็นนโยบายหลัก คือผมจะต้อง
พยายามดึงความสามารถเฉพาะตัวซึ่งมีอยู่ใน
แต่ละคนของข้าราชการประจำออกมาให้เกิด
ผลประโยชน์ต่อราชการ หลาย ๆ คนเกิด
ความท้อแท้ต่อข้าราชการประจำ ว่ามีความ
คิดอ่านอยากจะทำอย่างนั้นอยากจะทำอย่าง
นี้ แต่ติดที่ขั้นตอน ติดที่ปัญหานั้น ติดที่
ปัญหานี้”

“แนวของผมในฐานะที่เป็นข้าราชการ
การเมืองเราจะต้องไปสะสางปัญหาเหล่านั้น
ขจัดอุปสรรคต่าง ๆ ออก และดึงเขาขึ้นมาให้
ทำงานสมกับที่เขาตั้งใจ แต่แน่นอนที่สุด
ในกรอบของนโยบายที่เราได้ตกลงเอาไว้
ไม่ใช่ นโยบายของทางด้านการเมือง ซึ่ง
ต้องการจะทำอย่างนี้ ๆ โดยไม่ได้ดูข้อเท็จจริง
ว่ามันจะปฏิบัติได้หรือไม่ แต่เป็นอย่างนั้น
อย่างที่ผมเรียนให้ทราบนโยบายต่าง ๆ ที่
จะทำขึ้นมา จะต้องมีการพูดคุยกันด้วยเหตุ
ด้วยผล บอกว่าเขามีอุปสรรคอย่างนั้น สิ่ง
ไหนที่ต้องการแรงผลักดันทางด้านการเมือง
จะช่วยขจัดปิดเป่าปัญหาออกไป ผมคิดว่า

คำว่าTEAM WORKเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุดระหว่างข้าราชการประจำกับข้าราชการการเมือง หลาย ๆ อย่างที่ข้าราชการประจำทำไม่ได้คือ บั๊จจัยภายนอกหรือแรงกดดันทางด้านการเมือง อันนี้คือสิ่งที่ข้าราชการประจำเกิดความท้อแท้ เพราะฉะนั้นต้องทำให้ได้”

“แต่สิ่งหลาย ๆ อย่างที่ข้าราชการการเมืองต้องไปทำเหมือนอย่างข้าราชการประจำทำไม่ได้ เพราะฉะนั้น ผมถึงคิดว่าในแนวทางที่เขามีกันเอาไว้และยึดถือเป็นแนวปฏิบัติอยู่ตลอดว่า การทำงานของทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำจะต้องทำเป็น Complement ซึ่งกันและกัน จะต้องเสริมซึ่งกันและกัน ส่วนข้อบกพร่องสำหรับข้าราชการประจำนะหรือครับ มีคำเดียวอย่าท้อแท้ อย่าท้อแท้ต่ออุปสรรคซึ่งเกิดขึ้นในระหว่างการทำงาน อย่าท้อแท้เป็นอันขาด ความตั้งใจเมื่อเข้ามารับราชการตั้งใจจะมาใช้ความรู้ความสามารถ แต่มาเจออุปสรรคต่าง ๆ ซึ่งไม่สามารถจะแก้ได้ทำให้เกิดความท้อแท้ขึ้นมา ควรเร่งใช้ประสิทธิภาพการทำงานของตนเองออกมาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพราะฉะนั้นข้อหวังตั้งที่ผมจะมีต่อข้าราชการประจำ ก็คืออย่าท้อแท้เป็นอันขาด ทุกคนทราบดีเลยว่าข้าราชการประจำส่วนใหญ่แล้วเป็นบุคคลได้รับทุนไปเรียนยังต่างประเทศเป็นหัวกะทิของประเทศ เพราะฉะนั้นถ้าหากเกิดอาการท้อแท้แล้ว จะเป็นการที่จะทำให้ประเทศของเราไม่เจริญพัฒนาไปได้ตามควร เพราะว่ามีมือไม่ในการปฏิบัติงานคือข้าราชการประจำ”

- ขออนุญาตเสริมในเรื่องของการท้อแท้ที่มีอย่างอื่นด้วย คือหมายถึงว่าข้าราชการถ้าเขาท้อแท้อย่างเดียวกันไม่เป็นไร แต่นี่ยังไปซ้ำเติมทำให้บ้านเมืองอ้าแอด้วยกาเหตุจรดประพฤตมิชอบอีก

“คือท้อแท้ด้วย แล้วไปปฏิบัติตัวอย่างนั้นด้วย ผมว่าที่ไหนก็มีทั้งนั้น ในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก มีปัญหาเกิดขึ้นเพราะว่าจิตสำนึกของข้าราชการทั่ว ๆ ไปในส่วนใหญ่แล้วผมพูดในฐานะข้าราชการประจำ ความรู้สึกของผมนะครับเราไม่เคยคิดที่จะทำให้เกิดเหตุการณ์อย่างไร แต่ว่าแน่นอนคนกลุ่มใหญ่ เหตุการณ์อย่างนี้เกิดขึ้นได้ แต่ครั้งที่มันเกิดขึ้น ชาวที่มันออกไปต่าง ๆ อาจจะทำให้เกิดการขยายตัวของข่าวออกไป เกิดการเข้าใจผิด เพราะคนทั่วไปคิดว่า ปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นทั่วหวัระแห่งของฝ่ายข้าราชการประจำ ซึ่งอันนี้ประเทศไหนก็มี”

“อีกปัญหาหนึ่งก็คือว่า กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งครอบตัวข้าราชการประจำอยู่ในขณะนี้ผมคิดว่าอาจจะเป็อุปสรรคอย่างหนึ่งของการใช้ดึงเอาความสามารถของเขาออกมาใช้ได้เต็มที่ ผมคิดว่าความคล่องตัวในการที่จะใช้ความสามารถของข้าราชการประจำแต่ละคน ควรเปิดโอกาสให้มีความอิสระมากกว่านี้ คงจะเห็นในตัวอย่างหลาย ๆ อย่างว่าข้าราชการประจำหลายคนอยู่ที่หน่วยราชการก็มีชื่อเสียงอยู่ในระดับปานกลาง หอดังจุด ๆ หนึ่งเกิดความท้อแท้ เกิดความเบื่อหน่ายในการรับราชการก็ถูกเอกชนดึงตัวออกไปทำงานเอกชนปรากฏว่าเป็นเพชร เพชรทั้งหลายที่อยู่ในภาค

เอกชนเวลานี้มาจากภาครัฐบาลทั้งสิ้น ซึ่งเมื่อตอนที่บุคคลเหล่านี้รับราชการได้ถูกครอบ กฎเกณฑ์อะไรบางอย่าง บางครั้งถูกสร้างขึ้นมาเป็นเวลา ๒๐-๓๐ ปี แล้วไม่ได้แก้ไขปรับเปลี่ยนไปตามสภาพปัจจุบันเลย กฎเกณฑ์เหล่านั้นมันเป็นเรื่องของการดึงเอาความสามารถเฉพาะตัวออกมาใช้ ส่วนเรื่องคอร์ปชั่นเรื่องอะไรนั้น ก็เหมือนคนหมู่มากต้องมีอะไรที่ไม่ดีอยู่บ้าง แต่เป็นธรรมดาที่ข้อเสียมักถูกแพร่ข่าวกันต่อไปจนกลายเป็นว่าทั้งหมดหรือว่าส่วนใหญ่ อย่าว่าแต่ข้าราชการประจำเลยในหมู่ของภาคเอกชนก็มีเหตุการณ์อย่างนี้เกิดขึ้น ไปคอร์ปชั่น ไปทุจริต ไปโกงก็มี”

- ทนายถึงข้าราชการถูกว่าเหมาโหลโดยมองกันว่าข้าราชการทำงานแบบเช้าชามเย็นชามทุจริต คอร์ปชั่น

“ผมว่าเรื่องเช้าชามเย็นชาม ต้องพยายามแก้ที่คนว่าและถูกว่า ผมเองเคยถูกว่าบ่อยที่สุดเป็นต้นว่า พวกนี้ไม่มีอะไร สอนตอนเช้าไปดูคุมแลปตอนบ่าย บางทีก็กลับบ้านเวลาบ่าย ๓ โมง คำพูดในเชิงที่ว่านี่เป็นการประเมินสถานการณ์ที่ร้ายเหลือเกิน ไม่ให้ความเป็นธรรมต่อกัน เพราะไม่ได้ดูข้อเท็จจริง คนที่ไม่เคยรับราชการนั้นก็จะไม่รู้หรือกว่าจริง ๆ แล้วในจิตใจข้าราชการต้องการทำงานอย่างไร แน่แน่นอนอาจจะมีการบ้าง ส่วนตามลักษณะของคนหมู่มาก ก็อาจจะจะมีลักษณะอย่างนั้นอยู่บ้าง แม้อันภาคเอกชนก็มีทั้งประเภทเช้าชามเย็นชาม ทุจริต คอร์ปชั่นเหมือนกัน ผมว่าเป็น

เรื่องซึ่งเกิดขึ้นในทุกวงการ แต่แน่นอนที่สุดในเรื่องของจิตสำนึกของคนทั่วไปทั้งภาคเอกชนและภาครัฐบาล เราจะต้องปลูกจิตสำนึกให้ทุกฝ่ายรู้อยู่เสมอว่า พฤติกรรมเหล่านั้นเป็นสิ่งที่เลวร้าย การที่เราทำสิ่งนั้นไปเป็นสิ่งที่ผิด เป็นสิ่งที่ทรยศต่อประเทศชาติ เป็นสิ่งที่ทรยศต่อประชาชน ค่านิยมเป็นเรื่องสำคัญที่เราจะต้องปลูกฝังให้รู้ว่าสิ่งไหนเป็นสิ่งเลวที่ควรเลิก สิ่งใดเป็นสิ่งดีที่ควรทำ”

- ท่านทนายความว่า เป็นเพราะขั้นตอนในการปฏิบัติงานของภาครัฐบาลยุ่งยากและซับซ้อนกว่าภาคเอกชน ทำให้ข้าราชการไม่มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นและความสามารถ

“ก็อย่างที่ผมเรียนเมื่อกี้ คือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ครอบอยู่ รวมทั้งขั้นตอนที่ยุ่งยากอย่างผมเป็นนักวิจัยผมคิดอะไรออก ผมก็อยากทำทันทีก่อนที่มันจะหมดไฟ แต่ว่าผมจะต้องทำเรื่องขออนุมัติ มีขั้นตอนมากมาย กว่าจะอนุมัติให้ทำงานวิจัยได้สักเรื่องหนึ่ง ก็หมดไฟแล้ว เพราะเรื่องของกฎเกณฑ์ซึ่งครอบงำอยู่ทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานของเราค่อยไป ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่ากฎเกณฑ์นั้นไม่ดี แต่ผมว่ามันเป็นสิ่งที่ควรแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมกับยุคสมัย บางครั้งใช้มา ๓๐-๔๐ ปีมาแล้ว กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ได้วางเอาไว้ ในขณะที่โลกอยู่ในสภาพหนึ่ง เช่น เวลานี้เราพูดถึง คิว.ซี. ต่าง ๆ เมื่อ ๓๐ ปีที่แล้วยังไม่มีใครรู้จักคำว่า คิว.ซี. ในปัจจุบันมีหน่วยงานหลายแห่งเลือกใช้ คิว.ซี. แต่เมื่อใช้ไปแล้วไปติดกฎเกณฑ์ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อ ๓๐ ปีที่แล้ว อันนี้จะทำอย่างไร”

“ผมไม่ได้ว่ากฎเกณฑ์ต่าง ๆ ไม่ดี แต่ว่า เป็นสิ่งที่จะต้องพัฒนาให้ทันเหตุการณ์ของโลก ความเปลี่ยนแปลง เทคโนโลยีสมัยใหม่ อย่าง เช่น คิว.ซี.จะได้ประโยชน์มากขึ้น ข้าราชการ หลายคนจะไปทำงานภาคเอกชนได้เงินเดือน เป็นหมื่นเป็นแสนกันทั้งนั้น และวันดีคืนดีกลับมาเป็น รมต.หลายคน ที่เห็นได้ชัดอย่าง เช่น ดร.โอฬาร ชัยประวัตติ ดร.ณรงค์ชัย อัครเศรณี นำเสียดาย ที่จริงเป็นข้าราชการ เงินเดือนน้อยไม่ว่า แต่ขอให้เขาได้ทำ สิ่งที่เขาอยากทำ ผมว่าข้าราชการในทุกระดับ ควรจะเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อันนี้ ถือเป็นเรื่องสำคัญ ไม่ใช่เป็นผู้ที่นั่งปฏิบัติแต่ เพียงอย่างเดียว หลักการของ คิว.ซี.ที่สำคัญ ที่สุดคือร่วมในการตัดสินใจ ถ้าหากเขามาเข้าร่วมในกระบวนการตัดสินใจแน่นอนที่สุดเมื่อ เขากลับไปทำงานจะมีประสิทธิภาพสูงสุด เช่นเดียวกับผม ผมกับทางข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ในกระทรวง ผมดึงท่านเข้ามาร่วมในการตัดสินใจของผม อันนี้เป็นจุดสำคัญที่ทำให้เรา ได้รู้ข้อเท็จจริง”

- อาจเป็นเพราะว่าระบบราชการเน้นในการดำเนินการตามขั้นตอน ที่เป็นรายละเอียด มากเกินไป ในขณะที่ภาคเอกชนได้เน้นแต่เรื่อง หลักใหญ่ ๆ แต่ในรายละเอียดก็ให้ฝ่ายดำเนินการช่วยกันคิด ช่วยกันทำ อย่าง Q.C. Circle กว่าจะมาใช้ในระบบราชการ ปรากฏว่าภาค เอกชนกลายเป็นเรื่องเก่า เลิกใช้ไปแล้วก็มี ดังนั้นเมื่อท่านมาเป็น รมช.ท่านมีแนวนโยบาย อย่างไรในการที่จะเร่งให้ข้าราชการปฏิบัติงาน ด้วยความรวดเร็ว คล่องตัวยิ่งขึ้น

“ในทางปฏิบัติ ผมถือความตั้งใจ ความ รวดเร็ว อย่างเช่นเวลาผมมีอะไรที่จะต้อง ปรึกษากับท่านปลัด ผมจะไม่รอนัดหมายว่า ให้ไปพบที่ห้องประชุมไหน ห้องประชุมนี้ ผม คิดได้ผมก็ลงไปหาท่านข้างล่าง ปรึกษากัน ถึงข้อดีข้อเสีย และอันนี้ก็แค่ส่วนเล็ก ๆ ส่วนหนึ่งที่ใช้ เช่นปรึกษาท่านว่าเป็นอย่างนี้ ได้หรือไม่ ส่วนในแง่ของวิธีการก็มาว่ากันอีก ที่หนึ่งว่าจะต้องไปผ่านขั้นตอนอะไรบ้าง ซึ่ง ในขณะนี้เราไม่สามารถจะมาเล่าเรื่องขั้นตอน ต่าง ๆ ได้ แต่ว่าในการตัดสินใจ ผมทำเร็ว ปรึกษาท่านทันที เดินลงไปเลย หรือไม่บางที่ ท่านรองปลัดอยู่ที่ไหน ผมไปหาท่านทันที เราทำงานกันเป็น Team Work”

- คงดีกว่าคุยกันด้วยตัวหนังสือซึ่งเวลานี้ นิยมกันอยู่

“ครับ ดีกว่า ต้องทำให้ถูกขั้นตอน ของกฎหมายที่กำหนดไว้ แต่ว่าอันนั้นค่อยว่า กัน แต่ตอนนี้หล່หลอมความคิดก่อน คิดใน ทางเดียว อันนี้ต้องไปแก้ด้วย มติ ครม. ข้าราชการการเมืองทำอย่างนั้น ข้าราชการ ประจำทำอย่างนี้ แบ่งงานกันเลย เพื่อที่เรา คำนึงถึงเป้าหมายเป็นเรื่องสำคัญ เราไม่คำนึง ว่าใครเป็น รมต. ใครเป็นปลัด หรือเป็นอะไร ก็ตาม เราคำนึงถึงเป้าหมายทำสำเร็จหรือไม่ เหมือนกับเป็นกัปตัน เราจะบังคับเรืออย่างไร คนหนึ่งเป็นท้ายเรือ คนหนึ่งเป็นหางเสือ ถ้า เมื่อว่ากัปตันบอกว่าผมคือคนที่ใหญ่ที่สุดใน เรือลำนี้ คนเดียว ไม่มีทาง ต้องแบ่งงานกันเลย กัปตันอาจจะเป็นคนถือหางเสือ หรือคน

ถือพวงมาลัย จะเป็นใครสักคน แต่ขอให้รู้
หน้าที่กัน ก็จะพ่ายเรือไปโดยรู้เป้าหมาย”

- ท่านจะมีสิ่งใดฝากไปเผยแพร่แก่ข้าราชการประจำบ้าง

“ขอเพื่อนข้าราชการอย่าท้อแท้ต่ออุปสรรค และอย่าเพิ่งสิ้นหวังต่อนโยบายบางอย่างที่ได้รับคำสั่งมาแล้วปฏิบัติไม่ได้ จงใช้ความพยายามในการแสดงความคิดเห็นต่อผู้บังคับบัญชาไม่ว่าจะเป็นระดับไหนได้มากที่สุด ใช้ความพยายามในการอธิบายข้อขัดข้องต่างๆ ด้วยเหตุผลให้ผู้บังคับบัญชาได้ทราบซึ่งจะเป็นแนวทางทำให้เกิดกำลังใจที่จะใช้ความสามารถของตนเองให้เกิดประสิทธิผลในการทำงานได้สูงสุด”

ผ่านคำทบทวนสุดท้ายของท่านรัฐมนตรีหนุ่มที่
ปลุกปลอบใจไม่ให้ท้อแท้แล้ว มีความหวังใหม่เกิดขึ้น
มาบ้างว่า น่าจะทำให้ใครบางคนที่กำลังท้อกับวันนี้
ได้ลืกลึกถึงกระดุมกระเจงกระจุ่มกระซิบเหมือนได้
ฟังคอนเสิร์ตแบบเบิร์ด เบิร์ด ขึ้นมาบ้าง

คำเตือน : อย่าท้อแท้บ่อยนัก ระวังคิด

เตือนตัวเองไว้ตั้งนั้นแล้ว ก็รู้สึกมีไฟในหัวใจขึ้น
จึงเดินทางจากกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ไปที่
กระทรวงพาณิชย์ตามกำหนดการขอเข้าพบเพื่อ
สัมภาษณ์ท่าน รมช.ชูชีพ หาญสวัสดิ์

ประวัติส่วนตัวที่อยู่ในแฟ้มประวัติของเราก็คือ
ท่าน รมช.ชูชีพ หาญสวัสดิ์ : อายุ ๔๒ จบการศึกษา
ระดับปริญญาตรีและปริญญาโททางด้านวิศวกรรม
ศาสตร์จากสหรัฐอเมริกา กลับมาประกอบอาชีพ
ส่วนตัวกับครอบครัว มีกิจการรถเมล์และโรงน้ำส้วมอยู่
ที่จังหวัดปทุมธานี

ลงสมัครรับเลือกตั้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๘/๒๕๑๘/
๒๕๒๒/๒๕๒๖ และ ๒๕๒๘ เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ของจังหวัดปทุมธานีมา ๕ สมัยแล้ว เคยเป็นเลขานุการ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ (สมัย น.ท.
ทินกร พันธุ์กระวี เป็นรัฐมนตรี)

เรียกได้ว่าในช่วงสิบสองปีที่ผ่านมา เดินอยู่
บนถนนสายการเมืองมาโดยตลอด

และคงจะเดินต่อไปอีกนานบนถนนสายนี้
เป็นรัฐมนตรีครั้งแรกในรัฐบาลใหม่

หลังคำกล่าวแสดงความยินดี และคำแนะนำ
ตัวเองของวารสารข้าราชการ คำถามแรกที่มีต่อ
ท่านรัฐมนตรีใหม่ก็เริ่มต้นขึ้น

นายชูชีพ หาญสวัสดิ์

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์

- ขอเรียนถามท่านเกี่ยวกับการเข้ามารับตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งจะต้องมาเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงของข้าราชการประจำ ในฐานะผู้กำหนดคนโยบาย ท่านรู้สึกหนักอกหนักใจอะไรบ้างไหม?

“สำหรับกระทรวงพาณิชย์ ผมไม่รู้สึกรหนักใจเลย ถ้ามองไปในด้านข้าราชการประจำ รู้สึกว่าจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถสูงทีเดียวในระดับกระทรวง ผมมองไปในแง่ นั้น ถ้าได้สัมผัสแล้ว ก็รู้สึกว่าทุกคนมีความสามารถและประสิทธิภาพสูง เพราะฉะนั้น พุดง่าย ๆ ว่าในการควบคุมหรือบังคับบัญชา เราจะพูดว่าควบคุมไม่ได้ ในการที่มาเป็นผู้บังคับบัญชานั้น มาอยู่กับข้าราชการที่มีความรู้ความสามารถและมีประสิทธิภาพสูงนั้นก็ทำให้เกิดความสบายใจ ถ้าเรามีความเป็นธรรมและความยุติธรรมให้หะครบ ก็ไม่มีปัญหาอะไร

ก็จะทำให้งานนั้นเดินไปได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น ถ้ามีความใกล้ชิดหรือเข้าอกเข้าใจกัน

- ท่านคิดว่ามีเส้นแบ่งกันอย่างไรระหว่างหน้าที่ฝ่ายการเมืองคือท่าน รมต.เอง กับฝ่ายประจำ

“ครับ ในด้าน รมต.นั้นเราก็ตอนโยบายของรัฐบาลเป็นหลัก และเอานโยบายนั้นมามอบหมายให้ฝ่ายบริหาร คือท่านอธิบดีและข้าราชการประจำนั้นลงไปทำ ส่วนรายละเอียดนั้นก็ เป็นของเขาเองที่เขาจะต้องดำเนินการ เราเป็นผู้คุมให้การทำงานนั้นให้เดินไปตามนโยบายให้ได้ ให้เข้าเป้า ให้เข้ากรอบ ให้บรรลุตามเป้าหมายและเป็นผลสำเร็จ”

- ท่านกำหนดกลไกในการทำงานร่วมกันไว้ อย่างไร เช่น ประชุมร่วมกันเพื่อที่จะบอกนโยบายหรือประเมินผลงานตามงาน ได้เริ่มไปแล้วหรือยัง?

“ครับ ก็ได้เชิญท่านอธิบดีขึ้นมานะครับ มากุยกััน วางถึงโครงสร้าง และการที่จะให้เกิดความรวดเร็ว ให้ความสะดวก อันนี้ถือเป็นนโยบายของรัฐบาลอยู่แล้วว่า เราจะต้องมีความร่วมมือกันระหว่างภาคเอกชนและภาครัฐบาล เพราะฉะนั้นในกระทรวงพาณิชย์ เราก็ตือว่าความรวดเร็วเป็นหลัก ความเป็นธรรมและความยุติธรรม ให้ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความสะดวก แก่ผู้ที่จะส่งออกมากที่สุด เป็นไปตามนโยบาย”

- ท่าน รมต.รับผิดชอบอยู่ที่กรม?

“ผมอยู่ ๒ กรม คือกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กับสำนักงานประกันภัยครับ”

- อีกข้อหนึ่ง ซึ่งสำคัญเหมือนกันก็คือว่า เท่าที่ผ่านมาข้าราชการการเมืองบางครั้งเพื่อที่จะให้งานเป็นไปตามที่กำหนดไว้ อะไรต่าง ๆ บางทีก็เกี่ยวข้องกับตัวบุคคลด้วย บางทีก็มีการโยกย้ายตัวบุคคลต่าง ๆ ซึ่งการโยกย้ายบางครั้งก็ลงไปลึกถึงระดับล่างลงไป ไม่ทราบว่าในเรื่องนี้ท่านมีแนวหรือคิดไว้ว่าจะทำมากน้อยแค่ไหนอย่างไร?

“คือผมว่านะครับ คือระดับท่าน รมต. ที่คุณโยบาย ส่วนมากเราก็จะสัมผัสระดับ ๙, ๑๐ และ ๑๑ ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะในด้านนี้ แต่ส่วนในระดับล่างนั้นเป็นหน้าที่ของท่านอธิบดีและท่านปลัดกระทรวงที่จะต้องพิจารณา แต่ผมว่าการกระทำอะไรก็ตามมันก็ต้องเป็นไปด้วยความยุติธรรมและความเป็นธรรมมากที่สุด การโยกย้ายหรือการเปลี่ยนตำแหน่งนั้นเพื่อความเหมาะสมที่จะพิจารณากันเป็นขั้นตอน เพราะฉะนั้นผมว่าไม่น่าจะมีเรื่องที่ไม่ดีไม่งาม เพราะว่าท่านพูดถึงระดับกระทรวง ถ้ามีการหมุนเวียน เพราะว่าทุกคนจะต้องรู้หมดแทบทุกคนในระดับอธิบดีนั้น เพื่อที่จะรอโอกาสที่จะขึ้นไปเป็นปลัดกระทรวง และจะต้องมีความรอบรู้ ผมคิดว่าคงจะเป็นอย่างนั้น”

- เพราะฉะนั้น ท่านคงจะพยายามในเรื่องของการบริหารงานบุคคล ก็จะพยายามที่จะให้เป็นตามที่กฎบัตรกฎหมายว่าไว้เล่นไปตามกติกาในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการก็มีนโยบายตามบอกว่า จะส่งเสริมสวัสดิการช่วยเหลือ เพราะว่าตอนนี้ข้าราชการเงินเดือนก็ไม่ได้ปรับกันมานาน ก็น่าเห็นใจ กฎหมายค่าเช่าบ้านจะออกก็ออกไม่ได้ที่จะช่วยสวัสดิการเรื่องค่าเช่าบ้าน ครับ นโยบาย

สำคัญอันหนึ่งคือบอกว่า คนไม่คิดจะปลดออกไปตามความเห็นของท่าน เรื่องนี้เฉพาะส่วนของท่านมีแผนอย่างไรสำหรับในดวนที่รับผิดชอบ

“ครับ ผมว่าในเรื่องนี้ ถ้าข้าราชการทำดีมีประสิทธิภาพ ความรวดเร็ว เราก็ควรมีโบนัสให้กำลังใจ แต่ที่ใดที่ทำไม่ถูกไม่ต้องก็ควรว่ากล่าวตักเตือน ถ้าเกิดความเสียหายก็ต้องว่ากันไปตามต้นเหตุ”

- ในเรื่องสวัสดิการ มีอะไรเป็นพิเศษนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่ ที่จะช่วยเหลือข้าราชการของกระทรวงพาณิชย์หรือกรมที่ท่านรับผิดชอบ

- ครับ ผมกำลังศึกษาอยู่นะครับ กำลังพูดคุยกันอยู่ ในส่วนไหนที่จะเป็นกำลังใจและผลักดันให้เกิดกำลังใจ ให้เกิดประสิทธิภาพเป็นโบนัสให้เขา เราก็ควรจะต้องหาทางพิจารณากัน”

- ไม่ทราบว่าจะมีเรื่องอื่น ๆ ที่จะให้ความเห็นเกี่ยวกับการที่ได้มาทำงานร่วมกับข้าราชการบางที่เขาก็บอกว่าข้าราชการมีการทำงานไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เข้าสามเย็นสาม ท่านมีความเห็นอย่างไร

“ผมว่ามันอยู่ที่ความร่วมมือกันทุกฝ่าย ถ้าทุกคนเห็นแก่ประโยชน์ต่อส่วนรวมและต่อประเทศชาติที่จะต้องช่วยเหลือ มันถึงเวลาแล้ว ก็ต้องให้ความร่วมมือกัน มีความสามัคคีกลมเกลียวกัน และเร่งรัดเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ในการบริการประชาชนให้มากที่สุดเท่าที่จะ มากได้นั้น เพราะปัญหาต่าง ๆ เข้าขามเย็น- ขามอย่างที่ว่ามานั้นก็คงจะหมดไป เมื่อมีเป็น นโยบายหลักแล้ว และเราก็มีเรื่องสวัสดิการ เรื่องโบนัสอะไรต่าง ๆ ที่จะให้เป็นกำลังใจ ถ้าใครทำดีเราก็ต้องสนับสนุน ส่งเสริม ให้ได้ รับสิ่งเหล่านั้นที่เขาควรจะได้รับนั้น ผมว่า มันก็จะแก้ปัญหาเรื่องเข้าขามเย็นขาม”

- ท่านไม่เคยรับราชการมาก่อน?

“ครับ ผมไม่เคยรับราชการมาก่อน”

- ท่านมีแนวความคิดเกี่ยวกับประชาชน ว่าเขามองข้าราชการอย่างไร จากความรู้สึก หรือจากประสบการณ์ที่ท่านได้สัมผัสกับประชาชน อย่างใกล้ชิด และได้รับการเลือกตั้งมาตลอด ๕ สมัยที่ท่านลงสมัคร

“ถ้ามองทั่ว ๆ ไปแล้ว ส่วนมากประชาชนเขามองว่าทำงานล่าช้านะครับ ไม่

ให้ความเป็นธรรมระเบียบข้อบังคับมากเกินไป ก็เกิดความไม่สะดวก แต่ผมคิดว่าสิ่งเหล่านี้ เราสามารถแก้ไขได้ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ เหมาะกับภาวะการณ์อะไรต่าง ๆ ได้”

- ชึ่งท่านคิดว่าในโอกาสที่ท่านได้รับ พระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าให้ดำรงตำแหน่ง นี้ คงจะกำจัดสิ่งที่ยังใจของประชาชนได้

“ไม่ใช่กำจัด แต่เป็นการปรับปรุงเพิ่ม ประสิทธิภาพของข้าราชการมากกว่า”

- ครับ มีสักตัวอย่างหรือไม่ที่ท่านคิดว่าน่าจะทำการแรกในกระทรวงนี้ ในส่วนที่ประชาชนต้องการ

“ก็คือพยายามสกัดความล่าช้าให้รวดเร็วขึ้น คือให้เกิดความรวดเร็วขึ้น ให้เกิดความ ยุติธรรมเช่นอย่างที่กำลังขี้นมา และให้ได้ ผลประโยชน์แก่ส่วนรวมหรือประชาชนมากที่สุดเท่าที่จะทำได้”

- โดยวิธีอะไร ทำอย่างไรถึงจะกำจัดวิธิตดขบวนการล่าช้าได้

“ก็จัดระเบียบโครงสร้างอะไรต่าง ๆ ให้เหมาะสม ให้เพียงพอกับความต้องการของ งานที่ทำอยู่ ลดขั้นตอน ตามนโยบายที่ได้แถลง ไว้คือลดขั้นตอนทั้งหลาย

ทุกวันนี้มันช้าก็เพราะว่า ตัวระเบียบ คนที่ทำงานกับระเบียบก็ทำเพื่อถูกระเบียบ แทนที่จะทำเพื่ออะไร นั่นคือปัญหาใหญ่”

และความเชื่อมโยงในบทสัมภาษณ์นี้ คงจะสมบูรณ์และลงตัวมากยิ่งขึ้น หากจะได้มีโอกาสขอ สัมภาษณ์เลขาธิการคณะรัฐมนตรี ซึ่งเป็นผู้บริหาร ราชการประจำที่ใกล้ชิดที่สุดกับคณะรัฐมนตรี ซึ่งเป็น ฝ่ายการเมืองและเป็นฝ่ายกำหนดนโยบาย

ท่านเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนั้นคือ คุณอนันต์ อนันตกุล

ท่านเลขาธิการอนันต์ อนันตกุล นั้น เป็นทั้งรัฐศาสตร์บัณฑิต (เกียรตินิยมดี) และรัฐศาสตร์ศึกษบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แต่จบการศึกษาระดับปริญญาโททางด้าน Public Administration จาก University of South California เริ่มรับราชการเมื่อสามสิบปีที่ผ่านมา ในตำแหน่งปลัดอำเภอ จังหวัดสุพรรณบุรี และก้าวหน้าในสายงานด้านการปกครองมาโดยตลอด เคยดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ จังหวัดสมุทรปราการ เคยดำรงตำแหน่งเลขาธิการ ร.พ.ช. รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ตำแหน่งสุดท้ายก่อนที่จะมาเป็นเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ก็คือตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ (สอบต.)

ใครบางคนรู้สึกว่าเป็นประวัติการรับราชการที่โชกโชกและยาวนานมาก กว่าที่จะมาถึงวันนี้

และวารสารข้าราชการเริ่มต้นคำถามแรก

นายอนันต์ อนันตกุล
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีถือได้ว่าเป็นศูนย์กลางของการบริหาร เพราะเรื่องสำคัญ ๆ ของประเทศที่จะเป็นนโยบายของรัฐบาล เป็นมติคณะรัฐมนตรี ต้องผ่านมาที่สำนักงานนี้ ขอเรียนถามว่า ท่านได้จับบทบาทของหน่วยงานนี้ไว้ได้อย่างไรเพื่อปฏิบัติงานด้านการกลั่นกรอง เรื่องที่เสนอสู่การพิจารณา และการติดตามผลการปฏิบัติงานสืบเนื่องจากมติคณะรัฐมนตรี

“คำถามข้อนี้แยกตอบเป็น ๒ ประการคือ

ประการแรก บทบาทของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีฯ พณฯ นายกรัฐมนตรี ได้กรุณาเขียนเป็นคำขวัญลงในหนังสือรายงานประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๘ ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ว่า “สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญยิ่งในการประสานงานระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ กับคณะรัฐมนตรี ซึ่งเป็นองค์กรบริหารสูงสุดของประเทศ และได้ประสบความสำเร็จโดยดีตลอดมา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีถือได้ว่า เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีส่วนร่วมช่วยให้งานบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลดำเนินไปอย่างราบรื่น รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น.....”

ประการที่สอง การทำหน้าที่เป็นผู้กลั่นกรองเรื่องที่เสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี และการติดตามผลการปฏิบัติงานตามมติคณะรัฐมนตรีนั้น เป็นหน้าที่โดยตรงของส่วนราชการนี้ที่ต้องตรวจสอบกลั่นกรองเรื่องที่กระทรวง ทบวง กรม เสนอมาทุกเรื่องด้วยความระมัดระวังเป็นพิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องที่เป็นนโยบาย หรือมีผลกระทบต่อส่วนรวม หรือต่อการบริหารราชการ-

แผ่นดิน ดังนั้น การจัดระบบ ศึกษา วิเคราะห์ และเสริมข้อมูลในเรื่องที่จะคณะรัฐมนตรี เคยพิจารณาหรือมีมติคณะรัฐมนตรีเป็นแนวทางมาก่อน นำมาศึกษาเปรียบเทียบ พร้อมทั้งเสนอข้อดีข้อเสีย เสนอข้อกฎหมาย หรือระเบียบวิธีปฏิบัติหรือประเพณีธรรมเนียมปฏิบัติที่เคยมีมา เหล่านี้ล้วนเพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินใจของคณะรัฐมนตรีทั้งสิ้น

การจัดระบบข้อมูลที่สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการติดตามผลมติคณะรัฐมนตรีนั้น ผมเห็นว่าเป็นสิ่งจำเป็นและต้องทำ คณะรัฐมนตรีก็เห็นความสำคัญในข้อนี้ด้วยการอนุมัติโครงสร้างใหม่ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี โดยจัดให้มีศูนย์ข้อมูล คณะรัฐมนตรี กองประสานนโยบายและแผนกองประมวลและติดตามผลมติคณะรัฐมนตรี เพื่อปฏิบัติหน้าที่สนับสนุนการบริหารงานในด้านการพิจารณาตัดสินใจของคณะรัฐมนตรี นอกจากนี้ ได้มีมติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือที่ นร ๐๒๐๒/ว.๘๖ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๒๙ กำหนดให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทำหน้าที่ตรวจสอบ ติดตาม และเร่งรัด ผลการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี ของกระทรวง ทบวง กรม และคณะกรรมการต่าง ๆ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบทุก ๖ เดือน”

- บทบาทดังกล่าว ข้ำซ้อนกับกระทรวง ทบวง กรม เจ้าของเรื่องหรือไม่ มีการประสานงานอย่างไร

“ในความเห็นของผมไม่เป็นการซ้ำซ้อนกับกระทรวง ทบวง กรม เจ้าของเรื่อง เหตุผลคือ เป็นการปฏิบัติในระดับต่างกัน หน้าที่

กลั่นกรอง ตรวจสอบ สรุปความเห็น และเสนอข้อมูลเปรียบเทียบเพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินใจของคณะรัฐมนตรีนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นส่วนราชการสุดท้ายที่ต้องกระทำในฐานะทำหน้าที่เป็นเลขานุการการประชุมของคณะรัฐมนตรี ข้อมูลสรุปความเห็นข้อเสนอแนะทั้งปวงที่เป็นส่วนดี ส่วนเสีย เปรียบเทียบกับข้อมูลอื่น ๆ ที่มีอยู่ทั้งในอดีตและปัจจุบัน เท่าที่สามารถหาได้ ส่วนราชการนี้ปฏิบัติหน้าที่ในด้านนี้มานาน ดังนั้น ย่อมมีข้อมูลสะสมของทุกกระทรวง ทบวง กรม ในอนาคตอันใกล้นี้ เมื่อจัดระบบข้อมูลที่สมบูรณ์ และสนับสนุนด้วยเครื่องจักรสมองกล หรือคอมพิวเตอร์แล้ว เชื่อว่าจะสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้มาก

ในด้านการประสานงาน นอกจากการประสานงานระหว่างกระทรวง ทบวง กรม เจ้าของเรื่องที่ต้องเสนอโครงการ/เรื่อง ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเป็นปกติแล้ว ยังมีกรณีต้องประสานในโครงการที่เกี่ยวข้องกับหลายกระทรวง ทบวง กรม เพื่อช่วยลดขั้นตอนการเสนอและการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี และยังเป็นประโยชน์ต่อการประสานการบริหารโครงการนั้น ๆ ในขั้นตอนก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี และภายหลังที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติแล้ว

- เมื่อเข้ามาดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ท่านพบว่าอะไรคือปัญหา หรือจุดอ่อนของสำนักงานนี้

“ประการแรก ข้าราชการที่นี้มีความสามารถเฉพาะตัวสูง แต่การทำงานที่เป็นระบบยังไม่ค่อยได้มีการศึกษาให้มันเป็นระบบมากนัก

ประการ ๒ ก็คือ คู่มือในการทำงาน
ประการ ๓ อยู่ตรงที่การประสานงานกับกระทรวงทบวงกรม ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้เอกสาร ทวงถาม ติดตามเรื่อง เราก็พยายามที่จะให้มีการประสานงานเป็นการภายในมากขึ้น...อย่างเช่น เรื่องที่เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน จะใช้หนังสือสอบถามก็คงจะใช้เวลานาน เราก็เชิญทุกส่วนราชการเข้ามาอธิบายส่วนใดเป็นปัญหาอุปสรรค ทำตัวเป็นศูนย์กลาง ประสานงานให้ ซึ่งก็สามารถถือกุญแจให้นำเรื่องเข้าแก้ไขในระดับคณะรัฐมนตรีได้ดียิ่งขึ้น เป็นที่พอใจของทุกฝ่าย”

- โครงการปรับปรุงระบบงานเพื่อแก้ปัญหาหรือเพื่อพัฒนางานของสำนักงานนี้ คิดว่าจะมีทางเป็นไปได้แค่ไหน และยังมีความเป็นห่วงในจุดใดบ้าง

“การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการจัดองค์การและระบบงาน ถือเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารที่ต้องพิจารณา และควรทำอยู่เสมอตามโอกาสอันเหมาะสม สำหรับตัวผมเองมีความตั้งใจที่จะปรับปรุงองค์การบริหารบุคลากรของส่วนราชการนี้ ตามภารกิจที่มีความสำคัญดังกล่าว โดยมีมุ่งหวังให้

๑. เป็นหน่วยงานข้าราชการพลเรือนหนึ่งที่สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพสูง รวดเร็ว และประหยัด

๒. บุคลากรของหน่วย นอกจากคำนี้

ถึงประสบการณ์แล้ว ต้องมีความสามารถสูงทำงานอย่างเป็นระบบ และร่วมกันรับผิดชอบเป็นหมู่คณะ

๓. เป็นองค์กรที่ทันสมัย สามารถสนองนโยบายการบริหารงานของนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ประเทศอื่นสามารถทำได้ ผมก็เชื่อว่าเราก็ต้องทำได้

การขอแบ่งส่วนราชการอาจจะมีความไม่เข้าใจว่า สำนักงานนี้มีบทบาทในการช่วยให้การบริหารงานของข้าราชการประจำรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพได้อย่างไร มักจะมองไปว่า หน่วยงานนี้พยายามขยายหรือทำตัวให้มีความสำคัญมากขึ้น แต่โดยข้อเท็จจริงแล้ว ถ้าเราสามารถพัฒนาหน่วยนี้ให้มีประสิทธิภาพ ก็จะทำให้การตัดสินใจระดับนโยบายทำได้เร็วขึ้น การส่งมติ ครม. หรือการนำนโยบายไปปฏิบัติของข้าราชการประจำก็ไวขึ้นเช่นกัน ก็เหมือนกับท่าอากาศยาน ถ้าสามารถสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกได้มากเท่าไร ผู้โดยสารก็ขึ้นเครื่องได้เร็ว เครื่องบินที่ลงก็ขนถ่ายผู้โดยสารเร็วขึ้น

กองประสานนโยบายและแผนที่ตั้งเป็นกองที่จะพิจารณาเรื่องราวก่อนเข้า ครม. นโยบายรัฐบาลส่วนใหญ่ เกี่ยวข้องกับหลายกระทรวงและเป็นงานที่ต่อเนื่อง ใครจะเป็นคนช่วยประสานในเรื่องนี้ สภาพัฒนา เขาก็ทำเฉพาะเรื่องแผนงานใหญ่ที่เป็นกรอบ พอถึงขั้นที่จะต้องขออนุมัติ ครม. มันก็ต้อง

มาที่นี้ กองนี้จะเป็นกองแรกที่จะประสานทั้งหมด

ก่อนประชุม หรือระหว่างประชุม ครม. ศูนย์ข้อมูล คอยป้อนข้อมูล ข้อมูลในที่นี้คือมติ ครม. โครงการแผนงานต่าง ๆ กระทรวงคมนาคมเสนอ ๑,๒,๓,๔ เราอาจจะบอกได้เลยว่า ที่เสนอมา ๑,๒,๓,๔ มติ ครม.มีอยู่ให้ทำไปได้เลย

เมื่อมติ ครม.ออกมาแล้วเราจะมีกอง ๆ หนึ่งเรียกว่า กองติดตามการปฏิบัติงานตามมติ ครม. จะคอยดูว่ามันไปติดอยู่ที่ไหน หน่วยนี้ทำ หน่วยนี้ยังไม่ได้ทำ ไม่ได้หมายความว่าเราไปทำตัวเป็นอุปสรรค หรือไปตรวจสอบอะไร แต่เพียงไปบอกว่า สิ่งนี้ควรจะเร่งให้เสร็จ มีปัญหาอย่างไร ก็จะนำเรื่องเสนอ ครม.

ตอนนี้บุคลากรเรามีจำกัด เรื่องเข้า ครม. เฉลี่ยอาทิตย์ละเกือบ ๔๐ เรื่อง ใช้เอกสารเรื่องละประมาณ ๔๐ แผ่น ก็ประมาณ ๖๐๐ แผ่น แจก ครม. เกือบ ๘๐ ท่าน เฉพาะการผลิตเอกสารก็จะแยะอยู่แล้ว”

- การเปลี่ยนรัฐบาลชุดใหม่ มีผลถึงบทบาทของท่าน หรือสำนักงานเลขา ครม.อย่างไร หรือไม่

“ผมคิดว่าเปลี่ยน ด้วบทบาทจริง ๆ เราคงจะต้องเพิ่มการทำงานให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และฝ่ายนโยบายมากยิ่งขึ้น แต่เดิมการบริหารราชการ เรามักจะใช้ กฎหมาย ระเบียบ มุ่งไปในทางที่จะควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบตามกฎหมาย แต่เดี๋ยวนี้มันพัฒนา ประชาชนส่วนใหญ่ ดันรนเพื่อความอยู่รอด การมีงานทำ ตลอดจนการพัฒนาทางเทคโนโลยี เพราะ

ฉะนั้นหน่วยงานนี้เป็นหน่วยงานกลาง ก็จำเป็นต้องปรับบทบาท รวมตลอดถึงการที่จะต้องเพิ่มบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ”

- พื้นฐานการทำงานของท่านอยู่ในสายงานการปกครองมาโดยตลอด ซึ่งแตกต่างกับตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน พอจะสรุปทักษะที่จำเป็นสำหรับงานทั้ง 2 ด้าน แตกต่างหรือเหมือนกันประการใด

“งานของฝ่ายปกครอง เป็นงานปกป้องผลประโยชน์ของประชาชนของประเทศ เราอยู่ในฐานะตัวแทนรัฐบาลไปเป็นหัวหน้างานอยู่ที่นั่น จำเป็นจะต้องทำให้คนเขารู้สึกว่า เรามาบริการเขา ชี้แจง อำนวยความสะดวก ดูแลให้เขาได้รับความสุข ส่วนหน้าที่เลขาธิการ ๑. เป็นงานเลขานุการ ๒. ต้องมีมนุษยสัมพันธ์ดี ๓. มีการศึกษา และความรู้ทางวิชาการ ๔. เอาใจใส่งานทุกชิ้น ๕. ทำงานเป็นทีมให้เป็นระบบ ๖. รักษาความลับของทางราชการ ผมเชื่อในเรื่องบทบาท อยู่ที่ไหน ก็ต้องปรับตัวเราให้สมบทบาท”

- ขอบทราบบทความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการบริหารราชการ และการ

**บริหารงานบุคคลในราชการไทย มีข้อเสนอแนะ
ประการใด**

“๑. ความเห็นทั่วไปเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการบริหารราชการนั้น ผมเห็นว่า

(๑) การกระจายอำนาจเป็นสิ่งสมควรลงมือกระทำโดยเร็วที่สุด และต้องพยายามช่วยกันในการปฏิบัติให้มีผลออกมาให้เป็นจริง

(๒) ปรับปรุงระบบการปฏิบัติราชการของทุกกระทรวง ทบวง กรม ในทุกระดับด้วยการลดขั้นตอน และลดงานด้านเอกสารลงให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ระเบียบปฏิบัติเป็นสิ่งจำเป็นแต่ต้องแก้ไขได้เมื่อเป็นอุปสรรคในการทำงาน

(๓) หลักการ หน่วยงานมีความสำคัญมากกว่าตัวบุคคล ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความผูกพันกับหน่วยงาน และพัฒนาหน่วยงานมากกว่าเพื่อตัวบุคคล

๒. ความเห็นเกี่ยวกับการบริหารบุคคล
ประสบการณ์ในการทำงาน ทั้งในส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง ชี้ให้เห็นในการบริหารงานบุคคลของไทยยังขาดเอกภาพ มีองค์การกลางแยกกันทำหน้าที่รับผิดชอบหลายหน่วย แต่ละหน่วยเป็นอิสระไม่เกี่ยวข้องกัน มาตรฐานของการกำหนดตำแหน่งหน้าที่จึงย่อมแตกต่างกันเป็นของธรรมดา นอกจากนี้ รูปแบบของกฎหมายที่จัดระบบคณะกรรมการฯ ให้เป็นผู้รับผิดชอบเรื่องนี้ อาจมองประโยชน์เพื่อให้บุคคลหลายฝ่ายเกี่ยวข้อง แต่ผลของงานก่อให้เกิดปัญหาความล่าช้าขาดความต่อเนื่องต้องมีการเปลี่ยนแปลงคณะบุคคลที่เป็นกรรมการบ่อย ๆ ปัญหาการ

ประเมินและติดตามผลจึงเป็นปัญหาขาดลดสำหรับความเห็นของผม ข้าราชการไม่น้อยยังมีทัศนะรับใช้กันเองมากกว่าที่คิดจะทำให้ผลโดยตรงกับประชาชนอย่างจริงจังและควรมีการพิจารณาทบทวน และพัฒนาคุณภาพกันอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดผลในทางเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีค่าที่สุด อันจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป

นอกจากนี้ทุกสิ่งที่รัฐบาลแถลงนโยบายองค์การกลางที่รับผิดชอบ การกำหนดตำแหน่งบุคลากรในภาครัฐ จะต้องปรับอัตราตำแหน่งโดยสรรหาบุคลากรที่มีคุณภาพ ความสามารถพิเศษไปประจำในหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีหน้าที่ให้สามารถนำนโยบายมาปฏิบัติให้บรรลุผลได้และควรจะนำนโยบาย เกลี่ยคน เกลี่ยงาน ทั้งปริมาณและคุณภาพมาใช้ เป็นการปรับกำลังคนของหน่วยงานให้สามารถแก้ปัญหาในทางบริหารให้ได้

ต้องยกเลิกทัศนคติที่ผูกพันกับหน่วยเดิม และปฏิเสธหรือต่อต้านการเกลี่ยคนจากหน่วยหนึ่งไปอีกหน่วยหนึ่งให้ได้ ถ้าทำไม่ได้ปัญหาการบริหารราชการไทย ก็จะไม่แก้ไขได้ยาก เพราะต้องเพิ่มอัตรากำลังกันอยู่ตลอดเวลา และบางองค์การก็มีคนล้นงาน หรือมีคุณภาพไม่ตรงกับงาน บางหน่วยงานเกินกำลังความสามารถของคนก็มีให้เห็นอยู่ประจำ

ความพยายามที่จะประมวลเรื่องราวเหล่านี้ของวารสารข้าราชการ มีข้อจำกัดมากมาย แม้แต่จะสัมภาษณ์ทัศนคติของข้าราชการเพื่อให้มุมมองในเรื่องนี้ครบมิติก็ยังไม่ทำได้แค่สามคน

แถมบางคนที่ให้สัมภาษณ์และยอมให้ถ่ายภาพเราก็ก็น่ากลัว ไม่ติดเสียอีก

แต่รูปนั้นสำคัญ โฉม

เราจึงต้องลงแต่คำให้สัมภาษณ์

จะเอารูปคนในคณะบรรณาธิการลงแทน ก็จะเป็นการฉวยโอกาสคงโดยมิได้ลงแรง

บางทัศนคติในเรื่องนี้ ทั้งที่มีรูปและไม่มีรูป จึงมิใช่ข้อสรุป

แต่เป็นความเห็นอันสุดจริตใจ และเป็นสีสันของบทสัมภาษณ์นี้

นายสวัสดิ์ อินทวงศ์

นิติกร ๖ กองการเจ้าหน้าที่

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

ความรู้สึกเกี่ยวกับนโยบายรัฐบาล :

นโยบายของรัฐบาลพรรคฯ ลอย ๆ เหมือนทุกครั้ง ๆ นั้นแหละ ไม่มีอะไรแปลกใหม่รู้สึกเหมือนเก่าเปรม ๑ ถึงเปรม ๔ ยังไง เปรม ๕ ก็อย่างนั้น ไม่มี ความหวังอะไร พรรคฯ ขึ้น เบื่อ ๆ ยังไงไม่รู้ อยากให้มีอะไรใหม่ ๆ บ้าง เช่น ทางเศรษฐกิจ กฎหมาย ผู้แทนรัฐสภาที่เข้าไปแล้วออกกฎหมายมา ไม่ได้แก้ไขอะไรให้ดีขึ้นเลย เพียงแต่แก้ไขกฎหมายที่มีอยู่แล้วนิด ๆ หน่อย ๆ กฎหมายส่วนใหญ่ออกมาจากนักวิชาการ ไม่ได้ออกมาจากความคิดริเริ่มของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้แทนราษฎรที่เข้าไปก็ไม่ค่อยมีความหมายเท่าไร เข้าไปส่วนใหญ่แสวงหาผลประโยชน์กันมาก...จริง ๆ แล้วเข้าไปทำเพื่อตัวเองทั้งสิ้น ไม่ได้ทำเพื่อประชาชน

ความรู้สึกต่อรัฐบาลใหม่ :

รัฐบาลเปรม ๕ มีสิ่งที่แปลกใหม่ขึ้นมาอย่างหนึ่ง ความจริงนายฯ เป็นคนไม่พูดแปลกประหลาดกว่าประเทศอื่นอยู่แล้ว...ที่แปลกกว่านั้นใครจะถามอะไรต้องยื่นคำถามล่วงหน้า ๔ วันถึงจะตอบ ไม่มีประเทศไหนเขามิ ฟังมีประเทศนี้ เป็นประเทศแรก รู้สึกแปลกและชื่นชมนายฯ มากในประเด็นนี้ อีกหน่อยประเทศอื่น ๆ เขาจะเอาอย่างในความแปลกใหม่ของเรา

ความมุ่งหวังจากรัฐบาลเกี่ยวกับระบบราชการ :

เมื่อก่อน ที่ พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน ๒๕๑๔ ออกมาใหม่ ๆ ตัดขาดข้าราชการประจำกับข้าราชการการเมืองออกจากกัน คือไม่ให้ข้าราชการการเมืองมาใช้อำนาจหรืออิทธิพลต่อข้าราชการประจำในการบรรจุแต่งตั้งโยกย้ายต่าง ๆ ความจริงแล้ว ถึงเราจะใช้ฉบับนั้น ไม่มีการแก้ไขนักการเมืองก็ยังเป็นเบี้ยบนของข้าราชการประจำอยู่ดี แต่ก็ไม่มากนัก คือไม่ถึงกับทำให้ข้าราชการประจำไปกราบกรานแต่พ่อแก่แล้ว นักการเมือง รัฐมนตรี มีอำนาจที่จะ

แต่งตั้งในระดับ ๕, ๑๐ และ ๑๑ ทำให้นักบริหารระดับสูงต่าง ๆ เข้าหา วังเต็น กันฝุ่นตลบอย่างนี้ ลักษณะเช่นนี้เป็นการก้าวถ่ายข้าราชการประจำ ทำให้ข้าราชการประจำเสียขวัญ คนที่ทำได้ตลอด แต่ไม่อิงการเมือง จะไม่ก้าวหน้าทำให้เสียกำลังใจ แทนที่จะตั้งใจทำงาน มันก็ล้าไป เคียวนี่ ระดับ ๖ ก็อิงการเมืองแล้ว เพราะไม่มีการสอบเมื่อเลื่อนระดับ ๗ ซึ่งใช้ความเหมาะสม ทำให้เสียระบบหมด ระบบคุณธรรมไม่มี

ข้าราชการประจำ นักศึกษา พวกมีอุดมการณ์ต่าง ๆ ที่มีความคิดแบบประชาธิปไตยพยายามแก้ไขเรื่องนี้อยู่เหมือนกัน แต่ไม่ใช่รัฐบาล เราอย่าคิดว่ารัฐบาลจะแก้ แก้นะแก้ได้ แต่เขาไม่แก้เอง แก้ระบบแก้ได้

ความคาดหวังจากรัฐบาลใหม่ :

อยากให้มื่ออะไรแปลกใหม่ อย่างไหนต้องเด็ดขาด ก็ให้เด็ดขาด ก็ให้เด็ดขาด ถึงจะได้ผล ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย อย่างศักดิ์สิทธิ์ ไม่ใช่เลือกปฏิบัติใช้กฎหมายแต่ละกลุ่ม รัฐบาลทำได้ แต่จะทำหรือไม่เท่านั้นเอง

ในด้านสิทธิประโยชน์ของข้าราชการ :

ตามประวัติศาสตร์ ไม่เคยมีข้าราชการเงินเดือนขึ้นเงินเดือนเลย ทั้งที่ข้าราชการเงินเดือนไม่พอใช้ แต่เราไม่มีสิทธิจะทำ เพราะว่าวินัยค้ำอยู่ อยากให้ ก.พ.ช่วยดำเนินการในเรื่องนี้ต่อรัฐบาล รวมทั้งสวัสดิการ ค่าเช่าบ้าน อย่างเป็นธรรมด้วย ให้มีการสำรวจอย่างจริงจังว่า ใครเบิกได้ก็ให้เบิก ใครไม่ควรจะเบิก แต่ได้สิทธิเบิกก็ไม่ถูกต้อง

นายประเสริฐ ศิลปะ
ศึกษานิเทศน์ &
กรมสามัญศึกษา

ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายรัฐบาล :

สนใจนโยบายทางการศึกษา นโยบายของรัฐบาลใหม่ ขอบตรงที่ว่า ใ้ของแต่ละพรรคมาประสานกัน ที่นี้กลัวตรงที่ทำได้เท่านั้น จริง ๆ แล้วนโยบายรัฐบาลจะสำเร็จ ได้ส่วนหนึ่ง ๘๐% ข้าราชการเป็นตัวนำนโยบายไปปฏิบัติ ระบบราชการยังเป็นขั้นตอนที่ยืดยาว การติดต่อประสานงานของประชาชนกับทางราชการไม่ได้รับความสะดวกเท่าที่ควร และอีกอย่างข้าราชการถ้าจะว่าไปแล้วก็อยู่ในระบบของการเอาตัวรอดสูงในทุกวันนี้ เขาพยายามหาสวัสดิการให้กับตัวเอง ความสบายนี่ถือเป็นสวัสดิการอย่างหนึ่ง เพราะว่าเขาก็พยายามทำงานอย่างสบายที่สุด คือไม่ทุ่มตัวลงไป คิดว่า ถ้าไม่มีการปรับปรุงกลไกหรือระบบราชการให้ดีขึ้น คือให้กระชับรวดเร็วในขั้นตอนมันสั้น มันก็จะไม่มีทางประสบความสำเร็จ ถึงแม้ว่านโยบายจะสวยหรู ทางที่จะเป็นไปได้ คือว่า น่าจะตั้ง

เป็นหน่วยงานหรือองค์กรที่พิเศษขึ้นมา แต่เอกชนของราชการนั้นแหละทำงาน ซึ่งตั้งเป็นคราว ๆ ไป อย่างเช่นของ กทม. ในการบริการทำบัตรประชาชนเคลื่อนที่ ตั้งเป็นงานเฉพาะกิจแล้วมีสวัสดิการให้กลับกลุ่มทำงานพิเศษจะทำงาน ได้ดีกว่าปล่อยให้ทำตามระบบราชการ

ความหวังจากรัฐบาลใหม่ :

รอคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ ซึ่งพูดไว้หลายอย่างว่า จะมีการปรับปรุง อย่างเช่นระบบขวัญกำลังใจ ก็รอฟัง ถ้าเป็นไปได้จริง ก็คือความหวังใหม่ที่รออยู่ ที่เห็นผ่าน ๆ มากี่สร้างความหวังเอาไว้จนกระทั่งเรลิมมันก็ยังไม่ปรากฏ กลัวว่ามันจะสลายเสียก่อน

ในเรื่องขวัญกำลังใจ น่าจะมีการประเมินข้าราชการว่าสมควรที่จะอยู่ในตำแหน่งหรือไม่ อันนี้จะเป็นตัวกระตุ้นข้าราชการ กันไม่ให้คนที่ไม่มีประสิทธิภาพเข้ามาในระบบ และตัดระบบ ๒ ชั้นออกไป เพราะว่าไม่ได้ประโยชน์ แต่ทำให้คนแตกแยกกัน ควรมีโอกาสที่การประเมินให้บำเหน็จเป็นรางวัล เป็นครั้งคราว ประเมินเป็นช่วง ๕-๑๐ ปี ประเมินแล้วไม่เข้าเกณฑ์ให้ออกไป หรือให้มีการปรับตำแหน่งใหม่ อย่างเช่น คนที่เป็นหัวหน้าฝ่าย ถ้าไม่เข้าเกณฑ์ก็ให้มาเป็นลูกฝ่าย เพราะสิ่งที่เป็นปัญหาของราชการคือข้าราชการมันลงเกินไป ใครทำอะไรไม่ได้ แต่ต้องไม่ได้ ทำให้เกิดเข้านาม เข็นชาม

รัฐบาลน่าจะให้มีการบริหารงานที่กระจายอำนาจให้มากกว่านี้ ให้จังหวัด ให้เขตต่าง ๆ มีระบบการปกครอง การสรรหาบุคคล แบ่งปันภาษีของตัวเอง จะทำงานได้ง่ายขึ้น...คนที่ขึ้นมาบริหารเป็นชนกลุ่มน้อย ถ้าชนกลุ่มน้อยเกาะกลุ่มกันเอง โดยผลประโยชน์ไม่ถึงประชาชน ประชาชนจะรู้สึกเองและรู้สึกเร็วต่อชนกลุ่มนั้นและจะวิพากษ์ชนกลุ่มนั้นโดยอัตโนมัติ และจะเลือกชนกลุ่มใหม่ขึ้นมาบริหารแทน

ความรู้สึกต่อรัฐบาลใหม่ เมื่อเทียบกับชุดที่แล้ว :

รัฐบาลชุดที่แล้วเป็นอย่างเขาพูด ๆ กันว่า เป็นชุดหมกมุ่นแล้ว มาชุดปัจจุบัน รู้สึกมีความหวังขึ้น รู้สึกทางบวก แต่ก่อนมันเป็นลบ

มีความหวังมากขึ้นในส่วนของนโยบายและตัวบุคคล อยากให้รัฐบาลพิจารณาในส่วนของสวัสดิการของข้าราชการ

ถ้ามองภาพรวมของข้าราชการ ให้เงินเดือนกินเป็นรายเดือน ตอนออกจากราชการมีบำเหน็จบำนาญให้ไม่ต้องห่วงสะสมเงิน ถ้าเรามองคุณภาพอย่างนั้น เป็นภาพที่มันหวาน จริง ๆ แล้วทุกวันนี้ ให้มันถึงครึ่งเดือนก็ลำบาก อันนี้เป็นส่วนใหญ่ ถ้าเราไปสืบถามตั้งแต่ ซี ๕ ลงมา ความเป็นหนี้มีสูง ทั้ง ๆ ที่พยายามเลี้ยงชีวิตอย่างสมถะแล้วทั้งเดือนก็ยังไม่มีพินหนี่ มีหนี่ครั้งที่ ๑ ก็มีครั้งที่ ๒ ต่อมาถ้ารัฐบาลทำในเรื่องสวัสดิการให้เพิ่มขึ้นอีก ให้รับกับสถานะเศรษฐกิจปัจจุบัน ก็จะไปได้ดี นโยบายดี ตัวบุคคลของรัฐบาลดีกว่าทุกครั้งที่ผ่านมา แต่คนทำคือข้าราชการทำไม่ไหว เอาตัวไม่รอด

นายถวัลย์ บุญสิทธิ์

ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่
กรมป่าไม้

ความสนใจเกี่ยวกับนโยบายรัฐบาล :

สนใจนโยบายด้านการเกษตร โดยเฉพาะด้าน
ป่าไม้ในการป้องกันรักษาป่า และการจัดที่ดินทำกิน
เพื่อราษฎร นโยบายรัฐบาลที่ประกาศมา คิดว่าทำได้
และทำได้ก็ด้วย

**ความมุ่งหวังจากรัฐบาลในด้านสิทธิประโยชน์
ของข้าราชการ :**

มีคนบ่นกันมากในเรื่องเงินเดือน สวัสดิการ
เพราะว่าข้าราชการเงินเดือนน้อยกว่าพวกรัฐวิสาหกิจ
สวัสดิการ ก็สู้พวกรัฐวิสาหกิจไม่ได้... ไฟฟ้า ประปา
สวัสดิการเขาคิดว่าข้าราชการมาก...เมืองไทยก็อย่าง

เนี่ย...มีความเหลื่อมล้ำค่าสูงระหว่างข้าราชการด้วย
กันในเรื่องของเงินเดือนและสวัสดิการ...ถ้ารัฐบาล ไม่มี
เงิน ด้านสวัสดิการก็น่าจะช่วยให้

ความรู้สึกเกี่ยวกับรัฐบาลใหม่ :

รัฐบาลก็พยายามให้ประชาชนอยู่ดีมีสุข แต่
ความเป็นไปได้แค่ไหน อยู่ที่เงิน ถ้าไม่มีเงินก็ช่วย
เหลือไม่ได้ ขณะที่บ้านเมืองอยู่ในภาวะเศรษฐกิจ
แบบนี้ รัฐบาลก็ช่วยเหลือมากที่สุดแล้ว รัฐบาลก็
พยายามทำดีที่สุดแล้ว...เห็นใจรัฐบาล การทำงานมี
อุปสรรคมาก แต่ถ้ารัฐบาลทำได้ ตามนโยบายที่แถลง
ไว้ ข้าราชการก็จะแฮปปี้มาก...คิดว่าถ้ารัฐบาล หรือ
ผู้มีอำนาจตั้งใจจริง ก็ไม่มีปัญหา ●

ด้วยอภิธานนาการ

จาก

ห้างหุ้นส่วนจำกัด เทียนโป

(ประเทศไทย)

บริษัท เทียนโป จิวเวลรี่

จำกัด

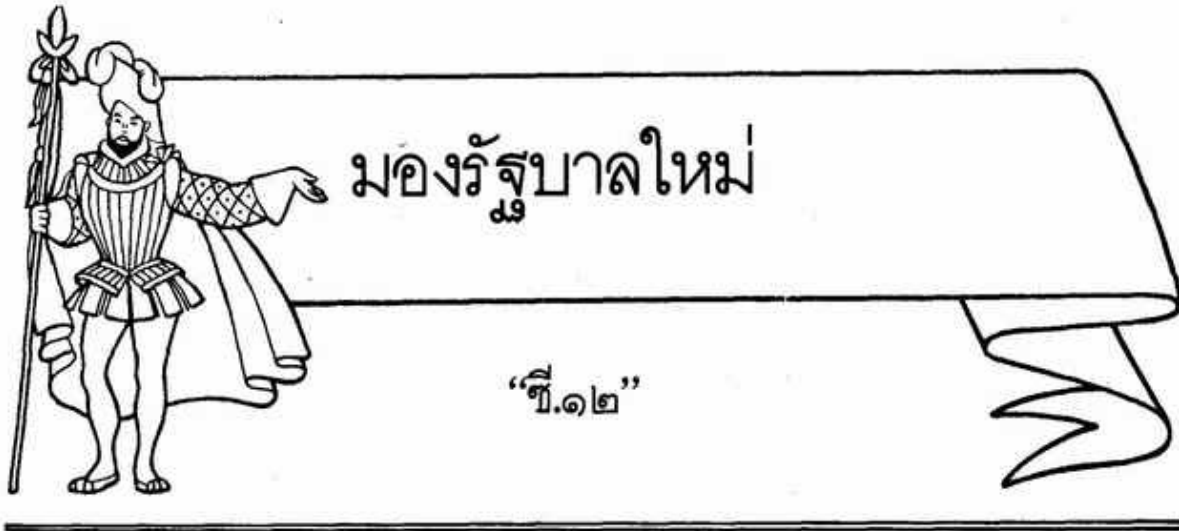
“ผู้ส่งออกชั้นนำทางด้านอัญมณีและเครื่องประดับ”

เลขที่ ๒๔๘/๒๗-๒๘ ถนนสีลม บางรัก

กรุงเทพ ๑๐๕๐๐

โทร. ๒๓๔๓๕๐๘ ๒๓๔๑๗๓๕ ๒๓๖๗๙๒๒

๒๓๔๒๔๕๒ ๒๓๓๔๙๔๘ ๒๓๕๙๗๖๑

ขณะที่ผมลงมือเขียนเรื่องนี้ รัฐบาลใหม่ของเราเพิ่งทำงานไปได้เดือนเศษ ๆ ซึ่งถือว่ายังเป็นระยะเวลาอันสั้นอยู่นะครับ

ดังนั้นถ้าจะว่ารัฐบาลนี้ทำอะไรดีหรือไม่ดียังไม่สามารถยกย่องหรือสับ โขก ได้เต็มปากเต็มคำนัก ทั้งในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับตัวข้าราชการ และเรื่องราวของชีวิตความเป็นอยู่ของชาวประชาหน้า เครียดทั้งหลาย

ก็เห็นจะต้องพูดถึงนโยบายกันมากกว่า

ลองมาดูนโยบายใหม่ของนายกรัฐมนตรีคนเก่าที่แถลงต่อสภาคุณะครับว่าได้มีการให้ คำมั่นสัญญากับข้าราชการเราไว้อย่างไรบ้าง

ท่านเริ่มตั้งแต่ข้อ ๒ ของนโยบายการเมืองและการบริหารว่า

“จะปรับปรุงสวัสดิการและความเป็นอยู่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่อื่น ของรัฐให้มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม และบังเกิดผลดีต่อประชาชนโดยส่วนรวม ในขณะที่เดียวกันจะขจัด ข้าราชการและเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐที่ทุจริตและประพฤติมิชอบ หรือไร้สมรรถภาพ ให้พ้นจากวงงานของรัฐ และจะเสริมสร้างระบบการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการและระบบการตรวจเงินแผ่นดินให้มีอิสระและ มีประสิทธิภาพมากขึ้น”

แต่นั้นยังไม่พอ ในข้อ ๓ ของนโยบายเดียวกัน “ป่าเปรม” ของเรายังได้แถลงว่า

“จะปฏิรูประบบราชการให้เกิดความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพในการบริการ ประชาชน โดยการปรับปรุงส่วนราชการให้สอดคล้องกับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสังคม ขจัดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่และการบริหารงาน กระจายอำนาจ

การบริหารราชการ ไปสู่ราชการส่วนภูมิภาคและเสริมสร้างความเป็นอิสระของการปกครองส่วนท้องถิ่นให้เหมาะสมยิ่งขึ้น”

นโยบายเหล่านี้แหละครับที่เท่ากับรัฐบาลให้คำมั่นสัญญาไว้กับทั้งประชาชนและข้าราชการ

ในส่วน of ประชาชนนั้นก็คือคำรับรองว่าจะผลักดันให้ข้าราชการทำตัวให้เป็นประโยชน์ต่อประชาชนมากยิ่งขึ้นในทุก ๆ ด้าน คนชั่วคนเลวต้องขจัดออกไปให้หมดสิ้น

สรุปกันง่าย ๆ ว่าอย่างนั้น

แต่ในส่วน of ข้าราชการที่บอกว่าจะปรับปรุงสวัสดิการและความเป็นอยู่ของข้าราชการให้มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ฯลฯ นั้น

จะทำได้จริง ๆ จัง ๆ เพียงแค่ไหนยังเป็นที่สงสัยอยู่

ผมขอตั้งประเด็นกันง่าย ๆ บางเรื่องบางราวก็พอกระมังครับ

เรื่องแรกการจัดสวัสดิการให้ข้าราชการในรูป of ศูนย์บ้านพักข้าราชการส่วนภูมิภาคที่คณะรัฐมนตรีชุดที่แล้ว ซึ่งก็นายกรัฐมนตรีคนนั้นยังเป็นประธานอยู่ ลงมติให้กรมธนารักษ์ดำเนินการก่อสร้างไปที่ละ ๑๐ จังหวัด บัดนี้ทำไปถึงไหนแล้วครับ

เท่าที่ติดตามระดับรับฟังดูเห็นแต่โครงการที่เงื่อง่าราคาแพงอยู่อย่างนั้น ไม่เคยมีการจัดสรรงบประมาณมาให้ทำดังปากว่า

ทั้ง ๆ ที่มีการคำนวณงบประมาณออกมาแล้วเป็นเงินไม่กี่สิบล้านบาทต่อปี แต่ผลที่จะได้รับมันมหาศาลในแง่ of ขวัญและกำลังใจข้าราชการเป็นอย่างยิ่ง ก็ไม่ทำ

ที่โครงการพันล้านหมื่นล้านชนิดค่าน้ำพริกละลายแม่น้ำนั้นชอบอ้างชอบเสนอกันนัก

เรื่องการปรับปรุงเงินเดือนข้าราชการก็เหมือนกัน

ถ้าสภาพการณ์ยังเป็นอยู่เช่นนี้

ชาติหน้าก็ไม่มีทางได้ใช้บัญชี ๔ เชื่อมผมเถอะ

ขออนุญาต บอกกันตรง ๆ ได้ไหมว่า รัฐบาลใหม่ในสายตา of ผมก็คงเป็นรัฐบาลยาหอมคือละลายยาหอมแจกพอให้ชุ่มชื่นใจไปวัน ๆ เอาเข้าจริงแล้วคงทำอะไรมากไม่ได้

เรื่อง that ควรคิดควรทำบางทีก็ ไม่กล้าคิด ไม่กล้าทำ

อย่างเช่นเรื่องการให้ความคิดความชอบเป็นกรณีพิเศษแก่ข้าราชการด้วยการเลื่อนเงินเดือนสองขั้นเป็นต้น

ถามจริง ๆ เอะมีสักกี่กรมที่กองกันที่พิจารณากันด้วยความถูกต้องชอบธรรมจริง ๆ เห็นมีแต่การให้ด้วยระบบเส้นสายระบบเส้นหาหรือซ้ำร้าย ไปจนถึงระบบการประจบสอพลอ

ที่ไม่รู้จะพิจารณาอย่างไรก็จัดโควต้าหมุนเวียนกันไปตามคิว อย่างวงการผู้พิพากษา
ตุลาการ โดยไม่ต้องคำนึงถึงกันล่ะว่าปีนี้ใครทำงานดีเด่นแค่ไหนเพียงไร รู้แต่ว่าปีนี้คิวคนนี้มีหน้าคิว
คนโน้น รับราชการไปก็คาดหมายล่วงหน้าได้เลยว่าปีไหนเราจะได้สองชั้นปีไหนเราไม่ได้
มันเป็นเสียขงี้ แล้วเลิกเสีย ไม่ดีหรือครับสองชั้นสามชั้นนะ

เลิกแล้วเอาเงินส่วนนั้นมาอุดหนุนจนเจือข้าราชการชั้นผู้น้อยให้อยู่ได้กับเขาบ้าง บัญชี
๔ ไม่มีเงินเพิ่มให้เขา ก็เอาเงินที่ร่วมาโปะให้ข้าราชการซี. ๑ ชั้น ๑ ชั้น ๒ ให้พอมีรายได้เทียม
หน้าเทียมตากับกรรมกรแบกหามด้วยค่าแรงงานชั้นต่ำก็ยังดี

มืออย่างที่ไหนเงินเดือนข้าราชการต่ำกว่ากรรมกร...เฮ้อ

หรือเรื่องการเกษียณอายุ ๕๕ ปีก็เหมือนกัน

ไม่ลองคิดลองทำกันให้เป็นรูปเป็นร่างมากกว่านี้หน่อยหรือไงครับ ชั้นแรกก็ใช้ความสมัคร
ใจไปก่อน ค่อยบังคับทีหลังก็ว่ากันไป

นี่ที่ไหนได้สัมมนาวิเคราะห์วิจัยกันแทบเป็นแทบตาย ได้ผลสรุปออกมาแล้วมัดใส่ลินชัก
กุญแจยังไม่พอ โยนลูกกุญแจทิ้งน้ำเสียอีก

เรื่องพรรคก็ยังงัดคนอื่นคิดทำไม่ได้หรอกครับ

ต้องรัฐบาลทำมันแหละถึงจะสำเร็จ

สำคัญว่ากล้าหรือเปล่าเท่านั้น •

ด้วยอภินิทนาการ

จาก

บริษัท เอฟ.อี. ซิลลิก (กรุงเทพฯ) จำกัด

แผนกเกษตร ผู้แทนจำหน่ายยาเคมีป้องกัน

กำจัดแมลง ศัตรูพืช โรคพืช วัชพืช

ยารักษาโรคสัตว์ และอาหารเสริม

• ถนนสีลม

กรุงเทพฯ

โทร. ๒๒๓๕๘๗๐

ปรัชญาการปกครอง

ล.ส.ถียรสุต

๑

ไม่ยกย่องคนฉลาด ราษฎรจะไม่ซิงคิกัน ไม่ถือสิ่งของ
ที่ทำได้ยากเป็นของมีค่า ราษฎรจะไม่คิดลักขโมย ไม่แสดงว่า
ชื่อเสียงลาภยศเป็นสิ่งที่ทุกคนพึงต้องการ ราษฎรจะไม่หลง
ผิด

ฉะนั้น การปกครองของอริยบุคคล ต้องให้ราษฎรมี
จิตใจสะอาด มีความอึดหน่าสำราญ มีความมักน้อย มีร่าง-
กายแข็งแรง ให้ราษฎรไม่มีความฉลาดในทางฉ้อโกง ไม่
มีความคิดที่จะกระทำโจรกรรมคั่งนี้ แม้นคนที่คิดว่าตนเป็นคน
ฉลาด ก็ไม่กล้าก่อเรื่องยุ่งยาก

การบริหารราชการด้วยความ "อกฤต" (ไม่กระทำสิ่งที่
ฝืนธรรมชาติ ฝืนความเห็นส่วนมากหรือเห็นแก่ตน) ทุกอย่าง
ก็จะเป็นระเบียบเรียบร้อย

๒

ละทิ้งเล่ห์เหลี่ยมข้อฉ้อฉลเสีย ก็จะเป็นประโยชน์แก่ราษฎร
ร้อยเท่า เลิกการแสวงหาเป็นเมตตา กับการกระทำ
ที่ชอบ (ที่แสวงหา) เสีย ราษฎรก็จะคงคินนิสัยกตัญญูและ
ความกรุณาที่เคยมีอยู่ เลิกฉ้อฉลดูบายและผลประโยชน์ใน
การค้าเสีย จะไม่มีใครคิดกระทำโจรกรรม ทั้ง ๓ สิ่งนี้ เป็น
สิ่งที่หลอกลวงราษฎรซึ่งนำมาใช้ในการปกครองไม่ได้

การที่จะให้ราษฎรปฏิบัติตามคำสั่ง ต้องแสดงให้
ราษฎรเห็น ความบริสุทธิ์ (ของตน) รักษาความเป็นธรรมชาติ
แบบง่าย ๆ ไม่เห็นแก่ตัวและตัดความโลภ(ของตน) ออกเสีย

๓

ผู้ที่นำสังฆธรรมไปบริหารการสนององค์กษัตริย์นั้น
ต้องไม่ใช้กำลังทหารไปอวดใหญ่แก่ใคร

การใช้กำลังทหาร จะต้องได้รับผลสะท้อนกลับ ดิน
แดนที่กองทัพไปถึง (ผลที่สุด ดินแดนนั้น) จะต้องกลายเป็น
ดินแดนที่มีแต่หยาและหนาม เมื่อการรบเสร็จสิ้นลง จะมี
พุพภิกขภัยเกิดตามมา

(การใช้กำลังทหาร) ก็เพื่อปลดปล่อยภัยอันตรายเท่านั้น
นั้น ไม่ควรใช้เพื่อข่มเหงคน เมื่อบรรลุผล (การรบ) แล้ว ไม่
เย่อหยิ่ง

การบรรลุผลการรบนี้ (ถือว่า) ได้กระทำไปด้วยความ
จำเป็น (โดยไม่มีทางอื่นให้เลือกอีก) บรรลุผลการรบแล้ว ไม่ข่ม
เหงใครต่อไป

ผู้ที่ทำตนเป็นคนแข็งกร้าว จะต้องเสื่อมโทรมลงเพราะ
ไม่ชอบด้วยสังฆธรรม เมื่อไม่ชอบด้วยสังฆธรรมจะต้องดับ
สูญไปโดยเร็ว

๔

อาวุธรบที่คมแหลม เป็นสิ่งอัปมงคล ทุกคนเกลียดชัง
มัน ฉะนั้น ผู้มีสังฆธรรม ไม่ใช้มัน

ปกติ บัณฑิตถือด้านซ้ายเป็นมงคล ในเวลารบ
(กลับ) ถือด้านขวาเป็นมงคล

อาวุธรบเป็นสิ่งอัปมงคล ไม่ใช่สิ่งซึ่งบัณฑิตพึงใช้
จะใช้ก็ต่อเมื่อจำเป็นจริงๆ ใช้ด้วยความไม่พอใจที่จะใช้ ใช้
ด้วยความไม่ตั้งใจใช้เป็นดีที่สุดเมื่อรบชนะแล้ว อย่าได้ใจ
ถ้าได้ใจ ก็จะเป็นผู้ชอบฆ่าคน ผู้ที่ชอบฆ่าคนไม่ได้รับความ
สำเร็จผล (ในการปกครองบ้านเมือง)

งานมงคลถือด้านซ้ายเป็นมงคล งานศพถือด้านขวา
เป็นมงคล (การรบ) รองแม่ทัพอยู่ด้านซ้าย แม่ทัพอยู่ด้าน
ขวา นี่หมายความว่า การรบเป็นงานศพ

(การรบ) ต้องมีการฆ่าคนเป็นจำนวนมาก ต้องรบด้วย
จิตใจอันเศร้าสลด เมื่อรบชนะแล้วจัดการต่อไปด้วยพิธีงาน
ศพ

๕

สังฆธรรมเป็นไปตามธรรมชาติ และไม่มีสิ่งใดที่สังฆ-
ธรรมไม่ได้ทำขึ้น ถ้าเจ้านครสามารถรักษาสังฆธรรมไว้ได้
แล้ว สรรพสิ่งจะกำเนิดเองเติบโตเอง

(แต่) เมื่อการกำเนิดการเติบโตต้องกลายเป็นความโลภ
มากแล้ว เราจะต้องระงับด้วยความเป็นธรรมชาติของสังฆ-
ธรรม ความเป็นธรรมชาติของสังฆธรรม ก็คือความไม่โลภ
เช่นนี้ โลกย่อมเป็นปกติสุข

๖

ศึกษาค้นคว้าทุกวัน (ความรู้) ยิ่งมากขึ้นค้นคว้าศึกษา
สังฆธรรมทุกวัน (ความโลภ) ก็ยิ่งลดน้อยลงทุกวัน ลดน้อย
แล้วก็ลดน้อยลงไปอีก กระทั่งเข้าถึง "อกฤต" ถ้าได้เข้าถึง
"อกฤต" แล้ว ก็ไม่มีอะไรที่ทำไม่ได้

การปกครองบ้านเมือง จะต้องเป็นไปโดย "ออกอุค" หากผู้บริหารราชการมีงานที่ต้องทำมากมายนั้น ก็ไม่ควรจะเป็นผู้บริหารราชการบ้านเมือง

๗

โลกย่อมมีต้นกำเนิดอันเป็นรากฐาน หากได้ทราบรากฐานนี้แล้วย่อมมีความแจ่มแจ้งในสรรพสิ่งเมื่อมีความแจ่มแจ้งในสรรพสิ่งและยึดมั่นในรากฐานแห่งสรรพสิ่งนั้น ก็จะเป็นผู้ปราศจากภัยอันตรายไปตลอดชีวิต

ระดับความต้องการและความโลภ ปิศาจของความต้องการและความโลภ จะปราศจากความยุ่งยากไปตลอดชีวิต

เปิดทางความต้องการและความโลภ จะเพิ่มความยุ่งยากขึ้น ไม่มีทางเหยียวยากไปตลอดชีวิต

ผู้เพ่งพิจารณาเห็นสิ่งเล็กน้อยได้ จึงเป็นผู้เห็นแจ้งได้ ผู้ที่สามารถรักษาความอ่อนโยนได้ จึงเป็นผู้เข้มแข็งได้ ใช้แสงสว่างที่มองเห็นภายนอกกลับมาส่องความเข้มแข็งภายในของตนและตนเองไม่นำภัยมาให้แก่ตนเอง นี้คือสังขารที่ยั่งยืน ไม่มีวันสิ้นสุด

๘

ปกครองบ้านเมืองด้วยวิธีการที่สงบวิสุทธ้ออกศึกด้วยวิธีที่พลิกแพลง ปกครองราษฎรด้วยวิธีที่ไม่รบกวณ เหตุใดข้าพเจ้าจึงทราบ (และกล่าว) ดังนี้ ก็เพราะได้เห็นสิ่งเหล่านี้

กฎหมายยิ่งมาก ราษฎรยิ่งยากจน ฝ่ายปกครองมีเล่ห์เหลี่ยมมากขึ้น บ้านเมืองยิ่งยุ่งยาก ฝ่ายปกครองยิ่งขี้เงินขี้ทอง เรื่องทุจริตก็ยิ่งมาก กฎหมายยิ่งเข้มงวดโจรผู้ร้ายยิ่งชุม

ฉะนั้น อริยบุคคลจึงกล่าวว่า เมื่อเราไม่กระทำ (การปกครอง) ราษฎร ราษฎรจะต้องปรับปรุงตนเองเราขอสงบ ราษฎรจะเดินตามระเบียบเอง เราไม่รบกวณ (ราษฎร) ราษฎรก็จะร่ำรวย เราไม่มีความต้องการอะไร (จากราษฎร) ราษฎรก็ยังซื่อสัตย์สุจริตขึ้น

๘

การปกครองโดยอะลุ่มอล่วย ราษฎรจะมีความซื่อสัตย์ การปกครองเข้มงวด ราษฎรจะหลีกเลี่ยงมีเล่ห์เหลี่ยม

อันตรายนั่นแหละ มีความสุขแอบแฝงอยู่ และความสุขนั้นแหละมีอันตรายนั่นแหละแฝงอยู่ ใครจะไปทราบได้ว่า

ที่สุดมันจะเป็นอย่างไร มันไม่มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอน สุจริตกลับกลายเป็นทุจริตและบุญกลับกลายเป็นบาปได้ในทันทีทันใด ความงมงายของราษฎร (ต่อเรื่องนี้) มีมาช้านานแล้ว

๑๐

ปกครองนครใหญ่ (ทำแบบง่าย ๆ) เหมือนกับทอดปลาตัวเล็ก

ใช้สังขารมปกครองบ้านเมือง มีสาธจะหมดฤทธิ์ไม่เพียงมีสาธจะหมดฤทธิ์ เทพเจ้าก็ไม่กล้ามารุกราน ไม่เพียงแต่เทพเจ้าไม่กล้ามารุกราน อริยบุคคลก็ไม่มารุกราน เมื่อมีสาธจะหมดฤทธิ์เข้าอริยบุคคลไม่มารุกราน ราษฎรก็มีความสุขสบาย

๑๑

สังขารเป็นที่พึ่งของสรรพสิ่ง คนคดีย่อมสังขาร คนไม่คดีย่อมพึ่งพาสังขารด้วย

(ผู้มีสังขาร) มีวาจาไพเราะงดงาม เป็นที่เคารพของทุกคนทั่วไป มีพฤติกรรมประเสริฐยังเป็นที่ยกย่องของทุกคน คนไม่ดีจะละทิ้ง (การพึ่งพา) สังขารอย่างไรได้

ฉะนั้น ในตำแหน่งกษัตริย์ แต่งตั้งสามมหาอำมาตย์บริหารราชการ เมื่อจะประกอบพิธีถวายหยกก่อน แล้วถวายรถเทียมม้า ๔ ภายหลัง (อันเป็นพิธีถวายที่ใหญ่ยิ่ง) ก็ยังถวายสังขาร (แด่กษัตริย์) ไม่ได้

ในโบราณกาล มีเหตุผลอันใดที่ถือว่าสังขารเป็นสิ่งสำคัญยิ่งยดทั้งนี้ มิใช่ (เมื่อมีสังขารแล้ว) จะต้องการอะไรก็ได้และมีโทษอันใดที่ลบล้างโทษนั้นก็ได้หรือ ฉะนั้น (สังขาร) จึงเป็นที่เคารพของคนทั่วโลก

๑๒

ถือการไม่กระทำเป็นการกระทำ ถือความไม่มีงานเป็นงาน ถือความไม่มีรสเป็นรส

จัดการเรื่องยุ่งยาก จะต้องลงมือด้วยความง่ายจะให้เกิดผลสำเร็จในงานใหญ่ ต้องทำจากงานเล็กงานที่ลำบาก ต้องทำตั้งแต่่ง่าย เรื่องใหญ่ ทำแต่เรื่องเล็ก ฉะนั้น อริยบุคคลไม่ถือว่าคน (เป็นผู้ทำงาน) ใหญ่ จึงเป็นผู้มีความสำเร็จในงานใหญ่

รับปากง่าย ๆ เป็นผู้ไม่มีความสำคัญ เห็นเรื่องง่ายเป็นเรื่องง่าย จะต้องประสบกับความลำบาก ฉะนั้น เมื่ออริยบุคคลประสบกับการงาน จะถือว่าเป็นการงานที่ลำบากไว้ก่อน ดังนั้นจึงไม่มีความลำบากในที่สุด

๑๓

เมื่อเหตุการณ์ปกติ ย่อมรักษาให้คงอยู่ได้ง่าย เมื่อเหตุการณ์ (ร้าย) ยังไม่เกิดขึ้น ย่อมจัดการ (ไม่ให้เกิด) ได้ง่าย

สิ่งของที่เปราะอ่อน บ่อมหักได้ง่าย สิ่งของเบาเล็ก
ย่อมปลิวกระเจายได้ง่าย

ต้องจัดการให้เรียบร้อยก่อนที่จะเกิดเหตุ ต้องเตรียมไว้
ก่อนที่เหตุการณ์ร้ายจะเกิดขึ้น

ต้นไม้อายุ (ขนาดสองแขนยื่นออก) กอครอบ เติบโต
ขึ้นจากหน่อเล็ก ๆ หูดง ๕ ชั้น ก่อขึ้นด้วยกองดินที่ละ
กอง การเดินทางไปได้ตั้งพันลี้ (๓๐๐ ไมล์) เริ่มด้วยการเดิน
ที่ละก้าว

การทำงานของคนเรา มักจะล้มเหลวเมื่อจวนเจียนจะ
สำเร็จผล แต่ถ้าหากมีความระมัดระวังเหมือนกับเวลาเริ่ม
งาน งานจะไม่ล้มเหลว

๑๔

ผู้มีสังขธรรมในโบราณกาลไม่สอนคนให้มีความฉลาด
แคล้วคล่อง (ในเล่ห์เหลี่ยมชั้นเชิง) แต่สอนให้มีความเป็น
ธรรมชาติ

เหตุที่ราษฎรปกครองลำบาก ก็เพราะราษฎรมิเล่ห์
เหลี่ยมมาก ฉะนั้นการใช้เล่ห์เหลี่ยมปกครองบ้านเมือง ย่อม
เป็นภัยแก่บ้านเมือง

ปกครองบ้านเมืองโดยไม่ใช้เล่ห์เหลี่ยม เป็นบุญ
วาสนาของบ้านเมือง

เมื่อมีความเข้าใจในหลักการทั้งสองอย่าง (คือใช้และไม่
ใช้เล่ห์เหลี่ยม) ด้วยดีแล้ว จดจำการไม่ใช้เล่ห์เหลี่ยมไว้ ก็คือ
การมีคุณธรรมอันลึกซึ้ง ความลึกซึ้งของคุณธรรมนี้ มันช่าง
ลึกซึ้งจริง ๆ

จงกลับไปสู่ความแท้จริงแห่งสรรพสิ่งและเหตุการณ์
แล้วอนุโลมไปตามธรรมชาติ

แม่ทัพที่สามารถ ไม่แสดงตนว่าเป็นผู้กล้าหาญนักรบ
ที่สามารถไม่โอ้อวดง่าย ๆ ผู้ที่รบชนะ ได้อย่างคิเยมนั้น ก็คือผู้ที่
ไม่ต้องรบ ผู้ที่บังคับบัญชาคนได้คือเป็นผู้มีความอ่อนโยนต่อ
ผู้น้อย นี่คือนคุณธรรมอันไม่แย่งชิงอะไรจากใคร นี่เป็นผล
กำลังของการบังคับบัญชาคน เป็นหลักที่ตรงกับหลักธรรมชาติ

๑๕

ผู้นำทัพ (ออกรบ) เคยกล่าวไว้ว่า "ข้าพเจ้าไม่กล้า
รุก ข้าพเจ้าเป็นผู้ตั้งรับ ข้าพเจ้าไม่กล้ารุกไป (แม้แต่) ๑
จุน (๓ ช.ม.) แต่ยอมถอย ๑ เตี้ยะ (๓๓ ช.ม.)" นี่ก็หมายถึง
ความว่าแม้จะมีแผนรบ แต่ก็เหมือนกับไม่มีแผนรบ มีมือจะ
โบก (สั่งให้รบ) ได้ แต่ก็เหมือนกับไม่มีมือจะโบก แม้จะ
ผจญหน้ากับข้าศึกได้ แต่ก็เหมือนกับไม่มีข้าศึกที่จะผจญ
แม้จะมีอาวุธรบก็เหมือนกับไม่มีอาวุธอยู่ในมือ

อันตรายใด ๆ ไม่มีอันตรายใด ๆ ที่ใหญ่ไปกว่าการดู
หมิ่นข้าศึก การดูหมิ่นข้าศึก เกือบจะเท่ากับเสียแก้ว ๓
ประการของข้าพเจ้าไป (แก้ว ๓ ประการ คือ เมตตา
ประหัต ไม่กล้าอยู่หน้า (เป็นผู้นำ) คนทั้งหลาย)

ฉะนั้น ทัพทั้งสองที่รบกันอยู่ ทัพที่มีความเมตตาต้อง
เป็นทัพที่รบชนะอย่างแน่แท้

๑๖

ราษฎรไม่กลัวตาย เหตุใดจึงเอาความตายไปขู่
ราษฎร หากราษฎรกลัวความตายจริง เมื่อจับคนทำผิดมา
เสียแล้ว จะมีใครกล้าทำผิดอีก

ปกติ มีผู้ทำหน้าที่จำคนอยู่แล้ว หากไปฆ่าคนแทนผู้
มีหน้าที่จำเช่นนั้น ก็เหมือนกับไปฆ่าไม้แทนขางไม้ น้อยนักที่
จะไม่ฆ่าเอามือตนเองไปด้วย (เมื่อมีผู้พิจารณาโทษแล้ว ก็
ไม่ควรไปก้าวก่าย เพราะผลร้ายอาจมาจนถึงตนเอง)

๑๗

เหตุที่ราษฎรต้องอดอยาก ก็เพราะฝ่ายปกครองเก็บภาษี
มากเกินไป ราษฎรจึงอดอยาก

เหตุที่ราษฎรปกครองยาก ก็เพราะฝ่ายปกครอง
ทำไปด้วยอำนาจและทำผิด ฉะนั้น จึงปกครองยาก

เหตุที่ราษฎรเห็นความตายเป็นเรื่องเล็กน้อยไม่สำคัญก็
เพราะคนฝ่ายปกครองกินอยู่โอ้อ่า (แต่ราษฎรกินอยู่ด้วยความ
ลำบาก) ราษฎรจึงเห็นความตายเป็นเรื่องเล็กน้อยไม่สำคัญ
มีแต่ผู้สงบ เป็นอยู่ง่าย ๆ จึงเอาชนะคนที่กินอยู่โอ้อ่า
ได้

๑๘

อาณาจักรแคบเล็ก พลเมืองน้อย แม้จะมีอาวุธหลาย
ประเภท แต่ก็ไม่ควรนำออกมาใช้ (เพื่อรบ) ไม่ให้ราษฎร
เอาชีวิตไปเสี่ยงกับความตาย ไม่อภัยพหุ(ราษฎร) ไปยังที่
ไกล(เพื่อสร้างนครใหม่)

แม้จะมีรถมีเรือมาก แต่ไม่จำเป็นต้องนำมาใช้แม้จะมี
กระแและอาวุธมาก ก็ไม่ (ให้) มีโอกาสไปแสดง แต่จะต้องให้
ราษฎรกลับไปสู่ "บุคผูกเขือกบันทิกเรื่อง" (ใช้เชือกผูกเป็น
เงื่อน เพื่อออกจันเรือราว เป็นวิธีบันทิกเหตุการณ์ของจีนยุคยัง
ไม่มีหนังสือ)

(ในอาณาจักรนี้) ราษฎรมีอาหารที่โอชา มีเครื่องนุ่งห่ม
ที่สวยงาม ที่อยู่สุขสบาย ประเพณีคิงามรื่นเริง (ราษฎร) ใน
ระหว่างนครที่ใกล้เคียงต่างมองเห็นกันได้ (เพราะไม่มีป้อม
กำแพงกีดกัน) เสียงไก่ขันกับเสียงสุนัขเห่า ต่างได้ยินกัน
ราษฎรตั้งแต่เกิดกระทั่งตาย ไม่เคยไปมาหาสู่กัน (เพราะต่าง
ก็มีความสงบสุข) ●

เก็บตกจากการ เลือกตั้ง ส.ส.

โดย ปัญญา ฤกษ์อุไร

ธรรมเนียมการปกครองในระบบประชาธิปไตย ย่อมมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามวาระซึ่งจะขาดเสียไม่ได้ เพราะถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของระบอบนี้ หากไม่มีการเลือกตั้งเสียแล้วก็ถือว่าไม่เป็นประชาธิปไตย

การเลือกตั้งผู้แทนราษฎรนั้น จะมีได้ในหลายโอกาส เช่น ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขาดสมาชิกภาพโดยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ตาย หรือลาออก เป็นต้น ในกรณีเช่นนี้ ก็จะมีการเลือกตั้งซ่อมเป็นราย ๆ ไป สำหรับการเลือกตั้งครั้งละมาก ๆ หรือทั่วประเทศนั้น จะมีได้ก็ต่อเมื่อผู้แทนราษฎรได้อยู่มาจนครบวาระ หรือรัฐบาลประกาศยุบสภาผู้แทนราษฎร

การที่รัฐบาลจะยุบสภาผู้แทนราษฎรนั้น ก็มีใ้ว่ารัฐบาลจะนึกครึ้มใจอะไรขึ้นมา แล้วก็ไปยุบสภาเล่นแก๊งลุ่มก็หาไม่ได้ จะต้องมึเหตุผลที่สำคัญอย่างยั้ง คือเกิดการขัดแย้งกันอย่างรุนแรงระหว่างรัฐบาลกับสภา อาทิ เช่น สภาไม่ยอมรับพระราชกำหนดที่รัฐบาลได้ประกาศใช้ไปแล้ว หรือสภาไม่ยอมรับ

พระราชบัญญัติงบประมาณแผ่นดิน เป็นต้นกรณเอย่างที่ว่านี้ รัฐบาลก็ต้องตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง คือประกาศยุบสภา หรือ ไม่ก็ถ้าชี้แจงจรัาคาญใจก็ลาออกไปเองทั้งคณะอย่างกรณีทีผ่านมา ทีได้มีการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๒๕ รัฐบาลก็เลือกเอาทางทีประกาศยุบสภาแต่การยุบสภานั้น ก็มีใ้หมายความว่ารัฐบาลจะอยู่ต่อไปได้ตลอดไป เพราะเมื่อมีการเลือกตั้งเสร็จแล้วก็ต้องมีการเลือกและแต่งตั้งบุคคลขึ้นมาเป็นคณะรัฐบาลใหม่ สรุปลั้แล้วรัฐบาลก็ต้องเปลี่ยนเหมือนะกัน

การยุบสภานั้น ไม่ใช่ของใหม่แต่ได้มีการยุบกัันมาหลายครั้งหลายหนแล้ว ในอดีตเท่าที่หมจำได้และอยากจะนำมาเล่าให้ฟังเผื่อว่าจะเป็นประโยชน์แก่นักคัันควา และรวบรวมสถิติในทางวิชาการบ้างไม่มากก็่น้อย กล่าวคือ การยุบสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรกในประเทศไทยเกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๔๘๑ ในขณะที่นั้น พันเอกพระยาพหลพลพยุหเสนา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีการพิจารณาบัญญัติของสภาเกี่ยวกับเรื่องพระราชบัญญัติงบประมาณประจำแต่ละปี โดยทางฝ่าย ส.ส.ขอใ้

รัฐบาลแสดงรายละเอียดในการใช้จ่ายทั้งหมด แต่รัฐบาลปฏิเสธ อ้างว่าไม่อาจจะทำได้ เพราะจะเป็นภาระมากเกินไป สภาจึงขอมติให้มีการโหวตกันขึ้น ผลปรากฏว่ารัฐบาลแพ้ โดยมีเสียงสนับสนุนเพียง ๓๑ เสียง ส่วนฝ่ายค้านรัฐบาลมี ๔๕ เสียง เมื่อเป็นเช่นนั้น รัฐบาลจึงประกาศยุบสภาผู้แทนราษฎร ในคืนวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๔๘๑ (การยุบสภาผู้แทนราษฎรเมื่อคราวที่แล้วก็ยุบตอนกลางคืนเหมือนกัน)

เมื่อได้ยุบสภาในครั้งนั้นแล้ว ก็ได้ประกาศให้มีการเลือกตั้งทั่วไปภายใน ๕๐ วัน หลังจากการเลือกตั้งเสร็จสิ้นแล้ว ก็มีการจัดตั้งรัฐบาลขึ้นใหม่ ผลปรากฏว่า นายกรัฐมนตรีคนเก่า คือ พันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา ไม่ได้เป็นนายกรัฐมนตรี ปีวไปตามระเบียบ คนที่ได้เป็นนายคนใหม่คือ พันเอก หลวงพิบูลสงคราม (จอมพลแปลก พิบูลสงคราม) ในเวลาต่อมา

ส่วนการที่นายกรัฐมนตรีต้องลาออกทั้งคณะ เพราะแพ้มติการอนุมัติพระราชกำหนดในครั้งแรกในสมัยที่ **จอมพล ป. พิบูลสงคราม** เป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อ ปี พ.ศ. ๒๔๘๗ สมัยนั้น **จอมพล ป. พิบูลสงคราม** ได้ออกพระราชกำหนด ๒ ฉบับด้วยกัน ในระหว่างที่สภาปิดสมัยประชุม กล่าวคือ พระราชกำหนดบริหารนครบาลเพชรบูรณ์ คือมีความประสงค์จะตั้งจังหวัดเพชรบูรณ์เป็นนครหลวง แทนกรุงเทพมหานคร สำรองไว้ในกรณีที่จะต้องอพยพชาวกรุงเทพฯ ไปอยู่ที่จังหวัดเพชรบูรณ์ ส่วนพระราชกำหนด

อีกฉบับหนึ่งนั้นก็คือ พระราชกำหนดพุทธบุรีมณฑล คือประกาศพื้นที่จังหวัดสระบุรี บางส่วนเป็นเมืองพระพุทธศาสนา ทำนองเดียวกับที่พุทธมณฑล ตำบลศาลายา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐมในปัจจุบันนี้

ครั้นต่อมาเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๘๗ สภาผู้แทนราษฎรได้เปิดประชุมอนุมัติพระราชกำหนดบริหารนครบาลเพชรบูรณ์ และลงคะแนนลับ ปรากฏว่า รัฐบาลแพ้กะแนนต่อมาเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๔๘๗ สภาผู้แทนราษฎรก็ได้พิจารณาอนุมัติพระราชกำหนดพุทธบุรีมณฑล เมื่อได้อภิปรายกันแล้ว มีการลงคะแนนลับ ปรากฏว่ารัฐบาลแพ้โหวตอีกครั้งหนึ่งเป็นครั้งที่ ๒ พระราชกำหนดของรัฐบาลทั้ง ๒ ฉบับ จึงเป็นอันตกไป ทำให้ **จอมพล ป. พิบูลสงคราม** ต้องขอกู้ใจมากพอสมควร ซึ่งต่อมาในวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๔๘๗ **จอมพล ป. พิบูลสงคราม** ก็ประกาศลาออกจากการเป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งนับว่าเป็นการลาออกครั้งแรกของนายกรัฐมนตรีคนแรกแห่งประเทศไทยที่แพ้มติในสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับการขออนุมัติพระราชกำหนดในการแพ้กครั้งนั้นทราบว่า **จอมพล ป. พิบูลสงคราม** ง ๆ อยู่เหมือนกัน ว่าแพ้เพราะเหตุใด มีความปวดหัวพอสมควร ผู้ใกล้ชิดเล่าว่า ท่านนั่งกินยาแอสไพรินหมด ไปหลายเม็ด

การเปลี่ยนแปลงในวงการเมืองใน ขณะนั้น ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ อีกครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์การปกครอง ในประเทศไทย

ในการยุบสภาครั้งสุดท้าย คือครั้งที่
แล้วมานั้น เป็นเหตุให้ต้องมีการเลือกตั้งกัน
ใหม่ ในการเลือกตั้งคราวนี้ไม่เหมือนคราว
ก่อน ๆ กล่าวคือ ผู้สมัครผู้แทนจะต้องสังกัด
พรรคการเมืองและพรรคการเมืองนั้น ๆ จะ
ต้องส่งผู้แทนเข้าสมัครรับเลือกตั้งไม่น้อยกว่า
ครึ่งหนึ่งของผู้แทนในสภาทั้งหมด (ครึ่งหนึ่ง
คือ ๑๗๔ คน) เพราะฉะนั้น จึงมีมือปืนรับจ้าง
อยู่มาก ได้ทราบว่ามีมีการจ้างให้ไปสมัคร
ผู้แทนรายละ ๑๐,๐๐๐ บาท โดยจ่ายให้เป็น
ค่าสมัคร ๕,๐๐๐ บาท และเป็นค่าใช้จ่ายส่วน
ตัวทำนองพอกเกิดมันนี่อีก ๕,๐๐๐ บาท

เพราะฉะนั้น บางรายเมื่อผมถามว่า

**“ขอโทษเด็ก คุณอยู่พรรคอะไรไม่
ทราบ”**

เมื่อเขาบอกชื่อพรรคแล้ว ผมก็ถามต่อไปว่า

“แล้วหัวหน้าพรรคคุณชื่ออะไรละ”

เขาทำหน้าเล็กน้อย และอีกอีกอยู่ครู่หนึ่ง ยิ้ม
แหย ๆ มองหน้าผมแว็บหนึ่ง แล้วตอบว่า

**“ผมเองก็จำไม่ได้ ต้องเปิดคูโบส่งตัว
ของหัวหน้าพรรคก่อน แล้วจึงจะทราบว่า
หัวหน้าพรรคชื่ออะไร”**

ผมได้ฟังแล้วก็หัวเราะเหอะ ๆ ไม่ได้
พูดว่าอะไร เพียงแต่คิดในใจว่า รายนี้คงจะ
เป็นมือปืนรับจ้างอย่างแน่นอน ก็เป็นความ
จริงอย่างที่ผมคิดเอาไว้แต่ต้น จากวันรับสมัคร

จนถึงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ซึ่งเป็นวันเลือกตั้ง
เขาไม่ได้โผล่เข้าไปหาเสียง หรือแม้แต่ไป
ให้ผมเห็นหน้าอีกเลย

ข้อที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่ง ก็คือ
ในการโฆษณาหาเสียงของผู้สมัครรับเลือก
ตั้งในยุคนี้ไม่ค่อยได้ด่าทอกันเหมือนการเลือก
ตั้งในอดีต ผู้แทนแต่ละคนจะกล่าวถึงอุดมการณ์
ของพรรคว่ามีอยู่อย่างไรบ้าง และได้เข้ามา
เป็นรัฐบาลจะแก้ปัญหาของบ้านเมืองได้อย่างไร
เรื่องที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งปราศรัยโจมตี
รัฐบาลอย่างมาก ก็คือเรื่อง ปัญหาเรื่องปาก
เรื่องท้อง สินค้ามีราคาแพง แต่ประชาชน
กลับมีรายได้ลดน้อยถอยลง การเศรษฐกิจ
ซบเซา การเงินหยุดชะงักไม่หมุนเวียน พืชผล
ทางเกษตรกรรมตกต่ำอย่างมากที่สุด ชาวนา
ขายข้าวไม่ได้ราคาตามสมควร เป็นเหตุให้
ยากจนลงกว่าแต่ก่อน

ข้อสังเกตอีกอย่างหนึ่ง ก็คือ การเลือก
ตั้งในอดีตนั้นไม่ค่อยจะมีนักแสดง นักร้อง
ตลอดจนดารามาสมัครผู้แทนราษฎรมาก
นัก จะมีบ้างก็เพียงคนสองคนเท่านั้น เท่าที่
ผมจำได้ในสมัย จอมพล ป. พิบูลสงคราม
เรื่องอำนาจอยู่ ก็มีดารานักแสดงคนหนึ่งเข้า
สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎรเหมือนกัน
เขาผู้นั้นคือ คุณเสน่ห์ โกมารชุน เป็นทั้ง

ดาวตลก นักร้อง และนักแสดง ถ่ายรูปคู่กับ **จอมพล ป. พิบูลสงคราม** หนังสือพิมพ์ ในสมัยนั้น ก็เขียนข่าวกระแฉกระแหง ว่า เป็นคนขี้ประจบสอพลอผู้มีอำนาจ คุณเสน่ห์ฯ ก็ไม่ได้ว่าอะไร เพียงแต่ตอบโต้กลับไป บ้างว่า

“เดินตามหลังราชสีห์ คิดว่าเดินตาม หลังหมา” แต่จนแล้วจนรอด คุณเสน่ห์ฯ ก็ ไม่มีโอกาสที่จะได้เข้าไปนั่งเป็น ส.ส.ในสภา เพราะคะแนนผู้อื่นเขาไม่ได้ จนกระทั่ง วาระสุดท้ายในชีวิต

ต่อมายุค **จอมพล ถนอม กิตติขจร** เป็น นายกรัฐมนตรี ก็ได้มีดารารายวันตลก นิสัย ซึ่งเป็นขวัญใจของแฟนหนังไทยทั่วประเทศ คือ **มิตร ชัยบัญชา** ลงสมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. กับเขาเหมือนกัน แต่ปรากฏผลว่า **มิตร ชัยบัญชา** กลายเป็น ส.ส.สอบตก **มิตร ชัยบัญชา** ในยุคนั้น เป็นดาราที่ดังโด่งทะลุ ฟ้า เจ้าของหนังรายได้จะจ้างให้มิตร เป็น พระเอก ต้องหอบเงินหลาย ๆ แสน ไปให้ มิตร เพื่อจองตัว และจองคิวการแสดง ถ้า ไม่ได้เงินสดมิตรก็จะไม่ยอมรับแสดง เจ้า ของหนังบางคนแทบจะกราบเท้าก็ว่าได้ แต่ ก็เหมือนกรรมกรรมกรรมกรรมเวียน ตอนที่มิตร สมัครผู้แทนราษฎร มิตรก็ต้องหอบเงินหลาย ๆ แสนเป็นค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูปู่เสื่อแก่หัว คะแนนบ้าง แก่ผู้จะไปลงเสียงให้มิตรบ้าง เพื่อให้ได้น้ำใจให้เขาไปเลือกตั้ง บางครั้งก็ต้อง ไปกราบไหว้เขาเพื่อขอคะแนน แต่ก็ไม่สามารถ ความปรารถนา นักร้อง นักแสดงอีกคนหนึ่ง

ก็คือ **คุณสุเทพ วงศ์กำแหง** ซึ่งสมัครรับ เลือกตั้งเป็น ส.ส.ของจังหวัดนครราชสีมา หรือโคราช เมืองย่าโม เพราะคุณสุเทพ เป็น หลานย่าโม สมัครครั้งแรกไม่สำเร็จกลายเป็น ส.ส.สอบตก ครั้งที่ 2 ได้เป็นผู้แทน ราษฎรสมดังความปรารถนา ชะรอยย่าโมคง จะช่วยคลอใจให้คนไปช่วย มาคราวนี้ก็สมัคร อีก ได้ข่าวว่าเสียงดีพอสมควร อย่างน้อยก็ คงไม่แพ้คนอื่น ๆ เทียบนี้จึงมีดาราสสมัครกัน มากมายหลายคน ได้แก่ พระเอกตุ๊กตาทอง คนล่าสุด **คุณรณ ฤทธิ์ชัย คุณสะอาด เปี่ยม- พงษ์สถานดี** และพระเอกคนดังทั้งจอเงินและ จอแก้ว **คุณอภิชาติ หาลำเจ็ก** ก็ลงสมัคร รับเลือกตั้งเป็น ส.ส. กับเขาบ้างเหมือนกัน

ความจริงการที่ศิลปิน นักร้อง และ ดารารายวันตลก จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ แทนฯ ก็ไม่ใช่ของแปลกอะไร ในสหรัฐ- อเมริกา **โรแนลด์ เรแกน** อดีตดาราคาวบอย ชื่อดังในหนังคาวบอยหลายเรื่อง ก็สมัคร รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี และประสบ ผลสำเร็จ จนได้เป็นประธานาธิบดีของ สหรัฐอเมริกาอยู่ในปัจจุบันนี้ หรืออย่าง **คลิน ฟอร์ด** พระเอกหนังบู๊ยิงกันเลือดสาดจอ พระเอกมือปืนจุด ๔๔ แม็กนัม ที่ลือกระฉ่อน โลก ก็เพิ่งจะได้รับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรี

เมืองคาร์เมลเมื่อเร็ว ๆ นี้เอง ทำไมคาราไทยจะเป็น ส.ส.ไม่ได้หากราษฎรจะเลือกเสียอย่าง ก็ไม่มีใครห้ามได้

ข้อสังเกตข้อต่อไปในการเลือกตั้งครั้งที่แล้วมานี้ก็คือว่า ทางราชการไม่ค่อยจะต้องลำบากลำบาก หรือลงทุน ลงแรง ในด้านการประชาสัมพันธ์เท่าไร ไม่เหมือนสมัยก่อนซึ่งต้องอาศัยนายอำเภอ ปลัดอำเภอ พัฒนาการ ตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ไปเที่ยวเคาะประตูขอร้องให้ไปใช้สิทธิใช้เสียง แต่เดี๋ยวนี้ผู้สมัครรับเลือกตั้งจากหลายภาค หลายคน ต่างก็ไปหาราษฎรจนถึงบ้านอ้อนวอนขอร้องให้ราษฎรไปเลือกตนโดยจ่ายค่ารถ ค่าเสียเวลาไว้ให้ถึงบ้าน รายละเอียดบ้างสองร้อยบ้างจำนวนเปอร์เซ็นต์ที่ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งจึงเพิ่มมากกว่าการเลือกตั้งในอดีตที่ผ่านมา

อีกอย่างหนึ่งที่น่าคิดอยู่มาก ก็คือว่าในการเลือกตั้งเมื่อปี ๒๕๒๒ และปี ๒๕๒๖ นั้น เราเน้นหนักไปในทางเลือกพรรคมากกว่าเลือกตัวบุคคล โดยใช้สโลแกนว่า

“พรรคเลือกคน ประชาชนเลือกพรรค” และให้คำขวัญว่า

“เลือกพรรคนั้นแหละดี เหมือนได้ฟังดนตรีทั้งคณะ”

ส่วนการเลือกตั้งเมื่อ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๒๙ ที่เพิ่งจะผ่านมาหมาด ๆ นี้ ส่วนใหญ่แล้วการหาเสียงจะเน้นหนักไปในทางตัวบุคคล แต่ละคนมากกว่าพรรค เพราะสังเกตว่าราษฎรชอบเลือกตัวบุคคลมากกว่าพรรคในการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ถึง

เน้นหนักไปที่ตัวบุคคลอย่างการโฆษณาของเขต ๆ หนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร ว่า

“จะดีจะชั่ว อยู่ที่ตัว ส.ส.” หรือ

“จงไปเลือกคนดีเข้าสภา ไล่คนบ้าให้กลับบ้านเดิม” อย่างที่จังหวัดนครนายกของผก็ใช้คำขวัญว่า

“เลือกคนเดิวนั้นแหละดี เหมือนได้ฟังดนตรีอิเล็กทรอนิกส์” ความจริงจังหวัดของผเลือกผู้แทนได้คนเดียวเท่านั้น จึงได้ออกคำขวัญมาแบบนี้ เพราะมิฉะนั้นแล้ว หากราษฎรไปเลือกกาบขาด ๒ คน บัตรนั้นก็กลายเป็นบัตรเสียทันที จะทำให้มีบัตรเสียเพิ่มขึ้น หากคำขวัญเน้นหนักไปในทางให้เลือกคนเดียวแล้ว จำนวนบัตรเสียก็จะลดลงไปมากทีเดียว ความจริงคำขวัญที่เป็นกลาง ๆ ก็มีอยู่มากเป็นการเตือนให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยเฉพาะก็มี เช่น

“นอนหลับทับสิทธิ์ เหมือนฝังปีศาจทั้งเป็น” เป็นต้น

ข้อที่เหมือนกันในการเลือกตั้ง เมื่อปี ๒๒-๒๖ และ ๒๙ ก็คือ ห้ามจำหน่ายจ่ายแจกสุรา ตั้งแต่ ๑๘.๐๐ น. ของวันก่อนวันเลือกตั้ง จนถึงสิ้นสุดวันเลือกตั้ง คือ ๒๔.๐๐ น. ของวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๒๙

ตอนที่เลือกผู้แทน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๖ นั้น ผมยังทำงานอยู่ในกระทรวงไม่มีหน้าที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งแต่อย่างใด จำได้ว่าวันนั้นเป็นวันอาทิตย์ เมื่อไปใช้สิทธิเลือกตั้งแล้วก็เลยไปแวะที่บ้านเจ้าต๋วยเพื่อนผ พร้อมกับหนีบเหล่าไปด้วย ๑ แบน เมื่อไปถึงบ้าน

ด้วย ผมก็นั่งลงจัดแจงเอาเหล้าผสมน้ำแข็ง
โซดา เสร็จแล้วก็หยิบแก้วชดดั่งโฮกใหญ่ ด้วย
เห็นเช่นนั้นก็อ้าปากค้าง พร้อมตะโกนโวยวาย

“เฮ้ย เขาห้ามกินเหล้าในวันเลือกตั้ง
รู้หรือเปล่าหา” ผมบอกด้วยว่า

“กฎหมายไม่ได้ห้ามกินเหล้า เพียงแต่
ห้ามมิให้จำหน่ายจ่ายแจกสุรา เมื่อเขาไม่ได้
จำหน่ายจ่ายแจก แล้วจะว่าผิดกฎหมายได้
อย่างไร” ด้วยกลิ่นน้ำลายดั่งเอือก แล้วมอง
หน้าผม

“จริงหรือวะ ถ้าอย่างนั้นอ้าวขบ่างฮิ”

“ไม่ได้” ผมบอกเขา

“ทำไมถึงไม่ได้วะ” ด้วยซักสงสัย

“ถ้าอ้วยอมให้ลื้อกินด้วย ก็เท่ากับอ้ว
จำหน่ายจ่ายแจก ก็จะผิดกฎหมายในทันที
ด้วยเหตุนี้อ้วจึงยอมให้ลื้อกินด้วยไม่ได้” ด้วย
กลิ่นน้ำลายอีกเอือกใหญ่

“ถ้าอย่างนั้นทำไมอ้วจะได้กินขบ่างละ
ไว้ว” ด้วยซักยั่ว

“ไม่เห็นจะยากเย็นอะไรนี่หว่า ลื้อก็
เอาเหล้ามาขวดหนึ่ง นั่งกินไปก็แล้วกัน ลื้อก็
กินเหล้าของลื้อ อ้วก็กินเหล้าของอ้ว ต่างคน
ต่างกินของตัวเอง ไม่มีใครเลี้ยงใคร ก็ยอมไม่
ผิดกฎหมายอะไร” ด้วยค้อนประหลับประ-
หลือก วิ่งไปหลังบ้านคว้าเหล้ามาขวดหนึ่ง
จัดแจงรินเหล้าผสมโซดา

“อ้าว น้ำแข็งโซดาหละ ลื้อกินของอ้ว
นี่หว่า จะไม่ถือว่าจัดเลี้ยงหรืออย่างไร”

“น้ำแข็งโซดา กฎหมายไม่ได้ห้าม
จำหน่ายจ่ายแจก คงห้ามแต่สุราเท่านั้น เพราะ

ฉะนั้น น้ำแข็งโซดาจึงไม่เป็นของต้องห้าม
ตามกฎหมาย จึงไม่ผิดอะไร” ด้วยจู้ปาก
จึกจึก ๆ พลงยกมือเกาหัว

“ปวดหัวฉิบหายเลย อ้วว่าเลือกตั้งคราว
หน้า ลื้อกินเหล้าบ้านลื้อ อ้วกินเหล้าบ้านอ้ว
ต่างคนต่างกินดึกว่า ไม่ปวดกะบาลดี” พุด
จบด้วยก๊ยกเหล้าชดดั่งโฮก พร้อมกับหยิบ
แหม่มใส่ปากเคี้ยว ตูย ๆ

ผมนั่งหัวเราะ เหนะ ๆ ไม่ตอบว่าอะไร
เพียงแต่คิดในใจว่า กฎหมายเลือกตั้งนี้แปลก
ดีจะห้ามทั้งที่ห้ามกินเหล้าในวันเลือกตั้งเสีย
เลย รู้แล้วรู้รอดไป ทำไมถึงห้ามแต่เพียง
จำหน่ายจ่ายแจกเท่านั้น หรือว่าผู้บัญญัติ
กฎหมายคงจะเห็นหัวอกคนคอเหล้าอยู่บ้างไม่
มากก็น้อย จึงได้เปิดช่องเอาไว้บ้าง พอให้
นักเลงเหล้า หรือคอสุราทั้งหลายได้มีทางออก
เท่าที่ควร ไม่ถึงกับลงแดงตาย

อ้อ ผมเกือบลืมไป คำขวัญที่เป็นคติ
เตือนใจอย่างยิ่งในการเลือกตั้ง ปี ๒๕ ก็คือ
คำขวัญของ พล.อ.สิทธิ จิตรโรจน์ รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงมหาดไทย ที่ว่า

“ทำให้คินะจ๊ะ” สำหรับผู้ปฏิบัติงาน
เลือกตั้ง

“คิดให้คินะจ๊ะ” สำหรับประชาชน
ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

“ตั้งใจให้คินะจ๊ะ” สำหรับผู้สมัคร
รับเลือกตั้ง

ถ้าทำได้ตามที่ท่านว่ามานี้ ก็คงจะเกิด
ผลดีทุกฝ่ายอย่างแน่นอน●

การเสียดสีระหว่างข้าราชการ การเมืองกับข้าราชการประจำ

“วิโรจน์ ธิรคุณโกวิท”

ในครั้งก่อน ได้มีการกล่าวถึงความสัมพันธ์ในลักษณะต่าง ๆ ระหว่างข้าราชการการเมืองและข้าราชการประจำกันแล้ว ต่อไปก็เห็นจะหนีไม่พ้นที่จะต้องพิจารณาถึงปัญหาข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นโดยตรง ตลอดจนผลบางอย่างที่ติดตามมา ซึ่งในที่นี้ใครขอนำมากล่าวพร้อมกับการนำเสนอข้อคิดเห็นเพื่อการเสริมสร้างสัมพันธ์ที่ดีไปพร้อมกัน ปัญหาข้อขัดแย้งนั้นเริ่มมีตั้งแต่การไม่ปรึกษาหารือกันในหน้าที่การงานกันแต่แรกก่อน ข้าราชการประจำนั้นอาจถือว่าการปฏิบัติงานนั้นเป็นเรื่องในภาระรับผิดชอบของตัวเองโดยลำพัง แม้เมื่อมีแนวโน้มจะเกิดปัญหาก็เก็บงำไว้จนภายหลังอาจก่อให้เกิดผลเสียหายอย่างร้ายแรงต่อทางราชการดังที่มีปรากฏกันอยู่ ข้าราชการประจำบางคนอาจเห็นว่าเมื่อตนได้เสนอรายงาน ตลอดจนแนวทางการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้แก่ข้าราชการการเมืองแล้วก็ป็นอันหมดหน้าที่ ไม่เห็นเป็นธุระที่จะกวาดขันสอดส่องว่าผู้บังคับบัญชาจะเห็นชอบด้วยหรือไม่หรือมี

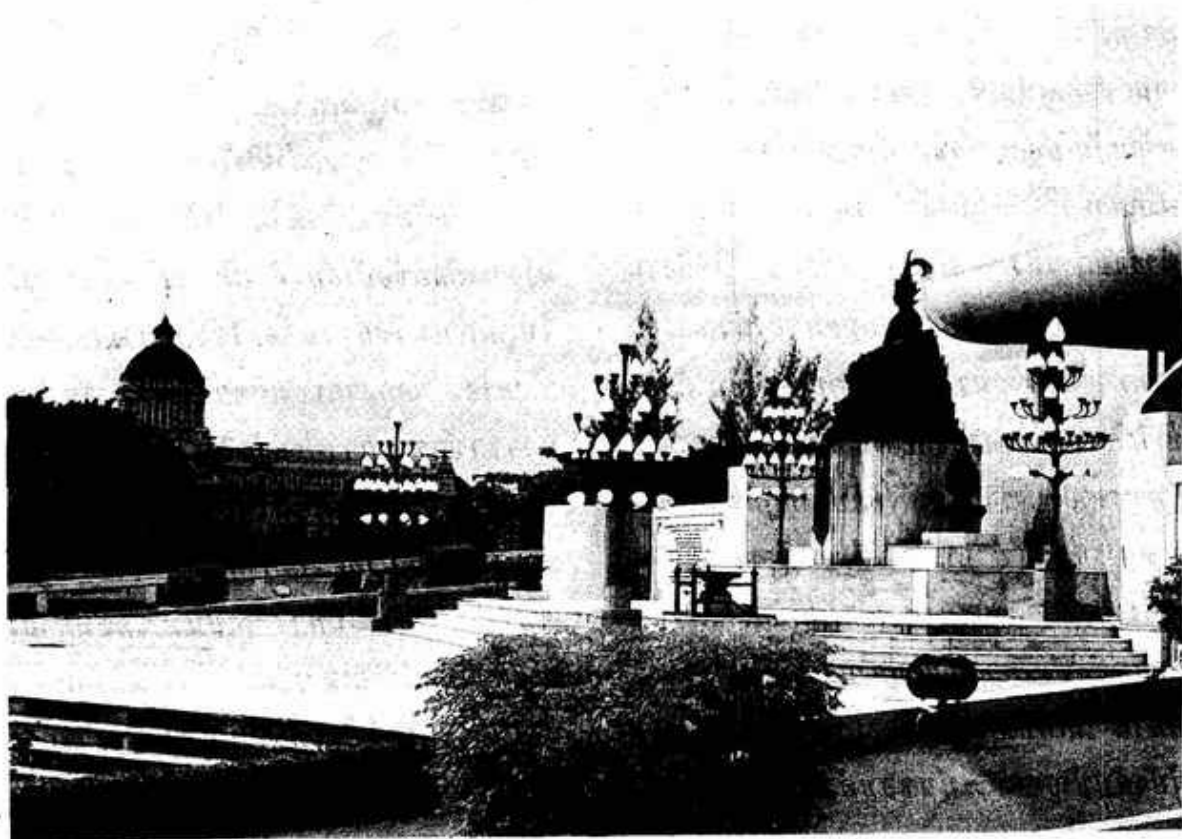
ปัญหาติดขัด ไม่ได้รับการอนุมัติเพราะเหตุใด ข้าราชการประจำระดับสูงส่วนมากมักนิยมอยู่เฉพาะในกรุงเทพฯ ไม่สนใจที่จะออกไปตรวจติดตามผลงานในท้องถิ่นหรือภูมิภาคนัก เป็นช่องว่างที่ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นหันเข้าพึ่งพาข้าราชการการเมือง และทำให้ฝ่ายหลังเกิดความรู้สึกที่ไม่ดีต่อข้าราชการประจำเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ข้าราชการประจำไม่ได้มาปรึกษาหารือในการออกคำสั่งหรือระเบียบข้อบังคับ อันเป็นเหตุให้ประชาชนในภูมิภาคฯ ของตนต้องได้รับความเสียหายเดือดร้อน นอกจากนี้ยังเกิดการขัดแย้งอันเนื่องมาจากข้าราชการประจำใช้เรื่องระเบียบข้อบังคับ ตลอดจนขั้นตอนวิธีการปฏิบัติราชการเป็นเครื่องบังหน้าที่จะไม่ทำตามที่ข้าราชการการเมืองออกคำสั่ง จนทำให้ดูเป็นว่าขัดขืนคำสั่งหรือทำให้อย่างแกน ๆ แต่แล้วเสร็จไม่ทันการ ซึ่งในบางครั้งก็เป็นเรื่องน่าเห็นใจข้าราชการประจำด้วยเหตุที่มีระเบียบ วางไว้เช่นนั้นจริง

หรือ ไม่บางทีก็เป็นเพราะเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องทางการเมืองทำนองการทะเลาะวิวาทของพรรคที่เป็นรัฐบาลกับพรรคฝ่ายค้าน แล้วส่งเรื่องมาให้ข้าราชการประจำเป็นแพะรับบาปที่จะดำเนินการแทน

ข้าราชการการเมืองนั้นก็เป็นสาเหตุโดยตรงที่ทำให้เกิดการขัดแย้งได้ไม่น้อย อาทิ การกำหนดนโยบายที่กว้างขวางยากต่อการนำไปปฏิบัติ ในขณะที่บางนโยบายกลับเป็นเรื่องของงานประจำวันที่ต้องทำต้องปฏิบัติกันอยู่แล้วโดยหน้าที่ ปัญหาต่อมาก็อาจเกิดเพราะข้าราชการการเมืองลดบทบาทของตนในด้านนโยบาย แต่เพิ่มบทบาทในการปฏิบัติงานแทนข้าราชการประจำ เช่น การเข้ามายุ่งเกี่ยวในการกำหนดลำดับขั้นตอนของการปฏิบัติงาน การกำหนดงบประมาณและวิธีการ

กำหนดการกู้เงินตราต่างประเทศและในประเทศ การขอเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ การกำหนดสถานที่ก่อสร้าง ฯลฯ นอกจากนี้ยังได้พบว่า ข้าราชการการเมืองมักเป็นผู้ที่สำเนียงต่อข้อเรียกร้องของประชาชนมากกว่าเหตุ และมักไปเร่งรัดให้มีการปฏิบัติงานโดยเร็วเกินกว่ากำลังและทรัพยากรของส่วนราชการ โดยเฉพาะในด้านการประชาสัมพันธ์ต่อประชาชนที่ประสบภัยพิบัติหรือด้านสนับสนุนสินเชื่อต่อเกษตรกร นอกจากนั้นอาจเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ส่วนตัวของข้าราชการการเมือง ตลอดจนญาติมิตร หรือห้วคณะ

เรื่องของทัศนคติที่แต่ละฝ่ายยึดถือก็เป็นสิ่งที่ควรพิจารณาเป็นอย่างยิ่ง คราวใดที่ข้าราชการประจำและข้าราชการการเมือง

มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อกัน ความสัมพันธ์ที่ดี ย่อมจะมีขึ้นไม่ได้ ใครขอนำความคิดเห็น ที่แต่ละฝ่ายมักมีต่อกันมาประมวลไว้เพื่อเป็น ข้อพิจารณาในที่นี้อีกครั้งหนึ่ง นั่นคือ ข้าราชการ การการเมืองจะมองข้าราชการประจำใน ลักษณะว่า ชอบโกงกิน กระด้าง ไม่คล่องตัว ไม่ยึดหยุ่น ขาดสมรรถภาพมักเลือกให้บริการต่อบุคคลโดยไม่หักเหียมกัน เช่น ชอบ บริการเฉพาะผู้มีฐานะหรือหน้าตาทางสังคม ชอบทำงานสบายมุ่งมันที่จะขยับขยายตำแหน่ง ของตนเอง หรือไม่ก็เพื่อสร้างอาณาจักรให้ ใหญ่ขึ้น มักไม่รับฟังคำแนะนำของใคร รวมทั้ง ที่มาจากข้าราชการการเมือง ทำเฉพาะสิ่งที่ ตนเองคิดว่าถูกและอยากทำโดยไม่ใส่ใจต่อ สถานการณ์แวดล้อมว่าจะเป็นเช่นไร รวมทั้ง ไม่เอาใจใส่ต่อข้อเรียกร้องของประชาชน มักขาดความรู้ความเข้าใจถึงปัญหาที่แท้จริง ของประชาชน ฯลฯ ข้าราชการการเมือง บางคนชอบนำเอาข้อบกพร่องนานาประการ ที่มีผู้กล่าวตำหนิข้าราชการประจำมาสร้าง เป็นมโนภาพ ข้อตำหนิที่กล่าวถึงนี้มีมากถึง ๓๘ ประการ อาทิ **นั่งไม่คิดเก้าอี้ ออก ท้องที่เป็นประจำ งานไม่ทำเอาแต่ คุย หน้ามู๋ตลอดวัน ฟาดฟันผู้ร่วม งาน หย่อนยานเป็นพ่อพระ เอาชนะ ธรรมชาติ ชอบชุกงานตลอด ฯลฯ** ที่สำคัญ ไปกว่านั้นอีกก็คือการที่ข้าราชการการเมือง เกิดความรู้สึกว่า ข้าราชการประจำนั้นไม่ได้ ให้ความเคารพต่อข้อคิดเห็นของพวกเขา ซึ่ง บางครั้งยังถูกดูเยาะเย้ย และเหยียบย่ำเกียรติ-

ภูมิของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ทำนองว่า เป็นเรื่องของผู้แสวงหาประโยชน์หรือนักฉวย โอกาส และมักมองไม่เห็นความเหนื่อยยาก ของข้าราชการการเมืองที่ผู้ยอมอุทิศตัวเพื่อ ทำงานให้กับประชาชน โดยยอมรับเงินเดือน เพียงน้อยนิดเป็นค่าตอบแทน ในขณะที่เดียวกัน ข้าราชการประจำก็มีทัศนคติที่เป็นลบต่อ ข้าราชการการเมือง ดังนี้คือ ข้าราชการการ- เมืองมักคิดเฉพาะเรื่องของตนเอง มักเป็น **ผู้ขาดประสบการณ์ของการบริหารงาน แล่นดิน ส่วนหนึ่งมีการศึกษาไม่สูงนัก และถึง จะมีการศึกษามากแต่ก็ไม่ได้รับตำแหน่งหน้าที่ที่ตรงกับวิชาความรู้ที่ได้เรียน มา ชอบใช้เวลาส่วนใหญ่ไปในการแสวงหาอำนาจและชื่อเสียงทางการเมืองเป็น ผู้ใฝ่สูงเสมือน “ขี้หลังเต๋อแล้วจะลง ไม่ได้”** มีเวลาน้อยสำหรับการแก้ปัญหาของ บ้านเมือง การแก้ปัญหาที่มักต้องพะวงถึง แรงกดดันทางการเมือง - การทหาร ตลอดจน จนมวลชน ทำให้บางครั้งไม่สามารถแก้ไข ปัญหาได้โดยฉับพลัน ไร้ผลหรือไม่ก็จะไม่ แก้ปัญหาเสียเลย ประวิงเวลาไว้จนหมดวาระ ของรัฐบาลมักสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับญาติพี่น้อง หรือเรื่องของจังหวัดที่ตนได้รับเลือกตั้ง เป็นพิเศษให้ความสนใจต่อเรื่องเล็กน้อยจน เกินควรชอบรายละเอียดยุ่มหุ้ม มักนำความ เดือดร้อนและสร้างความยุ่งยากให้แก่ข้าราชการประจำ และที่สำคัญก็คือไม่เชื่อใจข้าราชการประจำ รวมทั้งไม่เห็นอกเห็นใจในความ เหนื่อยยากใช้สอยเสมือนข้าทาสหรือบริ-

วาร สับเปลี่ยนโยกย้ายและให้คุณให้โทษแก่ข้าราชการประจำโดยไม่คำนึงถึงความถูกต้องและจิตใจของผู้ผู้ได้ปกครองเสียเลย

ความขัดแย้งที่มีขึ้นดังได้บรรยายมาแล้วนั้น สามารถจะแก้ไขให้กลายเป็นดีได้โดยไม่ลำบากนัก เพราะขึ้นอยู่กับ การปรับปรุงตัวเองของแต่ละฝ่ายเป็นสำคัญ โดยมีต้องพึ่งพิงเครื่องมือหรือบุคคลอื่นใด เช่น ข้าราชการประจำจะต้องคอยสดับรับฟังความคิดเห็นของประชาชนโดยสม่ำเสมอทั่วถึง และไม่เลือกปฏิบัติและต้องนำข้อปัญหาความเดือดร้อนที่ประชาชนได้รับมาพิจารณาด้วยความจริงใจที่จะให้ความช่วยเหลือ หากต้องติดขัดด้วยระเบียบกฎหมายใด ก็ถึงพิจารณาด้วยความเป็นธรรมว่าควรจะอนุโลมได้มากน้อยเพียงใดหรือทำไม่ได้เลย หากจำเป็นและเหมาะสมก็อาจนำเสนอผู้บังคับบัญชาให้พิจารณาแก้ไขระเบียบที่หย่อนยาน ล้าสมัยและไม่เป็นธรรม เพื่อให้เกิดความถูกต้องของสังคมต่อไป หากแก้ไขสิ่งใดไม่ได้จริงๆ ก็ควรนำเรื่องแจ้งให้สาธารณชนรับทราบและไม่ควรละเลยที่จะจัดทำรายละเอียดแจ้งให้ข้าราชการการเมืองผู้เป็นผู้บังคับบัญชาได้ทราบด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการได้อธิบายให้ทราบถึงข้อจำกัดที่เกิดขึ้นเนื่องจากระเบียบกฎหมายฯ ทั้งนี้หากต้องปฏิเสธคำร้องขอหรือการกระทำใด ๆ ขอให้กระทำในลักษณะที่นุ่มนวล อ่อนน้อม จริงใจ โดยต้องเชื่อมั่นว่า ข้าราชการการเมืองเป็นผู้มีเหตุผล มีความเป็นธรรม และมีวุฒิภาวะ ตลอดจนประอบการณ์เพียงพอที่จะเข้าใจในเรื่องราวต่าง ๆ

ได้ ไม่บังควรคว่นตีโพยตีพายหรือกระพือข่าวให้ดูเป็นเรื่องราวของการใช้อิทธิพลของนักการเมือง และต้องไม่ข้ามสายการบังคับบัญชาในการเสนองาน เช่น เมื่อมีข้อขัดแย้งกับรัฐมนตรีก็รีบชิงเสนอเรื่องต่อนายกรัฐมนตรี นับได้ว่าเป็นการคิดวินัยอย่างแรง ส่วนการประวิงเวลาหรือถ่วงเรื่องที่ได้รับคำสั่งจากข้าราชการการเมืองนั้น ถือว่าเป็นสิ่งอันมิควรปฏิบัติ เพราะจะเป็นการสะสมปัญหา สร้างทัศนคติที่ไม่ดี และถือเป็นการหย่อนยานในการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งยังอาจเป็นชนวนที่ข้าราชการการเมืองนรามาตั้งเป็นข้อกล่าวหาว่า “ไม่สนองนโยบาย” ได้ง่าย ๆ แนวทางหนึ่งซึ่งข้าราชการประจำบางคนชอบนำมาใช้แก้ปัญหา ก็คือการขอโทษส่วนตัวเองจากบังคับบัญชาของข้าราชการการเมืองที่มีเรื่องบาดหมางกัน วิธีนี้ไม่น่ายึดถือเป็นทางเลือกที่ดี เพราะไม่ได้แสดงให้เห็นคุณสมบัติของข้าราชการที่ดี ในอันที่จะไม่ทอดทิ้งหน้าที่ การงานของตน และยังคงแสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้ไม่อดทนอีกด้วย ในขณะที่บางคนก็เลือกใช้กระบวนการทางการเมืองแก้ปัญหา เช่น สร้างมวลชนให้เห็นพ้องกับแนวความคิดบางอย่างของตนที่เป็นประเด็นการขัดแย้งกับข้าราชการการเมือง หรือที่ร้ายแรงกว่านั้น ก็คือการขอความสนับสนุนจากพรรคการเมืองฝ่ายค้านอย่างลับ ๆ พร้อมกับนำความผิดพลาดบางเรื่องในอดีตมาแฉโพยว่าเป็นไปเพราะข้าราชการการเมืองผู้นั้นผู้นี้ วิธีนี้ก็เช่นกันไม่เป็นสิ่งที่สมควร และหากเป็นไปได้ในอนาคตอาจต้องมีการกำหนดโทษทัณฑ์เพื่อ

ไม่ให้เป็นเยี่ยงอย่างต่อไปได้อีก วิธีที่ดีที่สุดคือการดำเนินการตามขั้นตอนของการอุทธรณ์ เมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรมจากข้าราชการการเมืองหรือหากในอนาคตจะได้มีองค์กรที่เป็นตัวแทนของข้าราชการประจำที่สมบูรณ์กว่าในปัจจุบัน ก็น่าจะยินยอมให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอผ่านองค์กรที่ว่านี้ได้ด้วย

สำหรับข้าราชการการเมืองนั้น หากแก้ไขได้ก็ควรจะยอมรับในข้อจำกัดของระเบียบและกฎเกณฑ์ของทางราชการ ที่จะหวังให้สะดวกรวดเร็วทันใจเช่นดังการประกอบธุรกิจส่วนตัวหาได้ไม่หรือที่จะหยีบยกระบบราชการไทยทั้งหมดไปเปรียบเทียบกับของประเทศที่เจริญมาก ๆ แล้วยอมไม่ได้เช่นกัน จะมีวันแต่ในบางกรณีเท่านั้นที่มีทางแก้ไขได้ ในขณะเดียวกันถ้าเป็นไปได้ข้าราชการการเมืองอาจต้องแยกแยะระหว่างเรื่องส่วนตัวกับเรื่องราชการออกจากกันให้มากขึ้น ไม่พยายามสร้างคะแนนนิยมเกินขอบเขต โดยเฉพาะในรายการที่ต้องใช้คน ทรัพย์สิน ยานพาหนะ สถานที่ ตลอดจนตำแหน่งหน้าที่ทางราชการของตน ในกรณีที่เกิดการขัดแย้งกับข้าราชการประจำในกรณีที่ฝ่ายหลังไม่ยอมปฏิบัติตามนโยบาย หรือปฏิบัตินโยบายผิดพลาดอันเป็นเหตุสุดวิสัย เห็นว่าน่าจะตักเตือนหรือลงโทษกันตามระเบียบกฎเกณฑ์ ไม่ควรนำเรื่องราวพร้อมรายละเอียดคดีแผ่ต่อสาธารณชนในลักษณะเป็นการให้ร้าย อันจะมีผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการประจำและอนาคตที่ดีของพวกเขา ทั้งยังควรดำรงตนเป็นผู้บังคับบัญชาที่ดี ไม่มุ่งจับผิด

การแต่งตั้งโยกย้ายตำแหน่งหน้าที่การงาน เป็นสิ่งที่มีได้ตามหลักการบริหารที่ว่า **“ใช้คนให้เหมาะสมกับงาน”** แต่ต้องมีมีลักษณะของการกระทำที่เป็นการเล่นพรรคเล่นพวก อันผิดไปจากแนวทางของระบบคุณธรรม โดยอ้างเหตุผลว่าเป็นไปตาม **“ความเหมาะสม”** ซึ่งเป็นเรื่องยากและซับซ้อนเกินกว่าวิญญูชนจะพึงรู้ได้ นอกจากจะนึกคิดไปในทางอกุศลเท่านั้น ในขณะที่เดียวกันข้าราชการการเมืองก็ไม่พึงใช้เงินตรา หรือตำแหน่งหน้าที่การงาน ตลอดจนผลตอบแทนอื่นใดที่ตนพึงมีอำนาจหรือจะจัดสรรได้เป็นเยื่อล่อให้ข้าราชการประจำปฏิบัติผิดหน้าที่และความรับผิดชอบหรือละเลยการปฏิบัติหน้าที่ ไม่ว่าจะ เป็นไป ด้วยเหตุผลกลใด หรือแม้จะมีผลดีต่อประชาชนกลุ่มหนึ่งก็ตาม และหากข้าราชการการเมืองจะ **ไม่ได้รับความช่วยเหลืออย่างเต็มที่จากข้าราชการประจำ** ในระยะแรกที่คนเข้าดำรงตำแหน่งทางการเมืองก็น่าจะ **ได้ฮับฮั้งฮังใจคู่ครึ่ง** เพราะข้าราชการประจำส่วนมากมักมีทัศนคติที่จะรอคอยทำที่หรือแนวทางการปฏิบัติที่แน่นอนจากผู้บังคับบัญชาคนใหม่เสียก่อนทุกครั้งไป และหากไม่ได้รับการสนองตอบในทางที่ดีเมื่อเวลาผ่านไปตามสมควร ก็ยังมีแนวโน้มที่ทำให้เชื่อมั่นได้ว่า ข้าราชการการเมืองซึ่งโดยปกติจะเป็นคนที่มีความฉลาด และสามารถในการจูงใจคนอยู่แล้ว ย่อมไม่รู้สึกยากลำบากในการชักจูงข้าราชการประจำ โดยเฉพาะข้าราชการในระดับสูงซึ่งก็น่าจะเพียงพอแล้ว เพราะข้าราชการประจำระดับสูง

เหล่านั้นย่อมสามารถจะปกครองผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาลำดับต่อไปได้ตามอำนาจทางสายการบังคับบัญชาอยู่แล้ว การชักจูงอาจทำได้ทั้งในรูปแบบของการขอร้อง การทำความรู้จักมักคุ้นกันแต่เริ่มแรก การแสดงเจตนารมณ์และนโยบายที่ชัดเจน ฯลฯ สิ่งเหล่านี้น่าจะเป็นแนวทางที่ดีในการแก้ปัญหาหรือป้องกันปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี และย่อมเป็นที่มั่นใจได้ว่าอยู่ในวิสัยที่ข้าราชการการเมืองจะกระทำได้

อยากจะเสนอว่า ขออย่าได้มัวไปถือเอาถือเราอยู่เลย ช่วยกันทำงานเพื่อชาติบ้านเมืองกันดีกว่า ใครมีหน้าที่อะไรก็ทำกันไป ที่จะช่วย

กันได้ก็ช่วยกันไป ส่วนที่จะต้องเสียสละกันบ้างก็ขออย่าได้ถือสาอะไร คิดเสียว่าไม่เสียไม่ห่อ ทำได้อย่างนี้ยังจะช่วยขัดเกลากิเลสในจิตใจของเราให้ลดน้อยลง ก็ไม่คิดจะช่วยให้เขยิบใกล้นิพพานเข้าไปทุกที ๆ

ไว้อีก 4 ปีข้างหน้าเลือกตั้งกันใหม่ ก็ขอให้พรรคการเมืองเขาแถลงนโยบายเกี่ยวกับข้าราชการประจำให้ชัดเจน คุณคิดว่าเขาจะช่วยลดการเสียสละที่วามาทังหมคนั้นให้ได้อย่างไร และมีใครกันบ้างที่คิดจะเห็นอกเห็นใจข้าราชการประจำอย่างพวกเรา กัน จะมีหรือเปล่าหนอ?๑

สร้างหลักประกัน และความมั่นคงในชีวิต ด้วยกรรมธรรม์ประกันชีวิต
ของบริษัท ซี.ยู.แอล.

- แบบเอนกประสงค์
- แบบตลอดชีพ
- แบบสะสมทรัพย์
- แบบประกันหมู่

บริษัท ไซนายูเนี่ยนไลฟ์อินชัวร์นส์ จำกัด
(ซี.ยู.แอล. ประกันชีวิต)

132 อาคารสินธร ชั้น 11 ถนนวิฑู แขวงลุมพินี

เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10500

โทร. 2500440-9

ผู้ได้รับพระราชทาน
เหรียญคุชฎีมาลา
เข็มศิลปวิทยา

พูนทรัพย์ จรรยาสุภาพ

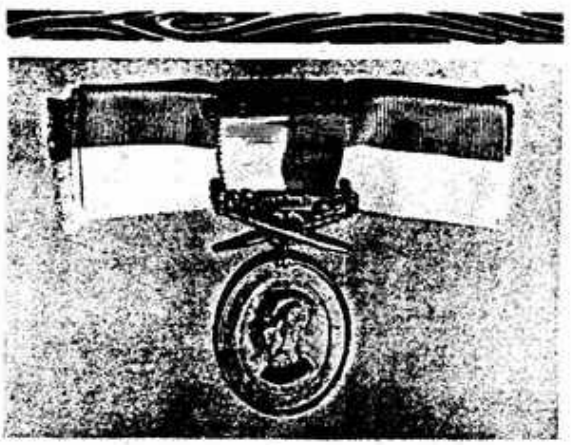

เหรียญคุชฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา
สำหรับพระราชทานข้าราชการสตรี
(ด้านหน้า)

เหรียญคุชฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา เป็น
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่พระบาทสมเด็จพระ-
จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสถาปนาขึ้นเมื่อ พ.ศ.
๒๔๒๕ สำหรับพระราชทานเป็นคำตอบแทน
สำหรับความดีความชอบสูงสุดแก่ผู้ที่มีผลงาน
ดีเด่นเป็นพิเศษซึ่งได้แสดงให้เห็นที่ปรากฏว่า
มีฝีมือยอดเยี่ยมในทางศิลปวิทยาอันเป็นประ-

โยชน์อย่างยิ่งต่อประเทศชาติบ้านเมือง โดยผู้
สร้างผลงานได้ใช้ความอุตสาหะวิริยะและความ
บากบั่นที่ต่อเนื่องกันมาเป็นเวลานานในการ
สร้างผลงานนั้น

ในปัจจุบันการพิจารณาขอพระราชทาน
เหรียญคุชฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา เป็นไปตาม
ระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเหรียญ
คุชฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา พ.ศ. ๒๕๒๑ โดย
มีคณะกรรมการพิจารณาการขอพระราชทาน
เหรียญคุชฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา เป็นผู้พิจารณา
คำขอเสนอ ก.พ. เพื่อเสนอความเห็นต่อคณะ
รัฐมนตรีก่อนที่จะนำความกราบบังคมทูลเพื่อ
ขอพระราชทานต่อไป ทั้งนี้โดยมีการพิจารณา
เป็นปี ๆ ไป

เหรียญคุชฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา
สำหรับพระราชทานข้าราชการชาย
(ด้านหลัง)

สำหรับใน ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ นั้น คณะรัฐ-
มนตรีได้มีมติเสนอบุคคล ๒ ท่าน คือ

๑. ศาสตราจารย์นายแพทย์กัมพล
ประจวบเหมาะ สาขาแพทยศาสตร์
๒. พลเอกสัมพันธ์ ภาสกรงภิญโญ
สาขาวิศวกรรมศาสตร์

วารสารข้าราชการ ๕๔

โดยท่านทั้งสองได้เข้าเฝ้ารับพระราชทานเหรียญดุษฎีมาลาฯ จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๒๙

วารสารข้าราชการจึงขอนำประวัติและผลงานโดยสังเขปของบุคคลทั้งสองซึ่งได้ใช้ความรู้ความสามารถทางศิลปวิทยาปฏิบัติงานอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อประเทศชาติจนได้รับเกียรติอันสูงส่งนี้ มาแนะนำให้รู้จัก

ศาสตราจารย์นายแพทย์ กัมพล ประจวบเหมาะ

ประวัติ

เกิดเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๔๗๐ สำเร็จแพทยศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๔ และในปี ๒๔๙๗

ได้บรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งอาจารย์ตรีภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ในระหว่างรับราชการก็ได้ไปศึกษาต่ออีก ๒ ครั้ง คือ ศึกษาปริญญาโททางด้านศัลยศาสตร์ที่ University of Colorado และศึกษาวิจัยปริญญาเอกที่ University of Kentucky สหรัฐอเมริกา ในปี ๒๔๙๘ และปี ๒๕๐๕ ตามลำดับ ท่านได้ปฏิบัติงานที่ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลนี้ ตลอดมาจนกระทั่งปี ๒๕๒๖ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ (ระดับ ๑๑) มาจนถึงปัจจุบันนี้

ผลงาน

ผลงานที่ทำให้ศาสตราจารย์นายแพทย์กัมพล ประจวบเหมาะ ได้รับพระราชทานเหรียญดุษฎีมาลาฯ เข็มศิลปวิทยา สาขาแพทยศาสตร์ คือ ผลงานการริเริ่มปรับปรุงเทคนิคการผ่าตัด ศึกษา และวิจัยการผ่าตัดโรคหัวใจและหลอดเลือดที่โรงพยาบาลศิริราช อันเป็นผลงานที่เกิดจากความบากบั่นเอาใจใส่และอุทิศตนเพื่องานด้านนี้โดยต่อเนื่องตลอดมาเกือบ ๓๐ ปี ซึ่งมีผลให้วงการแพทย์มีวิทยาการและเทคนิคใหม่ในการผ่าตัดโรคหัวใจและหลอดเลือดทำให้อัตราการตายของผู้ป่วยลดลงในอัตราที่น่าพอใจ นอกจากความรู้ความสามารถเฉพาะตัวที่ท่านผู้นี้มีอยู่แล้วท่านยังได้พยายามเผยแพร่ความรู้โดยการฝึกอบรมให้บุคคลอื่น ได้แก่ บุคลากรทางการแพทย์และประชาชนทั่วไปมีความรู้ด้านการช่วยเหลือ

ผู้ป่วยด้วยโรคหัวใจวายเฉียบพลัน ให้สามารถช่วยเหลือผู้ป่วยได้โดยทันทีก่อนจะถึงมือแพทย์ จากผลงานดังกล่าวนี้ได้แสดงให้เห็นที่ปรากฏว่ามีฝีมือยอดเยี่ยมจนเป็นที่ยกย่องยอมรับจากวงการแพทย์ทั้งภายในและต่างประเทศ จึงเป็นผู้ที่สมควรแล้วในการได้รับพระราชทานเหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา

พลเอกสัมผัส พาสนงภิญโญ

ประวัติ

เกิดเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๖ สำเร็จปริญญาตรีทางวิศวกรรมศาสตร์ (ทหารบก) จากโรงเรียนนายร้อยทหารบก เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๑ แล้วบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งผู้บังคับหมวดทหารปืนใหญ่ ๓ กรมการทหารปืนใหญ่ที่ ๑ กองพันที่ ๑ รักษาพระองค์ ในปี ๒๕๐๔ ดำรงตำแหน่งผู้บังคับการกรมการทหารปืนใหญ่ จนถึงปี ๒๕๑๑

จึงได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้บังคับการทหารปืนใหญ่ กองพลทหารอาสาสมัครร่วมรบในประเทศเวียดนาม แล้วกลับมาดำรงตำแหน่งผู้บังคับการกรมการทหารปืนใหญ่ในปี ๒๕๑๒ เป็นผู้บัญชาการศูนย์การทหารปืนใหญ่ในปี ๒๕๑๗ สำหรับตำแหน่งสุดท้ายก่อนที่จะเกษียณอายุราชการ คือ ตำแหน่งผู้บัญชาการศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธกองทัพบก เมื่อปี ๒๕๒๒ โดยท่านได้เกษียณอายุเมื่อปี ๒๕๒๗ แต่ยังคงได้รับแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาประจำศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธกองทัพบก อยู่ต่อมาจนถึงปัจจุบันนี้

ผลงาน

ผลงานที่ทำให้พลเอกสัมผัส พาสนงภิญโญ ได้รับพระราชทานเหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา สาขาวิศวกรรมศาสตร์ คือ ผลงานการสร้างปืนใหญ่เบากระสุนวิถีโค้งขนาด 105 มม. และเครื่องยิงลูกระเบิดขนาดต่าง ๆ อันเป็นผลงานที่เกิดจากความวิริยะอุตสาหะในการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อราชการทหาร กว่าจะประดิษฐ์คิดค้นอาวุธหลาย ๆ ชนิดดังกล่าวจนเป็นผลสำเร็จนำมาใช้ประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศชาติได้ ต้องอาศัยความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่สั่งสมมาเป็นเวลานานมากจึงนับได้ว่าเป็นผู้ที่สมควรจะได้รับพระราชทานบำเหน็จความชอบสูงสุดด้วยเหรียญดุษฎีมาลาฯ เป็นค่าตอบแทน ●

รายชื่อผู้ได้รับพระราชทานเหรียญคุณวุฒิมาลา เข็มศิลปวิทยา
(พ.ศ. ๒๔๙๕ - พ.ศ. ๒๕๒๗)

พ.ศ.	ชื่อ-ตำแหน่ง (ขณะได้รับพระราชทาน)	สาขา	ผลงาน
๒๔๙๕	๑. นายจ่าง รัตนะรัต อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์ ๒. นายศิลป์ พีระศรี อาจารย์ปฎิภากร ๓. พระยาอนุমানราชชน อัครอธิบดีกรมศิลปากร ๔. นายหยุด แสงอุทัย คณะกรรมการร่างกฎหมายประจำคณะกรรมการ การกฤษฎีกา ๕. นายเสริม วินิจฉัยกุล เลขาธิการคณะกรรมการการกฤษฎีกา	วิศวกรรมศาสตร์ สถาปัตยกรรม และศิลปะ อักษรศาสตร์ นิติศาสตร์ นิติศาสตร์	ประดิษฐ์สิ่งใหม่ขึ้นแก่วงการ อุตสาหกรรมหลายอย่าง มีฝีมือเป็นพิเศษในวิชาช่างปั้นหล่อ ผู้เชี่ยวชาญวิชานิวเคลียสศาสตร์ เป็นที่ยอมรับนับถือ มีความสามารถในการเขียนตำรา ถ่ายทอดวิชาสำหรับแก้ไขรวม กฎหมายและระเบียบต่าง ๆ มีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ เขียนตำรา ถ่ายทอดวิชาและร่าง กฎหมาย
๒๔๙๘	๑. น.อ.ประยูร พิณสวัสดิ์ หัวหน้ากองโรงงานแบตเตอรี่และสี ๒. นายเลื่อน พงษ์โสภณ รมช.ว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม และ ผู้อำนวยการองค์การน้ำตาลไทย ๓. นายสมาน บุญยรัตพันธุ์ อัครราชทูตช่างโท กองช่างโทรเลข กรมไปรษณีย์	วิศวกรรมศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์	ทำแบตเตอรี่ขึ้นเป็นคนแรกใน ประเทศไทย แก้ไขกรรมวิธีการผลิตน้ำตาลทรายขาว ให้ได้ผลดีกว่าเดิม คิดแปลงเครื่องโทรพิมพ์ที่สามารถรับส่ง เป็นภาษาไทยและอังกฤษ ที่มีตัวอักษร ครบถ้วนสำเร็จเป็นคนแรก
๒๕๐๐	๑. ม.ร.ว.เทพฤทธิ์ เทวกุล หัวหน้ากองวิศวกรรมกรมการข้าว ๒. พระวรวงศ์วิศิษฐ์ ศาสตราจารย์หัวหน้าแผนกวิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	วิศวกรรมศาสตร์ อักษรศาสตร์	ประกอบประดิษฐ์กรรมหลายอย่างที่ เป็นประโยชน์ต่อชาติ ทรงคุณวุฒิอย่างสูงในวิชาภาษาไทย
๒๕๐๓	พล.ร.ท.ศรี คาวราช เจ้ากรมอุทหาเรื่อ	วิศวกรรมศาสตร์	คิดค้นออกแบบและดำเนินการ ต่อเรือรบขึ้นเป็นผลสำเร็จเป็น ลำแรกของประเทศไทย
๒๕๐๔	น.พ.ประสพ รัตนากร ผู้อำนวยการโรงพยาบาลประสาท พญาไท	แพทยศาสตร์	ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคประสาท
๒๕๐๗	ม.ล.ชูชาติ กำภู อธิบดีกรมชลประทาน	วิทยาศาสตร์	ริเริ่มการก่อสร้างเขื่อนภูมิพล

พ.ศ.	ชื่อ-ตำแหน่ง (ขณะได้รับพระราชทาน)	สาขา	ผลงาน
๒๕๐๘	๑. หลวงพิณพาทย์พิทยาเกท อดีตปลัดกระทรวงสาธารณสุข	แพทยศาสตร์	มีความรู้ความสามารถทางการแพทย์ เป็นอย่างสูง
	๒. น.พ.เฉลิม บุรณะนนท์ ผู้อำนวยการกองวิทยาศาสตร์ สภาอากาศไทย	วิทยาศาสตร์	ทำการผลิตเซรามิคชนิดต่าง ๆ ออกจำหน่าย
	๓. ศจ.โชติ สุวัตถ์ อาจารย์	เกษตรศาสตร์	ทรงคุณวุฒิในด้านธรรมชาติศาสตร์
	๔. หลวงวิศาลศิลปกรรม อาจารย์พิเศษ วิชาศิลปกรรมไทย	สถาปัตยกรรม และศิลปะ	เชี่ยวชาญในวิชาศิลปกรรมไทย ทำการก่อสร้างสถานที่ต่าง ๆ ไว้ จำนวนมาก
	๕. นายบุญชนะ อัดถากร อาจารย์	รัฐศาสตร์และ การบริหาร	มีความรู้ความสามารถทางสาขา รัฐศาสตร์จนเป็นที่ยอมรับ
๒๕๑๐	๑. น.พ.สุต แสงวิเชียร หัวหน้าแผนกวิชากายวิภาคศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล	แพทยศาสตร์	มีความรู้ความสามารถทางการแพทย์ อย่างสูง
	๒. น.พ.สมบุญ ผ่องอักษร รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข	แพทยศาสตร์	เริ่มวางแผนและดำเนินงานควบคุม วัณโรคในประเทศไทย
	๓. น.พ.เฉลิม พรหมมาส อดีตอธิบดีกรมมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ และอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวง- สาธารณสุข	แพทยศาสตร์	เป็นผู้ค้นพบวงจรชีวิตของพยาธิตัวจิ๋ว เป็นคนแรกของโลก
	๔. ศาสตราจารย์ น.พ.อุดม โปษะกฤษณะ คณบดีคณะแพทยศาสตร์และ ศิริราชพยาบาล และ หัวหน้าแผนกวิชาศัลยศาสตร์	แพทยศาสตร์	มีความสามารถทางศัลยกรรม เป็นเยี่ยม
	๕. ศาสตราจารย์ น.พ.วิกิจ วีรานูวัตติ์ หัวหน้าหน่วยโรคทางเดินอาหาร แผนกวิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล	แพทยศาสตร์	มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับโรค ทางเดินอาหารเป็นเยี่ยม
	๖. ศาสตราจารย์ดิเรก ชัยนาม อดีตเลขาธิการ ก.ร.ม. อดีตคณบดีคณะรัฐศาสตร์ อดีต ร.ม.ค.ว่าการกระทรวงการ- ต่างประเทศ	รัฐศาสตร์และ การบริหาร	มีความรู้ความสามารถทางด้าน รัฐศาสตร์และการบริหารเป็นเยี่ยม
๒๕๑๑	๑. นายบุญรอด บิณฑสันต์ เลขาธิการพลังงานแห่งชาติ	วิศวกรรมศาสตร์	มีความรู้ความสามารถทางด้าน วิศวกรรมไฟฟ้าเป็นเยี่ยม

วารสารข้าราชการ ๕๘

พ.ศ.	ชื่อ-ตำแหน่ง (ขณะได้รับพระราชทาน)	สาขา	ผลงาน
	๒. น.พ.โกมล เพ็งศรีทอง รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข	แพทยศาสตร์	มีความรู้ความสามารถทางด้าน การแพทย์เป็นเยี่ยม
	๓. น.พ.ประกอบ ตูจิ้นคำ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	แพทยศาสตร์	เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องจุลชีววิทยา และชีววัตถุ ทำการผลิตหนองฝีแห้ง และวัคซีนป้องกันโรคหลายชนิด
	๔. นายระพี สาคริก อาจารย์เอก แผนกวิชาพืชศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	เกษตรศาสตร์	มีฝีมือยอดเยี่ยมในเรื่องกล้วยไม้
๒๕๑๒	๑. พ.ญ.คุณหญิงศรีประไพ ผ่องอักษร หัวหน้าแผนกวัคซีน บี.ซี.จี. และรองผู้อำนวยการกองวิทยาศาสตร์ สภากาชาดไทย	แพทยศาสตร์	ผลิตวัคซีนป้องกันวัณโรค โรคคอตีบ และโรคพิษสุนัขบ้า
	๒. ศาสตราจารย์ ดร.สตางค์ มงคลสุข คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล	แพทยศาสตร์	มีความรู้ความสามารถทางการแพทย์ เป็นเยี่ยม
	๓. ศาสตราจารย์ น.พ.จรัส ยามะรัต รองอธิการบดีและคณบดี คณะสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล	แพทยศาสตร์	มีความรู้ความสามารถทางการแพทย์ เป็นเยี่ยม
	๔. นายกำน ชลวิจารณ์ รองอธิบดีกรมกสิกรรม	เกษตรศาสตร์	ริเริ่มทำการค้นคว้าวิจัยวิธีการทำ เชื้อเห็ดฟางได้สำเร็จเป็นคนแรก
	๕. ศาสตราจารย์ ร.ค.ท.แสง มนวิฑูร ข้าราชการบำนาญในสังกัดกรมศิลปากร และอาจารย์พิเศษใน มหาวิทยาลัยกรมศิลปากร	อักษรศาสตร์	มีความรู้เชี่ยวชาญด้านวิชาภาษาบาลี และสันสกฤต อานศิลาจารึกภาษา โบราณฝ่ายตะวันออก
	๖. พระนิติการณ์ประสม ประธานกรรมการร่างกฎหมาย	นิติศาสตร์	มีความเชี่ยวชาญทางกฎหมาย ช่วยเหลืองานของคณะกรรมการกฤษฎีกา ทำการสอนและแต่งตำรา
	๗. นายเคื่อน บุนนาค ประธานกรรมการร่างกฎหมาย	นิติศาสตร์	”
	๘. นายประวิติ ปัดตพงศ์ ประธานกรรมการร่างกฎหมาย	นิติศาสตร์	”
	๙. หลวงจำรูญ เนติศาสตร์ ประธานกรรมการร่างกฎหมาย	นิติศาสตร์	”
	๑๐. นายประมุข สุวรรณศรี ประธานกรรมการร่างกฎหมาย	นิติศาสตร์	”

พ.ศ.	ชื่อ-ตำแหน่ง (ขณะได้รับพระราชทาน)	สาขา	ผลงาน	
๒๕๕๓	๑๑. นายสัญญา ชรรณศักดิ์ ประธานกรรมการร่างกฎหมาย	นิติศาสตร์	มีความเชี่ยวชาญทางกฎหมาย ช่วยเหลืองานของคณะกรรมการกฤษฎีกา ทำการสอนและแต่งตำรา	
	๑๒. พล.ท.อัมพร ศรีไชยยันต์ รมช.ว่าการกระทรวงยุติธรรม ที่ปรึกษากฎหมายสำนักผู้บัญชาการ- ทหารสูงสุด อดีตเจ้ากรมพระธรรมนูญ	นิติศาสตร์	มีความรู้ความสามารถทางกฎหมาย เป็นเยี่ยม	
	๑. พันตรีพินิจ บัตตพงษ์ ประจำแผนก กรมสรรพาวุธทหารบก	วิศวกรรมศาสตร์	คิดค้นคำนวณออกแบบและดำเนินงาน สร้างอาวุธจรวด ๔๗ มม.	
	๒. นาวาอากาศตรีพิศิษฐ์ นุรณศิริ หัวหน้าฝ่ายซ่อมบำรุง กองอิเล็กทรอนิกส์ และโทรคมนาคม กรมสื่อสารทหารอากาศ	วิศวกรรมศาสตร์	คิดค้นออกแบบและประดิษฐ์เครื่องมือ สื่อสารเข้า ถอดรหัสโดยอัตโนมัติ เป็นผลสำเร็จ	
	๓. น.พ.เอิบ ณ บางช้าง อธิบดีกรมอนามัย	แพทยศาสตร์	ค้นพบคำรับน้ำเลี้ยงเชื้อโรคเพื่อแยก เชื้อโรคบิด และเป็นผู้ชำนาญการ ปราบปรามโรคระบาด	
	๔. นายสุกิจ นิมมานเหมินท์ รมช.ว่าการกระทรวงศึกษาธิการ อดี้อธิบดีกรมอาชีวศึกษา และ อดีตรองนายกรัฐมนตรี	วิทยาศาสตร์	มีความรู้ความสามารถยอดเยี่ยมทาง ด้านวิทยาศาสตร์	
	๕. นางแก้ว สนิทวงศ์ ผู้เชี่ยวชาญนาฏศิลป์ไทย กองการสังค กรมศิลปากร	สถาปัตยกรรม และศิลปะ	ผู้เชี่ยวชาญในการแต่งบทละคร ปรับปรุงการแสดงละครและนาฏศิลป์ ออกแสดงเผยแพร่จนเป็นที่รู้จัก	
	๖. นายมนตรี ตราโมท ครูสอนพิเศษวิชาดุริยางคศิลป์ไทย และ คีตศิลป์ไทย โรงเรียนนาฏศิลป์ กรมศิลปากร	สถาปัตยกรรม และศิลปะ	ผู้เชี่ยวชาญทางประพันธ์เพลงไทยเดิม เป็นทำนองดนตรี จนเป็นที่รู้จัก	
	๒๕๕๖	๑. พ.อ.อภิรักษ์ สมานทรัพย์ ผู้ช่วยเจ้ากรมสรรพาวุธทหารบก	วิศวกรรมศาสตร์	คิดค้นเครื่องยิงจรวดเพลิง ดัดแปลง กระสุนปืนใหญ่เป็นกักระเบิด และ สร้างจู่ระเบิดอากาศชนิดเพลิง
		๒. ดร.เชาวน์ ณ สีลวันต์ รองผู้ว่าการวิศวกรรมการรถไฟฯ	วิศวกรรมศาสตร์	แก้ไขรถจักร แม็คอาร์เธอร์ คกราง และออกแบบทดลองสร้างรถสินค้าชนิด ตู้ใหญ่และรถโดยสารเป็นผลสำเร็จ
๓. ศาสตราจารย์ น.พ.ร่วมไท สุวรรณิก หัวหน้าสาขาวิชาเวชศาสตร์นิวเคลียร์ ภาควิชารังสีวิทยา คณะแพทยศาสตร์ และศิริราชพยาบาล		แพทยศาสตร์	ริเริ่มก่อตั้ง Radioisotope Lab ได้นำ Radioisotope มาตรวจ รักษาผู้ป่วยเป็นครั้งแรก และทำการ ค้นคว้าหาวิธีรักษาผู้เป็นโรคคอหอยพอก สำเร็จ	

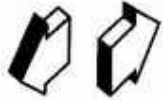
วารสารข้าราชการ ๖๐

พ.ศ.	ชื่อ-ตำแหน่ง (ขณะได้รับพระราชทาน)	สาขา	ผลงาน
	๔. ศาสตราจารย์ น.พ.กษาน จาติกวณิช รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล	แพทยศาสตร์	ผ่าตัดหัวใจชนิดปิดและเปิดเป็นคนแรก และริเริ่มก่อตั้งวิชาศัลยศาสตร์โรค ทรวงอกและหัวใจเป็นครั้งแรก
	๕. น.พ.ชัชวาล โอสถานนท์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์	แพทยศาสตร์	พัฒนาการแพทย์และอนามัยในภูมิภาค ริเริ่มโครงการผลิตผู้ช่วยทางการแพทย์ ทุกสาขา
	๖. ศาสตราจารย์ ดร.อดุล วิเชียรเจริญ คณบดีคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	รัฐศาสตร์และ การบริหาร	มีบทบาทสำคัญในการบริหารงานของ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
	๗. ศาสตราจารย์ ดร.ประกอบ หุตะสิงห์ ประธานศาลฎีกา	นิติศาสตร์	มีความรู้ทางกฎหมายอย่างดีเยี่ยม เป็นกรรมการพิจารณาปรับปรุง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
	๘. ศาสตราจารย์จิตติ ดิงศภัทย์ คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อดีตผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา	นิติศาสตร์	มีความรู้ทางกฎหมายอย่างดี เกษเป็น กรรมการเนติบัณฑิตยสภา กรรมการตุลาการผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๕๑๗ ถึง ๒๕๒๑	ไม่มีการพิจารณาอยู่ระหว่างเปลี่ยนแปลง แก้ไขระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทาน เหรียญคุณวุฒิฯ		
๒๕๒๒	๑. นายกำธร พันธูลาก ประธานกรรมการร่างกฎหมาย	นิติศาสตร์	ทรงคุณวุฒิในวิชากฎหมายและ วิธีการร่างกฎหมาย
	๒. นายอรอด วิสูตรโยธาภิบาล อธิบดีกรมที่ดิน	สังคมศาสตร์	คิดค้นวิธีการออกหนังสือรับรองการ ทำประโยชน์ (น.ส.๓) โดยใช้ รูปถ่ายทางอากาศ
	๓. น.พ.วิฑูร โอสถานนท์ อาจารย์	แพทยศาสตร์	ประดิษฐ์เครื่องมือและวิธีการทำ หมันแห้ง
	๔. น.พ.สมาน มั่นตากรณ์ อาจารย์	แพทยศาสตร์	สัลยแพทย์คนแรกที่ผ่าตัดปอดและหัวใจ เป็นผลสำเร็จในประเทศไทย
	๕. นายประเสริฐ ณ นคร ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย	มนุษยศาสตร์	มีความรู้ด้านประวัติศาสตร์ ภาษา และวรรณคดีเป็นอย่างดี
	๖. หม่อมเจ้าสุภัทรดิศ ดิศกุล คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร	มนุษยศาสตร์	มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้าน โบราณคดีและประวัติศาสตร์ยอดเยี่ยม
	๗. นาวาอากาศเอกสมศักดิ์ รักรังาม รักษาการผู้อำนวยการกองวิศวกรรม วัดบูรณะ	วิศวกรรมศาสตร์	ร่วมกันประดิษฐ์จรวด "เห่าฟ้า"

พ.ศ.	ชื่อ-ตำแหน่ง (ขณะได้รับพระราชทาน)	สาขา	ผลงาน
๒๕๒๓	๘. นาวาอากาศเอก มรกต ชาญสำรวง อาจารย์กองวิชาเทคนิค	วิศวกรรมศาสตร์	ร่วมกันประดิษฐ์จรวด "เท่าฟ้า"
	๕. นาวาอากาศโท สมหมายยอดประสิทธิ์ วิศวกรวัดถูระเบิด	วิศวกรรมศาสตร์	"
	๑๐. นาวาอากาศโท พินิจ สุรกุล วิศวกรอาวุธรักษภัณฑ์	วิศวกรรมศาสตร์	"
	๑. น.พ.จำลอง หะรินสุต คณบดีคณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล	แพทยศาสตร์	มีความเชี่ยวชาญทางโรคเขตร้อน โดยเฉพาะโรคที่เกิดจากพยาธิ
	๒. นายเต็ม สมิตินันท์ รองอธิบดีกรมป่าไม้	วิทยาศาสตร์	เชี่ยวชาญทางด้านพันธุ์พืชกษชาติ ทำการค้นคว้าวิจัยที่เป็นประโยชน์ ทางวิชาการเกษตร
๒๕๒๔	๑. ม.ล.ปิ่น มาลากุล อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ศึกษาธิการ	ศึกษาศาสตร์	พัฒนาและขยายการศึกษาอย่างกว้าง- ขวาง และสร้างงานด้านวรรณกรรม มากมาย
	๒. นายอารีย์ สิทธิมงคล รองอธิบดีกรมประมง	เกษตรศาสตร์	ริเริ่มค้นคว้าให้มีการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำและปลาน้ำจืด รวมทั้งผสม เทียมพันธุ์ปลา
๒๕๒๕	๑. นายประดิษฐ์ เชี่ยวสกุล กรรมการบริหารสภาวิจัยแห่งชาติ	วิทยาศาสตร์	ริเริ่มให้มีการจัดตั้งหน่วยงานทางการ วิจัยและโครงการทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี
	๒. น.พ.อารี วัลยะเสวี ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล	แพทยศาสตร์	ค้นคว้าเรื่องโรคนี้่วในกระเพาะเบา และการหารูปแบบการปรับปรุงภาวะ โภชนาการของประชาชน
	๓. พันโทคุณฎี อุปลัมภ์ ผู้บังคับกองร้อยรถถัง กองพันทหารม้า ที่ ๔ รักษาพระองค์	วิศวกรรมศาสตร์	คิดค้นออกแบบและประดิษฐ์เครื่องฝึก ยิงปืนใหญ่รถถังด้วยปืนเล็กยาว แบบเอ็ม ๑๖
๒๕๒๖	๑. ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช อดีตรมการร่างกฎหมาย อดีตรมการร่างรัฐธรรมนูญ อดีตนายกรัฐมนตรี	นิติศาสตร์	ทรงคุณวุฒิต่างสูงทางกฎหมาย จนเป็นที่ประจักษ์
	๒. ศาสตราจารย์แพทย์หญิง คุณหญิงตระหนักจิต หะรินสุต ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ที่ปรึกษาคณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล	แพทยศาสตร์	ค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับการรักษาโรค มาเลเรีย

วารสารข้าราชการ ๖๒

พ.ศ.	ชื่อ-ตำแหน่ง (ขณะได้รับพระราชทาน)	สาขา	ผลงาน
๒๕๒๗	๓. ศาสตราจารย์นายแพทย์ฉันทุมรประวัติ ศาสตราจารย์ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี	แพทยศาสตร์	ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก พยาธิวิทยาของโรคตับและพยาธิวิทยา ด้านอื่น ๆ
	๔. ศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวศ วัชสี ศาสตราจารย์ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล	แพทยศาสตร์	ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับโรคธาลัสซีเมีย ในประเทศไทย
	๑. นายเกษม จาติกวณิช ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	วิศวกรรมศาสตร์ และการบริหาร	การพัฒนากิจการไฟฟ้าของการไฟฟ้า ฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
	๒. ศาสตราจารย์นายแพทย์วิศิษฎ์สถิตปรีชา รองคณบดีฝ่ายวิจัย คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	แพทยศาสตร์	การศึกษาวิจัยเรื่องโรคไตที่เกี่ยวข้องกับ โรคเม็องร็อนชนิดเฉียบพลัน
๒๕๒๗	๓. นาวาเอกนิรันดร ชิตานนท์ อดีตผู้ช่วยหัวหน้าเจ้าหน้าที่ประสานงาน กับคณะที่ปรึกษาการช่วยเหลือทางทหาร ของสหรัฐฯ ฝ่ายทหารเรือ กรมอุทหาเรือ	วิศวกรรมศาสตร์	การต่อเรือกวาดทุ่นระเบิดน้ำตื้น ด้วยวัสดุไฟเบอร์กลาสเสริมกำลัง
	๔. นาวาเอกวิโรจน์ ชมชื่นจิตต์ หัวหน้ากองออกแบบต่อเรือ กรมอุทหาเรือ	วิศวกรรมศาสตร์	การสร้างเรือตรวจการณ์ชายฝั่ง ค.๕๒-ค.๕๘

ภักดี รตนผล

เปิดประตูปัตตานี

(๑)

ปัตตานีเป็นหนึ่งในสี่จังหวัดภาคใต้ที่ประชากรเป็นชาวไทย-มุสลิมถึงร้อยละเก้าสิบ ความเป็นไทยมุสลิมที่นับถือศาสนาอิสลามมิได้สะท้อนให้เห็นเพียงความแตกต่างกับประชากรในภาคอื่นในแง่มุมของเผ่าพันธุ์ และศาสนาเท่านั้น แต่รวมไปถึงความแตกต่างในวิถีประเพณี ปฏิบัติ ความรู้สึกนึกคิด ประเพณี วัฒนธรรม รูปลักษณะการสื่อความหมาย ศิลปะ ปรัชญาการดำรงชีวิต และจุดหมายปลายทางของชีวิต

กล่าวสำหรับแง่มุมทางภูมิรัฐศาสตร์ ในอดีตที่เพิ่งผ่านไปไม่กี่ปี ปัตตานีเป็นศูนย์กลางการบัญชาการของขบวนการทางการเมือง และก่อการร้ายนาน ๆ ไม่ว่าจะขบวนการแบ่งแยกดินแดน พูโอ, บีอาร์เอ็น, บีเอ็นพีพี, มุจาร์ฮีดีน, โจรจินคอมมิวนิสต์รวมทั้งโจรเรียกค่าคุ้มครอง ปัตตานีในช่วงปี ๒๕๑๐-๒๕๒๖ จึงเป็นดินแดนที่ดุเดือดเลือดพล่านถึงขนาดที่ได้มีการออกแบบธงประจำสาธารณรัฐ และกำหนดขอบเขตอาณาของสาธารณรัฐปัตตานีไว้แล้ว ปัตตานีในยุคนั้น

จึงเป็นเสมือนเมืองปิดที่ขังตัวเองไว้อย่างโดดเดี่ยวถนนร้างในยามค่ำคืน การสัญจรหยุด ความเคลื่อนไหวหลังตะวันตกดิน การเดินทางข้ามรอยต่อระหว่างอำเภอต่ออำเภอและจังหวัดต่อจังหวัดเป็นสิ่งที่ฟังละเว้าอย่างยิ่ง

(๒)

เอกลักษณ์ในแบบของมุสลิม ไม่ว่าจะเป็นด้านภาษา ประเพณี วัฒนธรรม ประการหนึ่งกับปัญหาความซับซ้อน อ่อนไหว และเปราะบางทางการเมืองของขบวนการแบ่งแยกดินแดน การก่อการร้ายและโจรผู้ร้าย อีกประการหนึ่งเป็นสิ่งที่นักปกครองที่ย้ายไปประจำการอยู่ จะต้องเรียนรู้อย่างรวดเร็ว เราจะเข้าใจถึงการแสดงออกของพวกเขาได้อย่างไร หากไม่เข้าใจความคิดความอ่าน และปรัชญาการดำรงชีวิตที่อยู่เบื้องหลังการกระทำนั้น ๆ ผู้คนจะมีมิตรภาพต่อกันได้อย่างไร ถ้าปราศจากความเข้าใจในวัฒนธรรมพื้นฐานของกันและกันในเรื่องปฐม

(๓)

ตัวอย่างของความไม่เข้าใจ ในวัฒนธรรมของคนสองชาติเรื่องหนึ่ง เกิดขึ้นเมื่อนักการเมืองญี่ปุ่นที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งได้เดินทางไปเยือนประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มีขนบธรรมเนียมประเพณี และประวัติศาสตร์อันยาวนานประเทศหนึ่ง ระหว่างท่องเที่ยวลึกเข้าไปในหมู่บ้านแห่งหนึ่ง เขาเหลือบเห็นเด็กหญิงหน้าตาน่ารักน่าเอ็นดูคนหนึ่งกำลังวิ่งเล่นอยู่ ทำให้เขาคิดถึงหลานสาวตัวเล็ก ๆ ของเขาในญี่ปุ่น เขาจึงก้าวเข้าไปใกล้ตัวเด็กหญิง แล้วตบหัวเด็กหญิง

เขา ๆ พลาดกล่าวว่า **“ข้างนาร์กจริง”** อีกไม่กี่นาที่ต่อมาเขาพบตัวเองว่าตกอยู่ในวงล้อมของชาวบ้านหลายคนที่ต่างแสดงกิริยาอันโกรธจัดและคำทอเขาสารพัดแต่เขาก็ไม่เข้าใจ ในท่ามกลางความเศร้าเสียใจอย่างสุดซึ้งและตระหนกของเขา ล่ามประจำตัวได้เข้ามาถึงแล้วอธิบายถึงความหมายของการตบที่ศีรษะของเด็กให้ชาวบ้านจนเข้าใจแล้ว ชาวบ้านจึงยอมปล่อยเขาไป

เรื่องเช่นนี้เกิดขึ้น เพราะเหตุที่ว่าชาวบ้านในประเทศที่เคร่งศาสนาแห่งนี้ มีความเชื่อว่าที่ศีรษะของเด็ก ๆ มีวิญญาณสิงสถิตอยู่ ดังนั้น จึงไม่มีใครเลยที่จะเคยแตะที่ศีรษะของเด็ก ๆ แต่ในทางตรงกันข้ามแล้ว ในประเทศญี่ปุ่นการตบหัวเด็กเบา ๆ เป็นการแสดงออกถึงความเอ็นดูรักใคร่ ประหวัดไปถึงกรณีความขัดแย้งในเรื่องคำสั่ง ให้ประดิษฐานพระพุทธรูปในทุกโรงเรียนในจังหวัดสตูล เมื่อไม่นานมานี้ ซึ่งเกือบจะเป็นเหตุการณ์ที่ลุกลามใหญ่โตออกไป เป็นอีกตัวอย่างหนึ่งที่ควรถือเป็นนิทัศน์อุทาหรณ์ไปอีกนาน

ทุกวันนี้ภูเขาไฟที่เคยระเบิดดุเดือดในจังหวัดปัตตานีได้สงบลงแล้ว กล่าวกันว่าปัตตานียุคนี้เป็นยุค **“ปัตตานีสันติสุข”** ภายหลังพิธีอันยิ่งใหญ่ของการรับมอบผู้กลับใจถึง ๒๑๗ คน ในปี พ.ศ. ๒๕๒๗ ถนนหนทางไม่ร้างผู้คนในยามวิกาลอีกต่อไป ประตุมืองปัตตานีได้เปิดกว้างออกแล้ว

แต่ภูเขาไฟที่ดับใหม่ ๆ ย่อมจะยังคุโชนอยู่ภายใน และพร้อมที่จะระเบิดขึ้นใหม่ หาก **“นโยบายสันติสุข”** มิได้รับการสานต่ออย่างต่อ

เนื่องและจริงจัง และประการสำคัญ หากนักปกครองในพื้นที่ละเลยต่อการทำความเข้าใจในผู้คนในปกครองของเขา

งานของข้าราชการฝ่ายปกครองในพื้นที่จังหวัดปัตตานี จึงเป็นงานที่ต้องใช้ดุลยพินิจอันละเอียดอ่อนต้องอาศัยหลักจิตวิทยาการปกครองและสังคมจิตวิทยาเป็นสำคัญ ต้องการนักปกครอง นักบริหารระดับสูงที่มีความจริงใจและเข้าใจพื้นฐานของชาวไทยมุสลิมและสามารถแก้ปัญหาได้อย่างฉับพลัน

(๕)

ปัญหานั้นมีอยู่ว่า เราจะเข้าใจพวกเขาได้อย่างไร มีอุปสรรคนานัปการที่ขวางกั้นไว้ ภาษายาวีซึ่งเป็นภาษาท้องถิ่นที่ชาวบ้านพูดกัน กูจะเป็นฉากกันที่สำคัญที่สุด ศาสนาอิสลาม ก็เป็นอีกประการหนึ่งที่เรามาก ไม่คุ้นเคย

แต่หนทางย่อมมีอยู่เสมอ หากพยายามดิ้นฉากกันต่าง ๆ เหล่านั้นออกไปเสีย

ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี คนปัจจุบัน **วิโรจน์ ราชรักษ์** กล่าวไว้ในที่ประชุมนายอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอว่า คาถาสำคัญที่นายอำเภอ หัวหน้ากิ่ง ๆ จะต้องท่องให้ขึ้นใจไว้เป็นหลักในการปกครอง คือ

“เราจะต้องเปิดตาเปิดใจกับพวกเขา” ความหมายลึก ๆ ของประโยคสั้น ๆ แค่นี้ สรุปลงได้ว่า จงเดินเข้าไปหาพวกเขาและแก้ปัญหาด้วยความจริงใจ

(๖)

บ่ายวันศุกร์วันหนึ่ง รองผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี **ผัน จันทรปาน** ได้เดินทางเข้าไปในหมู่บ้านล่อแหลม หมู่บ้านหนึ่งเพียงคนเดียว หมู่บ้านนี้เป็นหมู่บ้านที่ยังไม่เคยมีข้าราชการชั้นผู้ใหญ่คนใดเคยเข้าไปถึงเลย แต่มีปัญหาเรื้อรังบางอย่างที่จำเป็นจะต้องแก้ไข

เมื่อรองผู้ว่าราชการจังหวัดท่านนี้ซึ่งเป็นคนพื้นเพ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา และไม่รู้ภาษายาวี เดินทางไปถึงหน้ามัสยิดประจำหมู่บ้าน เป็นช่วงจังหวะที่คนเกือบทั้งหมู่บ้านเสร็จจากการประกอบพิธีละหมาดในมัสยิดเพียงครู่เดียวชาวบ้านเป็นเรือนร้อยเหล่านั้นก็ได้รายล้อมท่านรองผู้ว่าราชการจังหวัดไว้ด้วยท่าที ฉงน สนเท่ห์ และไม่ไว้วางใจ

(๗)

ไม่กี่นาทีต่อมา ช่วงเวลาของความอึดอัดระหว่างชายแปลกหน้าของหมู่บ้านกับชาวบ้านก็

ผ่านพ้นไป ดวงตาที่ดูไม่เป็นมิตรแต่แรกก็ฉายแววไมตรีและไว้วางใจขึ้นแทนที่

ตลอดช่วงบ่ายวันศุกร์วันนั้น รองผู้ว่าราชการจังหวัดท่านนี้ ใช้เวลาอยู่ในหมู่บ้านด้วยความอบอุ่นและอึดเอิบในบรรยากาศแห่งไมตรีจิตมิตรภาพจากการต้อนรับของคนทั้งหมู่บ้าน

(๘)

“คนมุสลิมมีนัยน์ตาวิเศษ พอสบตาก็รู้ว่าใครคือมิตร ใครคือศัตรู” โต๊ะอิหม่ามประจำหมู่บ้านบอกกับ รองฯ **ผัน จันทรปาน** ถึงสาเหตุที่ทำให้เหตุการณ์คลี่คลายลง

“เมื่อเราสบตากับท่าน ตาของเราบอกว่าท่านเป็นมิตรกับเรา”

นี่ไม่ใช่เรื่องมหัศจรรย์ แต่เป็นอนุภาพของความจริงใจและบริสุทธิ์ใจต่างหาก

“มองดูคนหัว หูตาอยู่หัวหัว ไว้ผมไว้ไว้ ยิ้มละดีกันนะ”

“เด็ก” จะไม่รังเกียจคน เสด็จเยือนคนหรือ
อันใดอันนั้นหากพอจะเข้าใจ
พอ แม่ ผู้ปกครอง ฝ่ายกรมอภัย
ดีต่อคนคนหนึ่งพอจะเป็นคุณการศึกษา
และสร้างดีดีประกับความสามชชอบ
ในการพา ชัยชีพคนแล้ว

“ท่าน” เคยผมไว้พร้อมแล้วหัวอยั้ว ?

รัก และ หัวใจ จาก
เมื่อนิเทศปะกันชีวิต

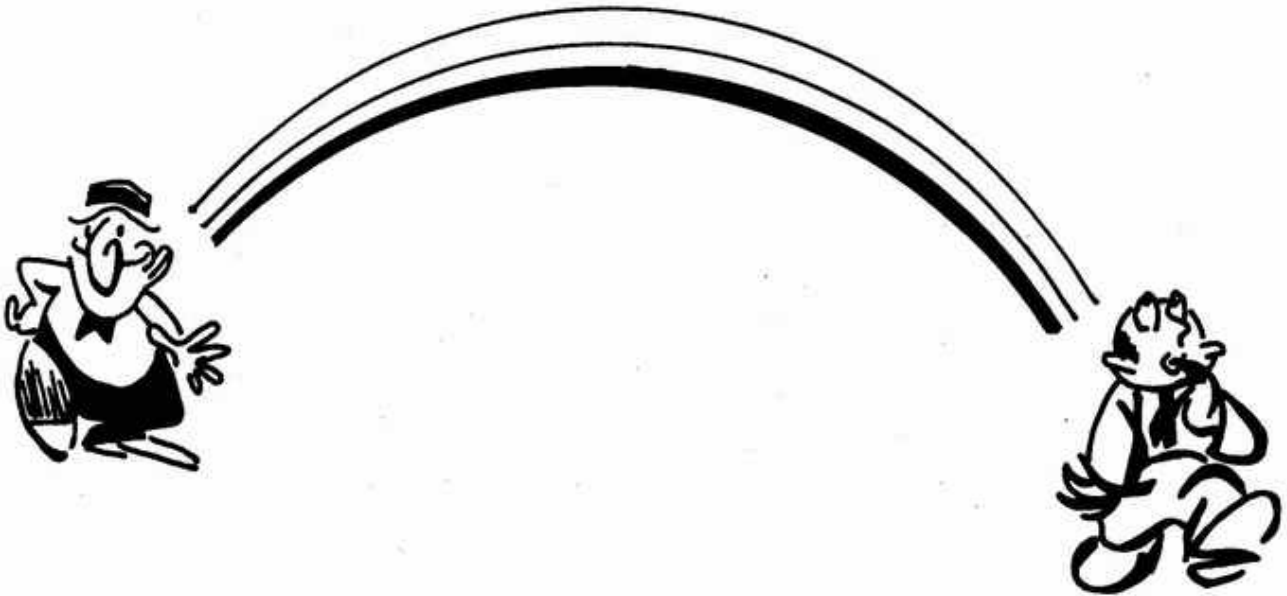

บริษัท เมื่อนิเทศปะกันชีวิต จำกัด
250 ถนนมิตรภาพแยก หัวขบวน กรุงเทพฯ 10310 โทร. 2761025-7

เมอร์ฟี่กับคุณสมชาย ว่าด้วย โชคร้ายประจำวัน

- สังกะสี -

ท่านเคยตกอยู่ในเหตุการณ์เช่นนี้บ้างไหม

- **ทันทีที่เดินเลี้ยวมุมถนน** ท่านก็เห็นรถเมล์สายที่กำลังจะไปขึ้น แล่นออกจากป้ายพอดี
- หรือ ● **วันที่ท่านรอรถเมล์สายหนึ่งอยู่** สายอื่นพากันพาเหรดผ่านไปคันแล้วคันเล่า สายที่ท่านจะขึ้นไม่มาซักที แต่พอวันไหนท่านจะขึ้นสายอื่น ไร้สายที่เคยรอแล้วรออีก วันนั้นนะ เดียวมา เดียวมา
- หรือ ● **ฟ้าครึ้ม ๆ** ท่านก็หนีบร่มไปทำงานด้วยทุกวัน ฝนไม่ยักตก พอวันที่คืนดีท่านไม่ได้เอาร่มไป ฝนก็เทลงมาอย่างกะฟ้ารัว

เท่านั้นยังไม่พอ ● ในที่ทำงาน ท่านนั่งทำงานอยู่กับโต๊ะทั้งวัน ไม่เห็นมีอะไรเกิดขึ้น แต่พอลุกไปเข้าห้องน้ำเดี๋ยวเดียว ทั้งโทรศัพท์ ทั้งมีแขกมาหา แถมนาย ยังเรียกเสียอีก

เหตุการณ์พรรคนี คนไทยเขาเรียก "ชวย" ส่วนฝรั่งมีคำเรียกเซย ๆ ว่า "สิ่งที่เกิดขึ้นอย่างผิด ๆ" (THINGS GOING WRONG) แต่ไม่ว่าไทยหรือฝรั่งก็สามารถชวยได้ไม่รู้จบ คนไทยเราก็ไม่แน่ว่า "เฮ้อ ถึงคราวชวย" ฝรั่งไม่ยั้งนั้น ได้มีความพยายามที่จะรวบรวมเรื่องชวย ๆ ทั้งหลายเข้าด้วยกัน แล้วตั้งเป็นกฎขึ้นมา โดยมีกฎต้นตำราคือกฎของเมอร์ฟี แล้วก็มีการปรับอื่น ๆ สนับสนุนกันเป็นแถวเป็นแนว ปราชญ์บางท่านตั้งกฎของตัวเองขึ้นมาใหม่ก็มี

พูดถึงกฎของเมอร์ฟีนี้ในอเมริกาใครไม่รู้จักเซยตายเลย แต่สำหรับตัวตนของเมอร์ฟีเจ้าของกฎ ยังไม่มีใครรู้จักแน่ ๆ ก็เป็นประเภท "เขาเล่าว่า" ทำนองนั้น อย่างไรก็ตาม มี "เขา" บางคนเล่าอย่างค่อนข้างจะเป็นดูเป็นตะกว่าคนอื่นว่า ที่ฐานทัพอากาศเอ็ดเวิร์ด ในรัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา มีโครงการทดลองเกี่ยวกับแรงกระแทกเวลาเครื่องบินปะทะกัน ในโครงการมีทหารช่างอยู่คนหนึ่ง เป็นคนต่อสายไฟบนแผง แก่ทำให้การทดลองเขาเจ็บบ่อยเป็นประจำ คือทดลองกันที

ไหนก็ทีนั้นจะต้องมีอันเป็นเพราะนายทหารช่างคนนั้นแกต่อสายไฟสลัที่กันมั่ง บางทีเขาสั่งให้ระวังอย่าเพิ่งต่อเส้นนี้ แกก็ต่อเส้นนั้นแหละก่อนเพื่อน หรืออันไหนเขาย้ำแล้วย้ำอีกให้ต่อ แกก็ลืมซะอีก เรียกว่าถ้าการทดลองเกิดสะดุดขึ้นมา สายตาทุกคู่จะต้องจ้องมาที่อีตาทหารช่างคนนี้ก็แล้วกัน จนกระทั่งกับตัน เอ็ดเมอร์ฟี วิศวกรหัวหน้าโครงการพูดถึงพ่อตัวดีคนนี้ว่า "ถ้ามีหนทางไหนที่จะทำผิดได้แล้วล่ะก็ เขาจะต้องทำมัน" กาลผ่านไป คำพูดของกับตันเมอร์ฟีที่พูดถึงทหารคนนี้ ก็ได้พิสูจน์ตัวมันเองว่าถูกต้องตลอดมา จนกระทั่งคำพูดนี้แพร่หลาย ใช้กันติดปาก ในที่สุดเรียกว่ากฎของเมอร์ฟี โดยถ้อยคำเปลี่ยนแปลงไปบ้าง เพื่อให้ใช้ได้กับเหตุการณ์ทั่ว ๆ ไป กฎของเมอร์ฟีมีว่า "ถ้ามีช่องให้ชวย มันจะต้องชวยจนได้คิปีน่า" ภาษาอังกฤษใช้ IF ANYTHING CAN GO WRONG IT WILL จากกฎบทเด็ดของเมอร์ฟีบทนี้เองทำให้มีกฎอื่น ๆ ตามมามากมาย จนรวมเป็นเล่มได้ตั้งหลายเล่ม ทั้งมีตัวกฎ บทแทรก ของคนโน้นคนนี้ ซึ่งกฎเหล่านี้สามารถนำมาใช้กับชีวิตประจำวันนับแต่ตื่นนอนเช้า ยันเข้านอนเลยทีเดียว ไม่เชื่อลองตามดู คุณสมชายเขาซักวันหนึ่ง.....

แสงแดดยามเช้าลอดมู่ลี่มาเข้าตาคุณสมชาย คุณสมชายค่อย ๆ ลืมตาตื่น เช้านี้

รู้สึกสบายใจยังงิชอบกล

● อ๊ะ อ๊ะ คุณสมชาย **“เมื่อไรที่คุณรู้สึกสบายใจละก็ อย่าตกใจ เคี้ยวมัน ก็หายไปเองแหละ”** เอ๊ะ คุณสมชายนึกขึ้นมาได้ ไม่เห็นได้ยินเสียงนาฬิกาปลุกเลยเมื่อก็ รีบคว้านาฬิกาปลุกขึ้นมาดู อารามรีบ นาฬิกาหลุดมือ

นำส่งสารคุณสมชาย **“วัตถุใด ๆ เมื่อตก จะกลิ้งเข้าไปในบ่อที่ลึกที่สุด หยิบยากที่สุด...ก่อนกลิ้ง มันจะตกลงใส่หัวแม่เท้าของคุณก่อน”** คุณสมชาย ร้องโอด รีบชักเท้าออก นาฬิกาเลยกลิ้งเข้าไป ได้แต่ยิง ด้านที่ติดกับฝาห้อง กว่าจะหยิบออกมาได้แทบแย้ ดูนาฬิกา ตายแล้ว สายกว่า ปกติไปตั้งครึ่งชั่วโมง เมื่อคืนลืมกดนาฬิกา ให้ปลุก ดูซิ กดปลุกไว้ทุกวัน ดันตื่นก่อนมัน ปลุก พอลืมกดเข้าวัน ตื่นสายชะนี แต่ไม่เป็นไร รีบอาบน้ำ กินข้าวให้เร็วกว่าปกติ ยังทัน สบายมาก

สบายจริงหรือ คุณสมชาย **“ไม่ว่าจะทำอะไร มันจะกินเวลานานกว่าที่คุณคิด”** คุณสมชายเดินผิวปากเข้าห้องน้ำ เปิดน้ำฝักบัวรดตัว เอ๋อมมือไปหยิบสบู่ ว่า สบู่หมด แม่เก็บไว้ไหนหว่า

“คุณจะพบสิ่งที่คุณต้องการ ในที่สุดท้ายที่คุณหา” หลังจากดูในตู้ก็แล้ว ในลิ้นชักก็แล้ว ที่ไหน ๆ ก็แล้ว จนอ่อนใจ ก็ไม่เจอสบู่ ตกใจไม่ถูกแล้ว ไม่อาบน้ำแล้วด้วย ว่าแล้วก็เดินไปเปิดตู้หยิบผ้าเช็ดตัว อ้าว สบู่ อยู่ที่ชั้นกับผ้าเช็ดตัวนี่เอง เลยอาบน้ำถูสบู่จน

เสร็จ เข้าไปอีก แต่งตัวลงมากินข้าว คุณแม่ บังขนมบงไว้ให้ เอามาทานเนย ด้วยความรีบ ทำขนมบงหล่นอีก

ช่วยอีกแล้วคุณสมชาย **“วัตถุจะหล่นลงมาในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเสียหายสูงสุด โอกาสที่ขนมบงทานเนยแผ่นหนึ่ง จะตกลงบนพื้นโดยเอาด้านที่ทำเนยคว่ำลง จะเป็นสัดส่วนทางตรงกับความแพงของพรม”** คุณแม่เอ็ดตะโรลั่น ตู ดาสมชาย ทำพรมเบื่อนอีกแล้ว ชั้นเพิ่งให้เขามาปูใหม่เมื่อวานนี่เอง พรมเปอร์เซียเนยแท้ ๆ นะยะ คุณสมชายชินชะแล้ว แม่ดำก็เหมือนให้พร รีบไปทำงานดีกว่าสายแล้ว หยิบกุญแจรถ ไช สตาร์ท ชะชะ ชะชะ ไม่คิด

ก็ **“เครื่องยนต์มักจะหยุดทำงานในตอนที่กำลังจุกละทุกที่สุด”** เอาละซี ทำไงดี หลอกเอารถแม่ไปใช้ดีกว่า บอกว่า รถคุณแม่จอดทิ้งไว้เฉย ๆ นานแล้ว เครื่องยนต์ จะขึ้นสนิมชะหมด จะเอาไปวิ่งให้ คุณแม่รู้ทัน บอกว่า เอาไปเถอะยะ ชั้นรู้ รถแกสตาร์ทไม่ติด มาทำลูกไม้

• **“คุณสามารถหลอกคนทั้งหมดได้ในบางครั้ง หลอกคนบางคนได้ตลอดเวลา**

แต่คุณหลอก แม่ ไม่ได้หรอก” คุณสมชายได้รถก็หือเหยียด ไปได้แค่ ปากซอยก็ไม่หือแล้ว คลานกระดืบ กระดืบ ว่าเลือกเลนติแล้วเขี้ยวหน้า ทำไมมันไม่ค้อย เขี่ยน ไอ้เลนทางซ้ายมือมันไปกันวัด วัด ไม่ได้ ต้องเข้าไปเลนซ้าย ยึกยัก ยึกยักอยู่พักหนึ่ง

โดนบีบแตรดำไป 2 หน ก็ย้ายเลนได้สำเร็จ แต่อ้าวทำไมหยุดเล่นชะละะ โอ๊ยโหย อยู่เล่น เดิมก็จะดี เพราะรถเริ่มวิ๊ด วิ๊ด มั่งแล้ว ย้าย อีกดีมัยเนี่ย

คุณสมชายเอ๊ย เดียวก็ไปไม่ถึงที่ทำงาน หรอก **“อีกเลนนี้ รดแล่นคล่องกว่า เสมอ”**

ในที่สุดก็ถึงที่ทำงาน เกือบทัน เช่นสาย เป็นคนแรก พอเริ่มนั่งโต๊ะ ก็เป็นอันว่าไม่ต้อง เงยหน้ากันละ งานการทำไม้มันมากมายยังงั้น ไม่รู้

ก็แน่ละ คุณสมชาย **“ในองค์การ ไต ๆ งานจะมุ่งลงมาหาคนที่อยู่ตำแหน่งต่ำที่สุดในสายการบังคับบัญชา”** ก็คุณอยากเป็นลูกน้องเขานี้ งานแต่ละชั้นที่ส่ง นะถ้วนทั้งนั้น ต้องมีซึกยี่สิบมือมั่งถึงจะทำทัน

คุณไม่รู้หรือ คุณสมชาย **“ไม่มีอะไร ที่เป็นไปไม่ได้ สำหรับผู้ที่ไม่ต้องลงมือ ทำเอง”**

แล้วก็ยังมียึกมาก ที่คุณควรจะรู้ในการ ทำงาน อย่างเช่น

“ไม่ว่าคุณจะทำงานมากขนาด ไหน ก็ยังไม่สาแก่ใจของหัวหน้า หรอก”

“สิ่งที่คุณไม่ได้ทำ มักจะสำคัญ กว่าสิ่งที่คุณทำ เสมอ”

“ไ้อ้งานที่คุณทำเสร็จไปแล้วนะ มักจะมีคนเสนอตัวอยู่เรื่อยว่า ที่จริงให้ สมทำก็ได้”

แล้วก็

“ไม่มีเวลาที่จะทำงานให้ถูกต้อง หรอก มีแต่เวลาที่จะทำ ให้มันเสร็จ ๆ ไป”

นอกจากนี้ละคุณสมชาย คุณก็ควรจะ รู้หลักทั่ว ๆ ไปของการทำงานในองค์การ เสียด้วย

“คนทำงานแต่ละคน จะเริ่มจากระดับที่เหมาะสมกับความสามารถของตัวเองพอดี”

“คนทำงานทุกคน มีแนวโน้มที่จะก้าวขึ้นสู่ระดับที่ตัวทำไม่ไหว”

ดังนั้น

“ในขณะหนึ่ง ๆ ทุก ๆ ตำแหน่ง จะมีแต่ผู้ที่ไม่ไหวทั้งนั้น”

และ

“งานทั้งหลายที่ทำเสร็จไปนะ ล้วนแต่เป็นฝีมือของผู้ที่ยังก้าวขึ้นไปไม่ถึงระดับที่ตัวทำไม่ไหว”

แล้วก็ ในการทำงานของผู้บริหารนะ นะ คุณสมชาย คุณรู้ไว้บ้างก็ดี เผื่ออีกหน่อยจะได้ เป็นกะเค้ามั่ง

“ใครที่ทำได้-ทำ

ใครที่ทำได้ - สอน

ใครที่สอนไม่ได้ - บริหาร”

“ถ้ามีช่องทางไหนที่จะปลดการ ตัดสินใจที่สำคัญ ๆ แล้วละก็

นักบริหารชั้นดี ทั้งในราชการ

และเอกชน จะค้นพบมันเสมอ”

**“ตำแหน่งยิ่งโต ยิ่งมีแนวโน้มที่
จะใช้เวลาทั้งหมดในการประชุม กับ
เซ็นชื่อ กับรับเบียร์เลี้ยง”**

คุณสมชายแกกก็ก้มหน้าก้มตาทำงาน
ของแกไปจนเที่ยง ออกไปกินข้าว เผอิญเสร็จ
เร็ว มีเวลาเดินเตร็ดเตร่ เลยเดินซอปปิงด้วย
สายตาไปเรื่อย ๆ ไปเจอของอย่างหนึ่งเข้าก็ทำ
ตาโต เมื่ออาทิตย์ที่แล้วเดินหาซื้อแทบแยกว่า
จะได้ ที่แท้อยู่ใกล้ ๆ ที่ทำงานนี่เอง

อย่าเจ็บใจไปเลยคุณสมชาย **“ไม่ว่า
คุณจะหาซื้อของอย่างหนึ่งด้วยความ
ยากเย็นและกินเวลานานซักแค่ไหน
เมื่อซื้อได้แล้ว คุณจะพบว่ามันมีขาย
อยู่อีกที่หนึ่ง ถูกกว่าด้วย”**

คุณสมชายเดินเข้าไปดูใกล้ ๆ เห็นราคา
เข้าก็เข้าอ่อน ของเหมือนกันแท้ ๆ ทำไมราคามัน
ต่างกันได้ขนาดนั้นนะ กลับเข้าทำงาน
ทำงานต่อ บ่าย ๆ มีคนมาติดต่องาน คุณ
สมชายก็ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกให้เป็น
อย่างดี แล้วก็มานั่งสงสัยว่าคุณม้า ที่นั่งอยู่
ข้าง ๆ ทำไมตึง ๆ ไป ไม่รู้ไกรธเรื่องอะไร

**ไม่ต้องสงสัยเลยคุณสมชาย “จะสร้าง
ศัตรู ให้ทำดีกับใครสักคน”**

เกือบเลิกงานแล้ว หัวหน้าชวนไปตี
เทนนิส อีกแล้ว ไม่ไปก็ไม่ได้

ไปก็ไป แต่จำไว้ว่าคุณสมชาย **“คุณ
ไม่มีทางชนะหรอก ไม่มีทางเสมอด้วย
แล้ว คุณจะเลิกเล่นก็ไม่ได้”**

ตีเทนนิสเสร็จ แพ้ตามเคย ขับรถกลับบ้าน
กินข้าว จะนั่งเล่น ดูข่าว อ่านหนังสือพิมพ์
สบาย ๆ คุณแม่แบกวิทยุมาเขียว ดูให้หน่อย
ทำไมไม่มีเสียง คุณสมชายรู้เรื่องวิทยุอยู่บ้าง
แกะออกดู ทำไปทำมาใส่คืนไม่ได้แล้ว ฝรั่ง
ทำเกิน ก็นี้แหละหน้า **“ถ้ามันดูเหมือนจะ
ง่าย จริง ๆ มันยาก ถ้ามันดูเหมือน
จะยาก คุณไม่มีทางทำมันได้หรอก”**

ปลั๊กวิทยุอยู่จนดึก ถึงใส่มันคืนได้
แต่ก็ยังไม่มีเสียงอยู่ดี พรุ้งนี้ต้องเอาไปให้
ช่างซ่อม วันนี้พอแล้ว อาบน้ำนอนดึกว่า

คุณสมชายเข้านอน สวดมนต์ ไหว้พระ
ด้วยนะ เลยมันดี มันเห็นรุ่งนะ เคยได้ยินนิทาน
เกี่ยวกับรุ่งไหม เขาว่าถ้าเดินตามรุ่งไปจน
สุดขอบฟ้า ที่ปลายข้างหนึ่งของสายรุ่ง จะมี
หม้อทองอยู่ ในฝันคุณสมชายเขาก็เดินไปตาม
รุ่งนั่นแหละ เดินไป เดินมา ตั้งนาน จนถึง
ปลายรุ่ง แต่แกไม่ยกเจอหม้อทอง เจออีตา
เมอร์ฟีแทน ตาเมอร์ฟีแกบอกกว่า

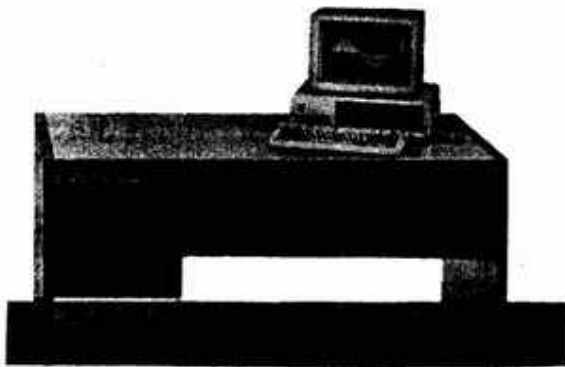
**“สมชาย หม้อทองไม่ได้อยู่ด้านนี้
หรอก อยู่อีกข้างนึงนะ”**

ก็จบเรื่องของคุณสมชายไปแล้ว จะเห็น
ว่า ชุกกฎของเมอร์ฟีนี้ ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน
จริง ๆ นะ อ่านแล้วอย่าเพิ่งนึกว่าไม่จริงหรอก
ใครจะโชคร้ายขนาดนั้น ก็คุณโอทูลเขายัง
บอกเลยว่า **“เมอร์ฟี เป็นคนมองโลกใน
แง่ดี”**

กฎมีอีกเยอะ ถ้าสนใจก็จะได้หามา
เล่าสู่กันฟังอีกในโอกาสต่อไป ●

เฟรดเดอริก ดับบลิว เทเลอร์ ยังไม่ตาย

“บุญ”
ป

หน้าร้อนนี้ทำให้หลายคนบ่นกันไปต่าง ๆ นา ๆ
หลายคนบ่นว่าต้องทำงานอาบเหงื่อต่างน้ำ
ครับ.....ทุกคนต่างก็มีสิทธิที่จะบ่นกันได้
บ่นได้ บ่นไป

พื่นหน้าร้อนนี้ก็ต้องมีคนอื่นอีกเช่นกันที่ต้อง
ทำงานอาบน้ำต่างเหงื่อ.....เพราะเข้าหน้าฝน

ความจริงแล้ว.....เมื่อมารวมกันอยู่ใต้ฟ้าเดียวกัน
ทุกคนคงต้องมีหน้าที่แทนแดดทนฝนกันอยู่แล้ว ไม่ว่าจะ
อยู่บ้านไหน เมืองไหน ก็ต้องมีฝนมีแดดกันทั้งนั้น
แหละครับ

ปัญหานี้ ที่อเมริกาหลายเมืองเริ่มร้อน
ไม่ต่างกับเมืองไทยเรา โดยเฉพาะที่ลอส-
แอนเจริส มีสภาพอากาศคล้ายคลึงกับของไทย
เรามาก

ชีวิตที่นั่นทุกคนต้องทำตัวไม่กลัวฟ้า
กลัวฝน เพราะมีคติประจำใจกันว่า “งานคือ
เงิน เงินคืองาน บันดาลสุข”

ผมเองใช้ชีวิตที่นั่นนานพอสมควร ต้อง
ทำตัวให้เหมือนกับอีกหลาย ๆ คน ไม่ว่าจะฝน
จะตกหรือฟ้าจะร้อง หิมะจะลงก็ต้องทำงาน
โดยยึดคติที่ว่า “ทำงานเพื่อความอยู่รอด”
เพราะบ้านนี้เมืองนี้ไม่ใช่เมืองเรา.....ไม่ทำ
ก็อด

อาชีพของผมที่สหรัฐก็คือ คนขับรถ
ส่งของหรือที่นิยมเรียกกันทั่วไปว่า Messenger
นั่นแหละครับ

ชีวิตการทำงานอาชีพส่งของที่นั่นได้
สอนให้คนรู้หลายอย่างเช่นเรื่องเทคนิคการ
จัดการ และการเพิ่มผลผลิตมากพอสมควร
ซึ่งประทับใจผมมาแล้วจนทำให้ผมมีความ
เชื่ออย่างหนึ่งว่าในการบริหารงานภาค
ธุรกิจของสหรัฐนั้นเขายังนิยมนำเอาวิธีการ
จัดการแบบวิทยาศาสตร์ของนาย Frede-
rick W. Taylor มาปรับใช้กับการทำงาน
ของเขาตลอดเวลา แม้วิธีการนี้จะเกิดขึ้นมา
แล้วในราวต้นศตวรรษที่ ๑๙ ซึ่งเป็นเวลา
หลายสิบปีแล้ว แนวความคิดของเขาก็ยังไม่
ตาย

เทเลอร์มีความเชื่อที่ว่าทรัพยากรบุคคลมีความสำคัญต่อผลผลิต จำเป็นต้องมีการพัฒนาบุคคลให้รู้จักเทคนิค และวิธีการทำงานให้กับพนักงานทุกคน รวมทั้งผู้ที่เข้ามาใหม่พร้อม ๆ กันก็ต้องปรับปรุงระบบการให้ค่าตอบแทนและเทคนิคการผลิตที่ให้ผลประโยชน์ต่อองค์กรมากที่สุด

แนวคิดของเทเลอร์ แม้ว่าจะมีนักจัดการหลายคนในสมัยนั้นไม่เห็นด้วย และยังได้มองว่าเทเลอร์เป็นนักจัดการที่ยึดถือบุคคลเป็นทรัพยากรที่องค์กรจะเลือกใช้เพื่อวัตถุประสงค์ขององค์กร แต่แนวความคิดของเทเลอร์สมัยนั้นก็สร้างความฮือฮามากพอสมควร ดังจะเห็นได้จากการที่เทเลอร์ได้คิดหารูปแบบต่าง ๆ มาใช้เป็นเครื่องล่อและควบคุมการทำงานของคนให้ได้ผลผลิตมากที่สุด ในหลายโรงงานจนประสบผลสำเร็จในสมัยที่เขายังมีชีวิตอยู่

ทำไมผมจึงมีความเชื่อว่าการจัดการของเทเลอร์ยังไม่ตาย

ผมต้องขอถือโอกาสนำเอาประสบการณ์จากการเป็นนักส่งของมาเล่าสู่ให้ฟังบ้าง เพื่อจะได้เป็นเครื่องยืนยันว่า เทเลอร์ยังไม่ตายจริง ๆ ครับ

บริษัทส่งของที่ผมสังกัดอยู่นี้งานหลักของเขาก็คือ การรับ-ส่งของทุกประเภท ตั้งแต่ของจดหมายไปจนถึงฟิล์มถ่ายภาพ แม้กระทั่งดอกไม้ที่นักร้องชื่อดังอย่าง Kenny Roger จะนำไปฝากให้กับสาวน้อย ทางบริษัทก็ไม่รังเกียจ ยินดีรับส่งให้ทั้งนั้น ถ้าลูกค้าต้องการ

ขออย่างเดียวคือ เงินดีงานจะดีตามไปด้วย

บริษัทที่ผมสังกัดอยู่ได้แบ่งพนักงานส่งของออกเป็นสองประเภท โดยยึดวัตถุประสงค์ทางธุรกิจของทางบริษัทเป็นสำคัญ คือ พนักงานประเภทมีเงินเดือนกับประเภทไม่มีเงินเดือน

ผมเป็นพนักงานประเภทไม่มีเงินเดือน ใช้วิธีแบ่งเปอร์เซ็นต์กับบริษัท คือเมื่อผมทำมากจะได้มาก ทำน้อยได้น้อย เพียงแต่บริษัทมีเงื่อนไขอยู่ว่า ผมต้องหาอุปกรณ์ที่จะใช้ในการทำงานมาเอง เช่น รถยนต์ รถเข็น เป็นต้น ยกเว้นวิทยุรับส่งทางบริษัทจะเป็นผู้จัดการให้

การเข้าทำงานกับบริษัทนี้เริ่มแรกเขาจะใช้วิธีฝึกพนักงานใหม่ โดยวิธีให้ส่งของง่าย ๆ ระยะเวลาสั้น ๆ เพื่อสอนงานให้รู้แนวปฏิบัติที่รวดเร็วก่อน โดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติ (Learning by doing)

พนักงานใหม่ทุกคนเมื่อเริ่มเข้าทำงานมักจะมีส่วนแบ่งน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลงทางบ้าง ไม่รู้วิธีการปฏิบัติที่รวดเร็วบ้าง ซึ่งเป็นเรื่องธรรมดาประสพกับพนักงานที่เข้าใหม่ทุกคนรวมทั้งตัวผมด้วย

อันนี้แหละครับที่เป็นเงื่อนไขให้พนักงานใหม่ทุกคนต้องรีบพัฒนาตัวเองให้คล่องตัวในการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา เพราะไม่อย่างนั้นก็เข้าเงื่อนไขไม่มีเนื้อจะให้เข้านั้นแหละครับ

เมื่อคล่องตัวแล้ว ทางบริษัทก็มีวิธีการควบคุมพนักงานให้ได้ผลผลิตอีกหลายวิธี เช่น ตัดวิทยุในรถให้ วางระเบียบในการปฏิบัติ

ตัวของพนักงาน ควบคุมพฤติกรรมของพนักงานให้มีความสุขภาพไม่ก้าวร้าว เป็นต้น

ที่ผมได้ยกตัวอย่างมานี้อาจมีหลายท่านสงสัยว่า.....แล้วมันไปเกี่ยวอะไรกับการเพิ่มผลผลิต

มันเกี่ยวกันครับ ผมมีเหตุผลอธิบายให้เข้าใจดังนี้

การที่ทางบริษัทติดวิทยุให้นั้นมันจะช่วยให้การสื่อสารระหว่างบริษัทกับพนักงานได้เร็วขึ้น คือทุกคนไม่ต้องมาลงชื่อปฏิบัติงานหรือตอกเวลาลงในบัตรที่บริษัทเลย เพียงวิทยุแจ้งบริษัทว่าพร้อมจะทำงานแล้วเป็นใช้ได้ ทางบริษัทก็จะแจ้งให้พนักงานทราบทางวิทยุว่าจะให้ทำอะไรบ้าง

พูดง่าย ๆ ก็คือจะบริหารคนอย่างไรต่อไปนั้นแหละครับ

การติดวิทยุให้พนักงานคนใดนั้นหมายถึงค่าใช้จ่ายที่ทางบริษัทต้องจ่ายเพิ่มขึ้น

บริษัทจึงต้องคิดหาวิธีการสื่อสารให้สั้นลงเพื่อไม่ให้พูดยืดเยื้อ ด้วยการกำหนดให้พนักงานที่ติดวิทยุทุกคนมีรหัสย่อประจำตัวจะได้สื่อสารกะทัดรัด และรวดเร็วแทนที่จะเรียกชื่อคนให้ยืดเยื้อ ซึ่งบางคนก็ดันไปมีชื่อซ้ำกันซ้ำให้

เมื่อมีรหัสประจำตัวก็ตัดปัญหาคนที่มิชื่อซ้ำได้เลย และยังใช้รหัสแทนภาษาพูดอีก เช่น เทนวัน (หมายถึงวันการเรียกพนักงาน) เทนทู (เป็นการขานรับของพนักงาน) ฯลฯ

ครับ.....การมีวิทยุสื่อสารจะช่วยให้

บริษัทเรียกใช้พนักงานได้คล่องตัว และบริษัทสามารถทำการวางแผนว่าจะให้ใครทำอะไรที่ไหน จึงจะเหมาะสมและรวดเร็ว เกิดความเสียหายกับบริษัทให้น้อยที่สุดและสะดวกในการบริหารคนของบริษัทยิ่งขึ้นอีกทางหนึ่งด้วย

ในการวางระเบียบปฏิบัติก็เช่นกัน ทางบริษัทให้พนักงานทุกคนถือปฏิบัติคือต้องวิทยุให้ทางบริษัททราบทุกครั้งที่มีปัญหาหรือจะไปทำธุระส่วนตัว เช่น เข้าห้องน้ำ ขอเวลานอกก็ต้องแจ้งให้ทางบริษัททราบเช่นกัน ทั้งนี้จะได้ง่ายต่อการบริหารคนของบริษัท และยังช่วยป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายเมื่อผู้ให้บริการต้องการให้บริษัทเร่งส่งของบางอย่างภายในระยะเวลาที่จำกัด

ในเรื่องการควบคุมความประพฤติของพนักงานก็เช่นกัน หากพนักงานคนใดที่ถูกกล่าวร้องเรียน ทางบริษัทก็จะทำการลงโทษเช่นให้ทำงานน้อยลง อย่าเพิ่งดีใจนะครับว่าได้ทำงานน้อย เพราะมันหมายถึงรายได้ก็น้อยครับ บางครั้งบริษัทจะให้ทำงานที่ยากแต่ได้ส่วนแบ่งน้อยซึ่งพนักงานเกือบทุกคนระวังในเรื่องนี้ ที่ต้องระวังเพราะมันจะเข้าเนื้อจนไม่มีเนื้อจะให้เข้าครับ.....ทั้งหมดที่ได้นำเสนอประสบการณ์มาแล้วสู่ให้ฟังก็พอจะทำให้เชื่อได้หรือยังว่าแนวคิดของเทเลอร์ นักจัดการแบบวิทยาศาสตร์ยังไม่ตาย

ความคิดของเขายังมีผู้นำมาใช้และคิดแปลงให้เหมาะสมกับการดำเนินงานทางธุรกิจอยู่เสมอจนทำให้ผมเองมีความเชื่ออยู่ว่าแนว

วารสารข้าราชการ ๗๖

คิดของเทเลอร์ในเรื่องการพัฒนาคนนั้นเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งทุกองค์การไม่ว่าจะเป็นของเอกชนหรือของรัฐบาล จำเป็นต้องมีการพัฒนาคนภายในองค์การให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบแม้กระทั่งการควบคุมเพื่อการเพิ่มผลผลิตก็เป็นเรื่องจำเป็น

ขึ้นอยู่กับว่าองค์การจะเลือกนำเทคนิคอะไรมาใช้จึงจะเหมาะสม เช่น การใช้เวลา

ในการควบคุมการทำงานหรือการให้รางวัลตอบแทนสำหรับพนักงานที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบเป็นเรื่อง ๆ ไป

ครับ.....ในองค์การที่มีการดำเนินการทางธุรกิจอาจยอมรับกันว่าแนวคิดของเทเลอร์ยังไม่ตาย แต่แนวคิดนี้อาจตายในองค์การที่มีรูปแบบแบบรูปนัยก็เป็นได้นะครับ.....

.....นายเทเลอร์ นั้นนะตายไปนานแล้ว เขาตายแค่ตัวชื่อเขายังอยู่ครับ ●

บริษัท ประชาชน จำกัด

แผนกการพิมพ์

๓๕ ซอยพิพัฒน์ ถนนสีลม กรุงเทพฯ โทร. ๒๑๔-๒๐๖๒, ๒๑๕-๐๑๘๔

รับผลิตสิ่งพิมพ์คุณภาพดีทุกประเภท ด้วยระบบออฟเซ็ท

ดำเนินงานเองทุกขั้นตอน ทำแบบ ถ่ายฟิล์ม ทำเพลท จนถึงพิมพ์

รวดเร็ว ทันเวลา ราคาเยา

รับเรียงตัวด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ไทย-อังกฤษ สูตรคำนวณ และสูตรเคมี

มีหนังสือกายบริหารและบริหารจิตแจกฟรี ขอได้ที่ บริษัท ประชาชน จำกัด

วินัยข้าราชการ

อุทธรณ์ก่อนทำผิด

เอกศักดิ์ ตรีกรุณาสวัสดิ์

เดือนนี้ขอนำชีวิตของผู้ที่ทำงานอยู่ใน
แวดวงของป่าเขาลำเนาไพรและทรัพยากร
จากป่ามาเล่าสู่กันฟังเพื่อเป็นอุทธรณ์
เตือนใจต่อจากเดือนที่แล้ว

★ ★ ★ ๑. จดหมายเป็นพิษ ★ ★ ★

นายช่าง เป็นผู้จัดการห้างหุ้นส่วนแห่งหนึ่ง
ได้รับเหมาร้างสะพานไม้ไว้ในการก่อสร้างปรากฏ
ว่านายช่าง ได้เคยนำไม้เถื่อนมาใช้ แต่ก็ได้ถูกเจ้า-
หน้าที่จับกุมไปดำเนินคดีตามกฎหมาย นายม้า ซึ่ง
เป็นเจ้าหน้าที่ของบ้านเมือง และมีหน้าที่เกี่ยวกับการ
ปราบปรามและจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมายเกี่ยวกับ
ป่าไม้ ด้วยความที่เป็นห่วงนายช่าง ซึ่งเป็นเพื่อนรักกัน
และต้องการที่จะปราบนายช่าง ไม่ให้กระทำความผิด
กฎหมายป่าไม้เหมือนเช่นที่เคยถูกจับ จึงได้เขียน
จดหมายขึ้นฉบับหนึ่งความว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจได้
ไปสืบเรื่องฆ่ากันในหมู่บ้าน และเจอพวกกำลังทำ
สะพานอยู่แต่เขาไม่กล้าทำอะไร ขากลับเขามาแะ
ถาม ก็เลยบอกว่า พรรคพวกกัน เลยกาไปสังสรรค์
กันหน่อย อีกร้อยอย่างจะมีการตรวจปราบปรามกัน
จะทำอะไรให้ระวังมาก ๆ (ซึ่งความจริงมิได้มีเหตุ-

การณ์ตามที่เขียนในจดหมายแต่อย่างใด) นายม้า
เขียนเสร็จ ก็คิดขึ้นได้ว่าตนเองเป็นเจ้าหน้าที่ การ
เขียนเช่นนี้อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายได้ จึงเก็บ
ไว้ในโต๊ะทำงานและจะฉีกทิ้งภายหลัง แต่ปรากฏว่า
ได้มีผู้หวังดีนำจดหมายฉบับดังกล่าวไปมอบให้ผู้
บังคับบัญชาของนายม้า จึงได้มีการดำเนินการทาง
วินัยขึ้น การกระทำของนายม้า เป็นความผิดตาม
มาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๗ โทษที่ได้รับคือ ตัดเงินเดือน
๑๕% ๖ เดือน (อัตราโทษขณะใช้พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๗)

★ ★ ★ ๒. เผาถ่าน ★ ★ ★ ★

ราษฎรได้มายื่นคำร้องขออนุญาตตั้งเตาเผา
ถ่านพร้อมกับดำเนินการเผาถ่านไปก่อนที่ใบอนุญาต
ตั้งเตาจะออก เพราะว่าขณะนั้นเป็นฤดูฝนถ่านจะ
แห้ง หลังจากเผาถ่านแล้วราษฎรจึงได้มาติดต่อขอ
ชำระค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่าต่อนายดี เพื่อขอ
นำถ่านออกจากเตา คือให้ออกใบเบิกทางในวันเดียว
กันเลย นายดี ได้ดำเนินการออกใบอนุญาตตั้งเตา
เผาถ่านเก็บเงินค่าภาคหลวงถ่านเกินจากปริมาณ

ไม้ในใบอนุญาต อันเป็นการฝ่าฝืนระเบียบที่ทางราชการได้วางไว้ว่าให้คิดคำนวณค่าภาคหลวงไม้พินเมื่อเผาเป็นถ่านแล้วเพียง ๕๐% โดยนายดี มิได้ออกไปตรวจวัดปริมาตรไม้พินก่อนนำเข้าเตาเพื่อเผาถ่าน และตรวจวัดปริมาตรถ่านที่นำออกจากเตาในป่า แต่อย่างไรก็ดี การเก็บเงินค่าภาคหลวงไม้พิน และถ่านกินใบอนุญาตนี้ มีหลักการการเก็บเงินอย่างถูกต้องอยู่ในเอกสารราชการค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ก็ได้นำเสนอคลังโดยถูกต้องตามระเบียบทุกประการ มิได้นำไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัวแต่อย่างใด การกระทำของนายดีเป็นการไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการตามระเบียบของทางราชการ เป็นความคิดตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ โทษที่ได้รับคือ ตัดเงินเดือน ๑๐% ๖ เดือน (อัตราโทษขณะใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗)

★ ๓. วัตไม้และตีตราผิดพลาด ★

นายภูเขา ได้ออกดำเนินการตรวจวัดตีตราชักลากไม้ตามใบอนุญาต เป็นไม้ยางจำนวน ๑๔๐ กว่าตัน ตัดทอนได้ ๒๐๐ กว่าท่อน และไม้กระยาเลยอื่น ๆ จำนวน ๕๐๐ กว่าตัน ตัดทอนได้ ประมาณ ๘๐๐ ท่อน รวมไม้ตีตราชักลากทั้งสิ้นเกือบ ๗๐๐ ตัน ตัดทอนได้ ๑,๐๐๐ กว่าท่อน แต่เมื่อมีการเปรียบเทียบไม้กับบัญชีชักลากที่นายภูเขา เป็นผู้จัดทำแล้วปรากฏว่านายภูเขาตรวจวัดไม้ผิดพลาด ๒ ท่อน วัตไม้ไม่ถูกต้องตามระเบียบ ๒ ท่อน และตีตราชักลากไม้ผิดพลาด ๑ ท่อน การกระทำของนายภูเขาเป็นการไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการตามระเบียบของทางราชการด้วยความเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการตามมาตรา ๖๘ แห่ง

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๑๘ โทษที่ได้รับคือตัดเงินเดือน ๑๐% ๓ เดือน

★ ★ ๔. คัดเลือกไม้ ★ ★ ★

ผู้บังคับบัญชาได้สั่งการให้นายเซยไปทำการตรวจคัดเลือกไม้ในป่าโครงการแห่งหนึ่ง ซึ่งยังไม่เคยมีการทำไม้มาก่อน ผลปรากฏว่านายเซยคัดได้ไม้คัดเลือกทั้งหมด ๗,๕๐๐ ต้นเศษ และไม้สงวน ๓,๔๐๐ ต้นเศษ หลังจากนั้นจึงได้เปิดการประชุมผูกขาดการทำไม้รายนี้ แล้วผู้ประมูลได้ทำการตัดพิน และเจ้าหน้าที่ทำการตรวจวัดตีตราชักลากไปแล้ว จำนวน ๑,๘๐๐ ต้นเศษ ซึ่งไม่มีผิดชนิดหรือขนาดแต่อย่างใด อีกทั้งได้ผ่านการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่แล้ว โดยไม่ปรากฏว่ามีข้อผิดพลาดทั้งทางราชการเรียกเก็บค่าภาคหลวงแล้ว แต่เมื่อมีการตรวจสอบไม้เลือกจำนวน ๕๐๐ ต้นเศษ และไม้สงวนประมาณ ๓๐ ตัน กลับพบว่าไม้เลือกที่ตัดพินต่ำกว่าขนาดจำนวน ๗๐ กว่าต้น และผิดชนิดไม้ประมาณ ๓๐ ตัน หากตรวจสอบเพิ่มเติมจนครบ ๑๐๐% แล้ว ความผิดพลาดจะเพิ่มขึ้นอีก แต่เนื่องจากว่าการคัดเลือกไม้ผิดพลาดนี้มีสาเหตุมาจากสภาพภูมิประเทศที่เป็นป่าดงดิบทึบ ผนดกชุก คนงานและเครื่องมือเครื่องใช้ไม่ค่อยจะอำนวย อีกทั้งการคัดเลือกไม้ได้ดำเนินการก่อนประมูลผูกขาดยังไม่ทราบตัวผู้ประมูลด้วย จึงไม่อาจส่งไปในทางทุจริตได้ การกระทำของนายเซย จึงเป็นเพียงไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการตามระเบียบของทางราชการด้วยความเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ตามมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๑๘ โทษที่ได้รับคือ ตัดเงินเดือน ๑๐% ๔ เดือน

★ ★ ๕. จะเอาอย่างไรก็ได้ ★ ★

นายภู กับพวก รวม ๔ คน ได้ออกไปทำการตรวจปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายป่าไม้ร่วมกับกำลังตรวจป่าไม้ อีก ๒๐ กว่าคน โดยมีนายแหลมเป็นหัวหน้า นายแหลม ได้บอกให้ นายภู กับนายขาว แยกไปตรวจอีกทางหนึ่ง ปรากฏว่าพบไม้สักท่อน และไม้โค่นกลมปลายเหลี่ยมรวม ๔ ท่อน ปริมาตรประมาณ ๓.๕๐ ม.^๓ วางกองอยู่ในบ้านของนายฮ่อ ซึ่งเป็นไม้ที่ได้มาโดยผิดกฎหมาย นายขาว จะตีตรายึดทันที แต่นายภู บอกว่าไม่ต้องตีตราให้รอนายแหลมมาก่อน เมื่อนายแหลมมาถึงก็ได้สั่งให้ตีตราตรวจยึดทันที ขณะทำการตรวจยึด นายภู ได้บอกนายแหลมว่าให้รอเจ้าของไม้ที่แท้จริงมาก่อนค่อยบันทึก เพราะเจ้าของแท้จริงเป็นตำรวจ แต่นายแหลม กลับสั่งให้ดำเนินการบันทึกจับกุมเจ้าของบ้านผู้ครอบครองไม้ก่อน พร้อมกับทำการชักลากไม้ของกลางขึ้นรถบรรทุก และตำรวจก็ได้พูดขึ้นว่า "ถ้าจะจับก็จับ ถ้ากลัวก็ไม่ต้องมาจับ ทำให้นายภู ไม่พอใจจนเกิดการโต้เถียงกันขึ้น และขณะที่นายภู จะขึ้นรถนั้นเอง ได้ตะโกนขึ้นว่า "เฮ้ย จะเอาอย่างไรก็ได้วะ" ทำให้เจ้าหน้าที่ที่ไปร่วมตรวจจับไม้ด้วยสำคัญผิดคิดว่าเป็นการท้าทายชนวิวาท การกระทำของนายภู เป็นการไม่รักษาความสามัคคีในระหว่างเพื่อนข้าราชการ เป็นความผิดตามมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ โทษที่ได้รับคือตัดเงินเดือน ๑๐% ๓ เดือน

☆☆☆ ๖. เงินในลิ้นชัก ☆☆☆

นายตา มีหน้าที่เกี่ยวกับการออกใบเสร็จรับเงินค่าภาคหลวงไม้กระยาเลย และค่าธรรมเนียม

ใบเบิกทาง ปรากฏว่านายตา ได้รับเงินค่าภาคหลวงไม้กระยาเลย และค่าธรรมเนียมใบเบิกทางไว้ แล้วออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ขออนุญาตไป รวม ๕๑ ฉบับ รวมเป็นเงินประมาณ ๔,๕๓๗.๓๕ บาท พร้อมทั้งนำลงบัญชีเงินรายได้แล้ว แต่นายตา มิได้นำเงินดังกล่าวฝากคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน เพราะจะได้รับเงินหลังเวลาที่คณะกรรมการได้นำเงินเข้าเก็บรักษาในตู้নিরภัยแล้ว และมิได้นำเงินส่งคลังตามระเบียบ จึงได้เก็บเงินดังกล่าวไว้ในลิ้นชักโต๊ะทำงาน และจะได้นำส่งในวันรุ่งขึ้น แต่ปรากฏว่านายตา หลงลืม จนกระทั่งผู้บังคับบัญชามาตรวจสอบจึงได้พบว่า นายตายังมิได้นำเงินดังกล่าวส่งคลัง นายตา จึงได้รับนำเงินในลิ้นชักโต๊ะส่งคลังทันทีโดยมิได้นำเงินไปหมุนใช้แต่อย่างใด การกระทำของนายตาเป็นการไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการตามระเบียบของทางราชการด้วยความเอาใจใส่ระมัดระวัง ตามมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ โทษที่ได้รับคือ ตัดเงินเดือน ๑๐% ๔ เดือน

★ ★ ๗. ขัดคำสั่ง ★ ★ ★

ผู้บังคับบัญชาได้มีคำสั่งมอบหมายหน้าที่ให้นายแก้ว ทำหน้าที่หัวหน้าเวร และเป็นผู้รับผิดชอบในการลงนามเป็นผู้อนุญาตในการออกใบเบิกทางและอนุญาตให้นำไม้หรือของป่าเคลื่อนที่ปรากฏว่านายอ่อน ซึ่งเป็นลูกเวรได้มานอนแวนรักษาความปลอดภัยที่สำนักงาน และมีผู้ขอนำไม้ผ่านด่าน แต่หัวหน้าเวรออกไปหาอาหารรับประทานข้างนอกเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้มาติดต่อ นายอ่อน จึงได้ลงนามอนุญาตออกใบเบิกทางไม้นอกประเภทหวงห้าม จำนวน ๕ ฉบับ ลงนามอนุญาต

ออกใบเบิกทางไม้แปรรูป จำนวน ๑ ฉบับ และลงนามอนุญาตให้นำไม้แปรรูปผ่านด่านจำนวน ๔ ฉบับ ทั้ง ๆ ที่ตนไม่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการลงนามต่าง ๆ ดังกล่าวแต่อย่างใด การกระทำของนายอ่อน เป็นการขัดคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ โทษที่ได้รับคือ ตัดเงินเดือน ๑๐% ๘ เดือน (อัตราโทษขณะใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗)

★ ๘. ไม้เต็งและไม้รัง ★ ★

ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตให้ทำไม้และใบเสร็จรับเงินแก่ผู้ขอรับอนุญาตรายหนึ่ง นายไม้ ได้เกิดความสับสนในการปฏิบัติงาน โดยนายไม้ ได้เขียนรายการประเภทของไม้ในใบอนุญาตเป็นไม้เต็ง แต่เวลาเขียนใบเสร็จรับเงินค่าภาคหลวงกลับเขียนเป็นไม้รัง ทั้งนี้ เพราะไม้เต็งและไม้รังปกติมักจะเรียกชื่อว่าไม้เต็งรัง เพราะว่ามีลักษณะและคุณภาพคล้ายคลึงกัน แต่อย่างไรก็ตามทางราชการก็ได้รับค่าภาคหลวงถูกต้อง เพราะว่าไม้ทั้งสองชนิดต่างก็เสียอัตราค่าภาคหลวงในอัตราเดียวกัน การกระทำของนายไม้ เป็นการไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความระมัดระวังเอาใจใส่ ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ โทษที่ได้รับคือ ตัดเงินเดือน ๑๐% ๖ เดือน (อัตราโทษขณะใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗)

★ ★ ๙. ไม้หาย ★ ★ ★

นายทอง ปลัดอำเภอได้ออกตรวจท้องที่แล้วได้จับไม้ตะเคียนแปรรูปที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายจำนวนหนึ่ง แล้วนายทอง ได้ทำหนังสือกำกับไม้มอบหมายให้นายเงิน นำไม้ดังกล่าวบรรทุกเกวียนมา รวม ๓ ลำ เพื่อนำส่งอำเภอ นายนาท ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ป่าไม้รับทราบเรื่องจากนายเงิน จึงได้รายงานให้นายอำเภอทราบ และได้ทำการตรวจนับและตีตรายึดไว้ พร้อมกับลงทะเบียนไม้ของกลางแล้ว แต่ปรากฏว่านายนาท มิได้เก็บรักษาหรือมอบหมายให้ผู้ใดเก็บรักษาไม้จำนวนดังกล่าวเป็นเหตุให้ไม้ของกลางนั้นได้สูญหายไป ทั้งนี้ เพราะนายนาท เข้าใจผิดคิดว่าตนยังไม่ต้องรับผิดชอบไม้ของกลาง จนกว่าจะได้รับมอบจากพนักงานสอบสวน ความจริงแล้ว เมื่อนายนาทได้ตีตรายึดและนำไม้ของกลางลงทะเบียนแล้วก็ต้องเก็บรักษาหรือมอบให้ผู้หนึ่งผู้ใดรักษาไว้ อย่างไรก็ตาม นายนาท ก็ได้ชดใช้ราคาไม้ของกลางให้แก่ทางราชการแล้ว การกระทำของนายนาท เป็นการไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการตามระเบียบของทางราชการด้วยความเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๑๔ โทษที่ได้รับคือ ตัดเงินเดือน ๑๐% ๓ เดือน

★ ๑๐. ภาคหลวงและสลักหลัง ★

พ่อค้าได้นำไม้พินจำนวน ๖๒ คันรยนต์ คิดเป็นปริมาตร ๑,๖๐๐.๐๐ ม.^๓ มาติดต่อขอชำระค่าภาคหลวงต่อทางราชการ นายตั้ง ได้ดำเนินการประทับตราภาคหลวงให้ และออกใบเบิกทางนำไม้เคลื่อนที่ให้จำนวน ๖๒ ฉบับ พร้อมกับเรียกเก็บค่าภาคหลวงถูกต้องแล้วปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ป่าไม้ตรวจพบไม้เต็งรังทูปเปลือก จำนวน ๔๔ ท่อน ปริมาตร ๒.๔๔ ม.^๓

กองอยู่ที่หน้าบริเวณโรงเรียนในชนบทแห่งหนึ่ง จึงได้ทำการตรวจสอบพบว่าไม้ดังกล่าวเป็นไม้ที่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะได้มีการประทับตราตัดไว้และชำระค่าภาคหลวงในลักษณะไม้พินแล้ว แต่ปรากฏว่ามีได้นำไปใช้ทำพิน กลับจะนำไปใช้ทำเตียงนา (ที่พักอาศัยชั่วคราวที่ทุ่งนา เมื่อถึงฤดูการทำนา) ซึ่งควรจะเก็บค่าภาคหลวงเป็นไม้ท่อนซึ่งจะต้องเก็บค่าภาคหลวงลูกบาศก์เมตรละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๔๕.๘๐ บาท ค่าบำรุงป่าอีก ๑ เท่า ค่าภาคหลวงรวมเป็นเงิน ๙๕.๖๐ บาท แต่ผู้รับอนุญาตได้ชำระในลักษณะของไม้พินเป็นเงิน ๙.๙๖ บาท จากการติดตามตรวจสอบหลักฐานจึงได้ทราบว่ารูปรอยตราดังกล่าวเป็นตราประจำตัวของนายตั้ง จึงได้มีการตรวจสอบ และนายตั้งได้خذใช้เงินส่วนที่ขาดให้แก่ทางราชการแล้ว นอกจากนี้ ในการออกไปเบิกทางไม้พินรายหนึ่ง จำนวนปริมาตรประมาณ ๕๐๐.๐๐๐ ม.^๓ นายตั้ง ได้ออกใบเสร็จรับเงินค่าภาคหลวงให้จำนวน ๒ ฉบับ แต่ปรากฏว่านายตั้งไม่ได้สลักหลังใบเสร็จรับเงินค่าภาคหลวงไม้ จำนวน ๒๘.๐๐ ม.^๓ ทำให้รัฐขาดรายได้เป็นเงิน ๑๑๒.๐๐ บาท ซึ่งนายตั้ง ก็ได้ชำระเงินจำนวนนี้ให้แก่ทางราชการแล้วเช่นกัน การกระทำของนายตั้ง เป็นการไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ตามมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ โทษที่ได้รับคือ ตัดเงินเดือน ๑๐% ๔ เดือน

☆ ๑๑. ป่วย, กิจ และขาด ☆

ระยะเวลาประมาณ ๑๒ เดือน นายไข ได้ลาป่วย จำนวน ๑๓ ครั้ง รวม ๑๓๘ วัน ลา กิจ ๓ ครั้ง

รวม ๑๘ วัน และขาดราชการหลายครั้ง รวม ๑๑ วัน บางครั้งมาเซ็นชื่อลงเวลาทำงานแล้วละทิ้งหน้าที่ราชการไป การกระทำของนายไข เป็นความผิดตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ โทษที่ได้รับคือ ตัดเงินเดือน ๑๐% ๓ เดือน พร้อมกันนั้น ก็ให้ผู้บังคับบัญชาติดตามความประพฤติของผู้นี้โดยใกล้ชิด และถ้าปรากฏว่ายังมีพฤติการณ์เช่นเดิมอีก ก็พิจารณาดำเนินการตาม มาตรา ๙๖ หรือมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ (คือให้ออกเพราะเหตุเจ็บป่วย หรือให้ออกเพราะหย่อนความสามารถ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมหรือบกพร่องต่อหน้าที่ แล้วแต่กรณี)

☆☆☆๑๒. ใบเบิกทาง ☆☆☆

นายม้า ได้นำเปลือกไม้ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จำนวนหลายพันกิโลกรัมบรรทุกรถยนต์คันหมายเลข ๐๐๐๐ ล่องลงมาจากภาคเหนือเพื่อจะนำไปส่งลูกค้า ในกรุงเทพฯ ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมได้ระหว่างทาง นายม้า จึงได้ย้อนกลับไปอีกและได้ติดต่อขอซื้อเปลือกไม้ชนิดเดียวกันกับที่ถูกจับกุม จำนวนหลายพันกิโลกรัมเช่นกัน แล้วให้เจ้าของนำมาออกใบเบิกทางกำกับเปลือกไม้จำนวนนี้ โดยระบุว่าบรรทุกรถยนต์คันหมายเลข ๐๐๐๐ และนายม้า เป็นผู้ควบคุมนายหมู เป็นผู้รับคำร้อง และได้ดำเนินการตรวจสอบแต่เปลือกไม้เท่านั้น มิได้ตรวจสอบทะเบียนรถยนต์ว่าตรงกับคันที่ระบุในคำขอหรือไม่ แล้วออกใบเบิกทางไป เป็นเหตุให้มีผู้นำใบเบิกทางฉบับนี้ไปใช้แสดงต่อศาลแขวงเพื่อแสดงว่า เปลือกไม้นี้ชอบด้วยกฎหมาย แต่ศาลไม่เชื่อ คดีถึงที่สุด ศาลพิพากษาปรับ ฐานนำเคลื่อนที่โดยไม่มีใบเบิกทาง

กำกับและให้คืนเปลือกไม้ที่เสีย การกระทำของ นายหมู เป็นการไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ โทษที่ได้รับคือ ตัดเงินเดือน ๒๐% ๔ เดือน (อัตราโทษขณะใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗)

★ ๑๓. ไม้ของกลางหาย ★

นายจ๋อง ได้ยึดไม้ของกลางไว้จำนวนหนึ่ง ต่อมาเมื่อนายจ๋อง ย้ายไปที่อื่น จึงได้มอบงานในหน้าที่ให้นายจ้อย รวมทั้งไม้ของกลางด้วย แต่นายจ้อยไม่สนใจติดตามตรวจสอบดูแลไม้ของกลาง ตลอดจนดำเนินเรื่องเสนอจังหวัดให้ขายไม้ของกลาง จนกระทั่งไม้ของกลางสูญหายไป จังหวัดสั่งให้รีบตรวจสอบและสืบสวนหาสาเหตุของการสูญหาย โดยมีชักช้า แต่นายจ้อย ก็มีได้ดำเนินการตามหน้าที่ จนกระทั่งตนเองจะย้ายไปดำรงตำแหน่งที่อื่นจึงได้บันทึกรายงานไว้ และส่งมอบงานให้กับผู้มารับงานต่อไป เป็นเหตุให้ทางราชการขาดเงินรายได้จากการขายไม้ของกลางเป็นเงินประมาณ ๕๐๐ บาทเศษ ซึ่งนายจ้อยก็ได้ขอใช้เงินให้แก่ทางราชการแล้ว การกระทำของนายจ้อย เป็นการไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ ตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๑๔ โทษที่ได้รับคือ ตัดเงินเดือน ๑๐% ๔ เดือน

★ ★ ๑๔. คัดเลือกไม้ ★ ★

นายดำ กับนายแดง ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาให้ออกไปดำเนินการสำรวจคัดเลือกดีตร้าไม้สักและไม้กระยาเลยในป่าแห่งหนึ่ง พร้อมกับให้สักถานไม้สักไปด้วย ซึ่งตามระเบียบของทางราชการ นายดำ กับนายแดง จะต้องดำเนินการด้วยตนเอง แต่ปรากฏว่าบุคคลทั้งสองได้ส่งให้คนงานเป็นผู้เดินหาและวัดไม้ไปก่อน และให้รองจนกว่าตนเองจะไปถึงและทำการตรวจสอบความถูกต้องของไม้อีกครั้ง จึงจะทำการถากหน้าเขียงได้ บางครั้งคนงานไม่รอให้คนทั้งสองตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง โดยถากหน้าเขียงไปก่อนเลย และการวัดไม้ในส่วนใหญ่มักจะให้คนงานเป็นผู้วัดเว้นแต่ต้นโตที่มองด้วยตาเปล่าแล้ว เห็นว่าผิดขนาด จึงจะทำการตรวจวัดไม้ดูใหม่ด้วยตนเองอีกครั้ง เป็นเหตุให้มีการคัดเลือกไม้สักต่ำกว่าขนาดจำกัด ประมาณ ๒% ของจำนวนไม้สักที่บุคคลทั้งสองได้ทำการคัดเลือกไว้ทั้งหมด ซึ่งความผิดพลาดดังกล่าวยังไม่เกิน ๓% ที่ทางราชการกำหนดไว้ อย่างไรก็ตาม เมื่อมีการตรวจสอบพบก็ได้ทำการแก้ไขและหมายไว้ในสมุดคัดเลือก และไม่ได้ลงบัญชีสำรวจคัดเลือกไม้ให้ผู้รับสัมปทานแต่อย่างใด นอกจากนั้นในการสำรวจ บุคคลทั้งสองก็ได้หมายไม้ต้องห้ามต่าง ๆ ด้วยน้ำมันดินแต่อย่างใด เพียงแต่ขูดเปลือกพอเป็นที่สังเกตเท่านั้น ภายหลังจึงได้นำน้ำมันดินไปหมายไม้ต้องห้ามดังกล่าวครบถ้วน การกระทำของบุคคลทั้งสอง เป็นการไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการตามระเบียบของทางราชการ ตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๑๔ โทษที่ได้รับคือ ตัดเงินเดือน คนละ ๑๐% ๔ เดือน

★ ★ ๑๕. ตราผ่านหาย (๑) ★

นายไม้ มีหน้าที่รักษาและใช้ดวงตรา "ผ่าน ๐๐๐" นายไม้ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้

ตรวจสอบใบเบิกทางนำไม้เคลื่อนที่ของนายไผ่ หลังจากตรวจสอบเสร็จแล้ว นายไผ่ได้มอบหมาย และสั่งการให้นายไผ่เอาดวงตรา ต. และตราผ่าน ไปติดราประทับไม้บนรถ และเมื่อดำเนินการเสร็จ แล้วให้นายไผ่ นำดวงตราทั้งสองดวงไปเก็บไว้ที่ ช่องเก็บดวงตราที่บนด้านด้วยส่วนนายไผ่เอง ได้นำ ใบเบิกทางและคำร้องมาดำเนินการประทับตราเพื่อ เสนอผู้บังคับบัญชาต่อไป ต่อมาเมื่อจะทำการตรวจสอบไม้คันต่อไปจึงพบว่า นายไผ่ มิได้นำดวงตรา มาเก็บไว้ นายไผ่ จึงได้รับติดตามไปที่ทันที ผลปรากฏว่า พบแต่เพียงตรา ต. อยู่เพียงดวงเดียว จึงได้แจ้งความ ไว้เป็นหลักฐานพร้อมกับขอใช้ราคาค่าดวงตราที่ สูญหายไปให้แก่ทางราชการแล้ว การกระทำของ นายไผ่ เป็นการไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความระมัดระวังเอาใจใส่ ตามมาตรา ๖๘ แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ โทษที่ได้รับคือ ตัดเงินเดือน ๑๐% ๔ เดือน

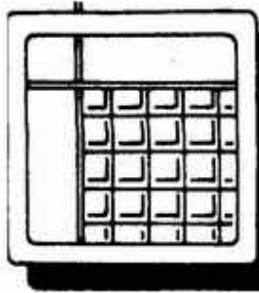
☆☆ ตราผ่านหาย (๒) ☆☆

นายอ้อ มีหน้าที่เก็บรักษาและใช้ดวงตราผ่าน หมายเลข ๐๐๐ ขณะที่ทำการตรวจสอบไม้ ในเวลา กลางคืนครั้งหนึ่ง นายอ้อ ได้ฝากดวงตราดังกล่าวไว้ กับนายอู่ ผู้ควบคุมไม้ช่วยถือไว้ แล้วนายอ้อ ปีนขึ้นไปตรวจสอบไม้ที่ส่งลับบนรถยนต์ เมื่อเสร็จจากการ ตรวจสอบไม้ดังกล่าวแล้วก็ลงจากรถยนต์ และเดิน ขึ้นไปบนสำนักงานเพื่อประทับตรายาง และลงรายงาน การตรวจสอบเสนอหัวหน้าเวร เพื่อสั่งการอนุญาต ให้ผ่านด่านโดยมิได้เรียกเก็บดวงตราดังกล่าวคืน จากนายอู่ เป็นเหตุให้ดวงตราสูญหายไป แต่นายอ้อ ได้รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบในคืนนั้นเอง

พร้อมกับได้พยายามตรวจค้นและติดตามหาดวงตรา ดังกล่าวแต่ก็ไม่พบจึงได้นำความไปแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ ตำรวจ หลังจากเกิดเหตุประมาณ ๑๐ วันเศษ และได้ขอใช้ค่าดวงตราให้แก่ทางราชการแล้ว การ กระทำของนายอ้อเป็นการไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ราชการด้วยความเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาผล ประโยชน์ของทางราชการตามมาตรา ๖๘ แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ โทษที่ได้รับคือตัดเงินเดือน ๑๐% ๔ เดือน

☆☆ ๑๖. ค่าเช่าบ้าน ☆☆☆

นายดี กับนางดำ เป็นสามีภรรยากัน นายดำ มีบ้านพักของตนเอง ซึ่งนายดี อาศัยอยู่ด้วย และ นายดี มิได้เบิกค่าเช่าบ้านแต่อย่างใด หลังจากนั้น ประมาณ ๒ ปี นายดี ก็ได้ถูกย้ายไปทำงานอีกจังหวัด หนึ่ง นายดำ ก็ได้ติดตามไปด้วย โดยเอาบ้านของตน ออกให้เช่า ต่อมาอีกประมาณ ๓-๔ ปี นายดี ก็ย้าย กลับมา และได้ดำเนินการบอกเลิกสัญญาเช่ากับผู้เช่า แต่ผู้เช่าไม่ยอมออกจากบ้านที่เช่า เป็นเหตุให้นายดี กับครอบครัวไม่มีบ้านอยู่อาศัย นายดี จึงยื่นคำร้อง ขอเช่าบ้าน นายอำเภออนุมัติ นายดี จึงได้ไปเช่า บ้านอยู่และได้นำค่าเช่าบ้านที่ได้รับจากทางราชการ ไปจ่ายให้แก่เจ้าของบ้านทุกเดือน และภายหลังเมื่อ นายดี ทราบว่าตนไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่า ก็ได้นำเงิน ส่วนตัวจำนวนที่เท่ากับค่าเช่าที่เบิกจากราชการ ทั้งหมดมาคืนให้แก่ทางราชการแล้ว การกระทำ ของนายดี เป็นการไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการตาม ระเบียบของทางราชการ ตามมาตรา ๖๘ แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ โทษที่ได้รับคือ ตัดเงินเดือน ๑๐% ๔ เดือน●

กฎหมายและระเบียบกรม พร้อมคำอธิบาย

ที่ นร ๐๖๑๑/ว ๖

สำนักงาน ก.พ.

ถนนพิษณุโลก กท. ๑๐๓๐๐

๒๘ กรกฎาคม ๒๕๒๘

เรื่อง คุณสมบัติของกรรมการสอบสวน

เรียน (เวียน กระทรวง ทบวง กรม จังหวัด)

ด้วยมีส่วนราชการบางแห่งได้หารือเกี่ยวกับคุณสมบัติของกรรมการสอบสวนไปยัง ก.พ. ว่าผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย และผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัย ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา ข้อ ๔ วรรคสาม นั้น หมายความว่าถึงบุคคลใดบ้าง

ก.พ. ได้พิจารณาแล้วลงมติดังนี้

๑. คำว่า “ผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย” นั้น หมายความว่าถึง

(๑) ผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย ซึ่งสำนักงาน ก.พ. จัดขึ้น หรือ

(๒) ผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัยของสำนักงาน ก.พ. ซึ่งส่วนราชการต่าง ๆ จัดขึ้น หรือ

(๓) ผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัยของส่วนราชการที่ ก.พ. ได้พิจารณารับรองหลักสูตรนั้นแล้ว

๒. คำว่า “ผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัย” หมายความว่าถึงบุคคลใดบ้างนั้น ก.พ. เห็นว่า ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ข้อ ๔ วรรคสาม กำหนดให้แต่งตั้งผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัยเป็นกรรมการสอบสวนได้นั้น เนื่องจากบางส่วน

วารสารข้าราชการ ๘๖

ราชการอาจมีอัตรากำลังนิติกรหรือผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมาย หรือผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัยไม่เพียงพอที่จะแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวน กฎ ก.พ. ดังกล่าว จึงได้กำหนดให้แต่งตั้งผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัยเป็นกรรมการสอบสวนได้ด้วย ดังนั้น คำว่า “ผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัย” ตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ข้อ ๔ วรรคสาม จึงหมายความว่าข้าราชการซึ่งผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถที่จะสอบสวนในเรื่องที่กล่าวหาได้อย่างถูกต้องและเป็นธรรมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. ฉบับดังกล่าว เช่น เป็นผู้ที่มีความสนใจ และได้ศึกษาความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนความผิดทางวินัยของข้าราชการอยู่เสมอ หรือเป็นผู้ที่เคยทำหน้าที่ตรวจสอบการสอบสวนความผิดทางวินัยของข้าราชการ และเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาการสั่งลงโทษมาแล้ว เป็นต้น

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ได้แจ้งให้กรม และจังหวัดต่าง ๆ ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) ไสร์จ สุจริตกุล
(นายไสร์จ สุจริตกุล)
เลขาธิการ ก.พ.

กองวินัย

โทร. ๒๘๑๘๖๗๗

คำอธิบาย

หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร. ๐๖๑๑/ว ๖ ล.ว ๒๘ ก.ค. ๒๕๒๙ เรื่อง คุณสมบัติของกรรมการสอบสวน

การออกหนังสือฉบับนี้มีเหตุผลอย่างไร

สืบเนื่องมาจากข้อ ๔ วรรค ๓ ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา ได้กำหนดให้คณะกรรมการสอบสวนต้องมีผู้ดำรงตำแหน่งนิติกร หรือผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมาย หรือผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย หรือผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัย เป็นกรรมการสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคน จากข้อกำหนดดังกล่าวมีหลายส่วนราชการมีข้อสงสัยเกี่ยวกับคุณสมบัติของคณะกรรมการสอบสวนว่าผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการวินัย และผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัยหมายถึงบุคคลใดบ้าง ก.พ.จึงได้ออกหนังสือฉบับนี้ขึ้นเพื่อชี้แจงและเป็นแนวทางให้ส่วนราชการยึดถือปฏิบัติต่อไป

หนังสือฉบับนี้มีสาระสำคัญอะไรบ้าง

สาระสำคัญของหนังสือฉบับนี้ได้ให้คำจำกัดความของคำทั้งสองดังนี้

๑. ผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย หมายถึง ผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัยของสำนักงาน ก.พ. ที่ส่วนราชการหรือสำนักงาน ก.พ. จัดขึ้นหรือหลักสูตรการดำเนินการทางวินัยของส่วนราชการที่ ก.พ. ได้พิจารณารับรองหลักสูตรนั้นแล้ว

๒. ผู้มีประสบการณ์ทางวินัย หมายถึง ข้าราชการซึ่งผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถที่จะสอบสวนในเรื่องที่กล่าวหาได้อย่างถูกต้องและเป็นธรรมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ.

ที่ กค. ๐๕๓๑/ว. ๓๓๙๗๙

กระทรวงการคลัง

ในพระบรมมหาราชวัง ๑๐๒๐๐

๓ กรกฎาคม ๒๕๒๙

เรื่อง การคงตำแหน่งช่างเครื่องเรือให้เป็นตำแหน่งทางลูกจ้างประจำ

เรียน เลขาธิการ ก.พ.

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค. ๐๕๑๐/๒๘๓๓๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๒๓ และที่ กค. ๐๕๓๑/ว. ๑๘๔๕๐ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๒๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงการคลังได้กำหนดและปรับปรุงอัตรากำลังลูกจ้างประจำ ซึ่งมีชื่อตำแหน่งและลักษณะงานเหมือนข้าราชการของส่วนราชการต่าง ๆ โดยกำหนดให้ ตำแหน่งช่างเครื่องเรือ เป็นตำแหน่งที่มีชื่อและลักษณะงานเหมือนข้าราชการ เมื่อตำแหน่งว่าง ให้ยุบเลิก และให้ส่วนราชการไปขอตั้งอัตราเงินเดือนเป็นตำแหน่งข้าราชการทางสำนักงาน ก.พ. ต่อไปนั้น

กรมบัญชีกลาง สำนักงานประมาณ และสำนักงาน ก.พ. ได้ร่วมกันพิจารณาแล้วเห็นว่า ลักษณะงานของช่างเครื่องเรือเป็นงานที่ไม่ต้องใช้ความรู้ในเชิงวิชาการในการปฏิบัติงาน แต่เป็นงานที่ใช้ความชำนาญและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ลักษณะงานจึงอยู่ในเกณฑ์ ที่สมควรกำหนดเป็นตำแหน่งลูกจ้างประจำ ดังนั้น จึงให้กำหนดตำแหน่งช่างเครื่องเรือซึ่งเดิม กำหนดไว้เป็นตำแหน่งลูกจ้างประจำที่มีชื่อและลักษณะงานเหมือนข้าราชการ เป็นตำแหน่ง ลูกจ้างประจำโดยตรง สำหรับตำแหน่งช่างเครื่องเรือที่กำหนดไว้เป็นตำแหน่งข้าราชการ เมื่อ ตำแหน่งว่างให้ยุบเลิก และให้ส่วนราชการไปขอตั้งอัตราเป็นตำแหน่งลูกจ้างประจำกับสำนักงบประมาณต่อไป

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วย จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติตั้งแต่ บัดนี้เป็นต้นไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายไพจิตร โรจนวานิช)

รองปลัดกระทรวงฯ ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

กองอนุมัติจ่าย ๑

โทร. ๒๒๑๔๘๕๖

คำอธิบาย

หนังสือกระทรวงการคลังที่ กค. ๐๕๓๑/ว. ๓๓๙๗๙ ล.ว ๓ ก.ค. ๒๕๙๙ เรื่อง การคงตำแหน่งช่างเครื่องเรือให้เป็นตำแหน่งทางลูกจ้างประจำ

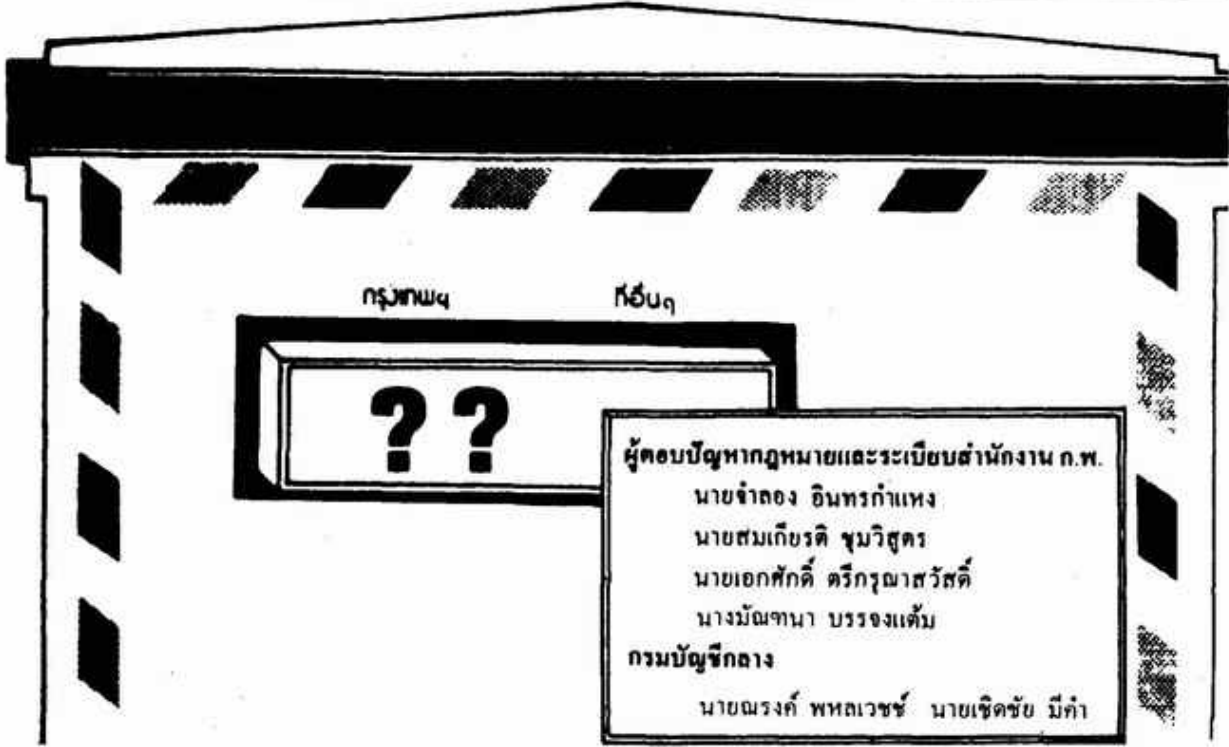
การออกหนังสือฉบับนี้มีเหตุผลอย่างไร

สืบเนื่องมาจากการที่กระทรวงการคลังเดิมได้กำหนดให้ช่างเครื่องเรือเป็นตำแหน่งลูกจ้างประจำต่อมาได้มีการปรับปรุงอัตรากำลังลูกจ้างประจำซึ่งมีชื่อตำแหน่งและลักษณะงานเหมือนข้าราชการของส่วนราชการต่าง ๆ และได้กำหนดให้ตำแหน่งช่างเครื่องเรือเป็นตำแหน่งที่มีชื่อและลักษณะงานเหมือนข้าราชการ เมื่อตำแหน่งว่างให้ยุบเลิก และให้ไปขอตั้งเป็นตำแหน่งตำแหน่งข้าราชการจากสำนักงาน ก.พ. ต่อไป ขณะนี้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงาน ก.พ. ได้พิจารณาทบทวนแล้วเห็นว่าลักษณะงานของตำแหน่งช่างเครื่องเรือเป็นงานที่ต้องใช้ความชำนาญและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเช่นเดียวกับตำแหน่งนายท้ายเรือและพนักงานขับรถยนต์ ลักษณะงานจึงควรกำหนดเป็นลูกจ้างประจำ จึงได้ออกหนังสือเวียนฉบับนี้ให้กำหนดตำแหน่งช่างเครื่องเรือเป็นลูกจ้างประจำ

สาระสำคัญของหนังสือฉบับนี้มีอย่างไร

หนังสือฉบับนี้มีสาระสำคัญคือกำหนดให้ช่างเครื่องเรือซึ่งเดิมกำหนดไว้เป็นตำแหน่งลูกจ้างประจำที่มีชื่อและลักษณะงานเหมือนข้าราชการนั้น ต่อไปให้กำหนดเป็นตำแหน่งลูกจ้างประจำโดยตรง สำหรับตำแหน่งช่างเครื่องเรือที่กำหนดเป็นตำแหน่งข้าราชการไว้แล้ว เมื่อตำแหน่งว่างให้ยุบเลิก และให้ส่วนราชการขอตั้งอัตราเป็นตำแหน่งลูกจ้างประจำกับสำนักงานประมาณต่อไป

ปัญหาระเบียบข้าราชการพลเรือน

เรื่อง การเปลี่ยนแปลงตำแหน่ง และสายงาน

ถาม : คุณอุดมศักดิ์

ผมมีปัญหาที่จะให้ทางบรรณาธิการตอบให้ทราบดังนี้

- ๑. ระเบียบเกี่ยวกับการย้ายสายงานสำหรับผู้ที่ได้รับวุฒิสูงขึ้น
- ๒. กระทรวงจะสอบคัดเลือกภายในนั้น จะมีประกาศให้ทราบหรือเปล่า
- ๓. ขั้นตอนการดำเนินเรื่องขอเปลี่ยนสายงาน

ตอบ สำหรับปัญหาข้อ ๑ และข้อ ๓ มีประเด็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนสายงาน การย้ายสายงาน และขั้นตอนดำเนินการเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวของข้าราชการผู้ได้รับวุฒิเพิ่มเติมซึ่งจะชี้แจงเป็นเรื่อง ๆ ดังนี้.-

๑. การเปลี่ยนแปลงการกำหนดตำแหน่ง (การเปลี่ยนสายงาน) ในการพิจารณาการขอเปลี่ยนแปลงการกำหนดตำแหน่ง ว่าตำแหน่งใดจะเป็นตำแหน่งในสายงานใด ก.พ. จะพิจารณาโดยคำนึงถึงลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบ ปริมาณและคุณภาพของงานของตำแหน่งที่จะต้องปฏิบัติเป็นหลักเพื่อกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งให้ตรงกับลักษณะงานที่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๖ แห่ง พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ การที่ผู้ครองตำแหน่งได้รับวุฒิเพิ่มขึ้นนั้น มิใช่เหตุผลที่จะนำมาขอปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง

สำหรับขั้นตอนดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนี้ จะดำเนินการได้ต่อเมื่อส่วนราชการเจ้าสังกัดได้ พิจารณาเห็นว่าตำแหน่งต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่นั้น มีลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบปริมาณและคุณภาพ ของงานเปลี่ยนแปลงไปจากที่ได้กำหนดไว้เดิม ก็จะ ส่งเรื่องไปให้ ก.พ. พิจารณาปรับปรุงเสียใหม่ให้ เหมาะสมต่อไป

๒. การย้ายสายงานสำหรับผู้ที่ได้รับวุฒิสูงขึ้น กรณีที่ผู้ได้รับวุฒิสูงขึ้นนั้นจะตรงตามคุณสมบัติ เฉพาะสำหรับตำแหน่งในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ที่ครองอยู่เดิม หรือไม่ก็ตาม หากประสงค์จะย้าย สายงานไปดำรงตำแหน่งในสายงานอื่นในส่วน ราชการเดียวกัน มีหลักปฏิบัติดังนี้

- ส่วนราชการนั้นจะต้องมีตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดให้วุฒิที่ผู้นั้นได้รับสูงขึ้นเป็นคุณสมบัติเฉพาะ สำหรับตำแหน่งว่างอยู่
- ตำแหน่งที่ว่างนั้น เป็นตำแหน่งในระดับ เดียวกับตำแหน่งเดิมที่ผู้นั้นดำรงอยู่
- การย้ายจะต้องย้ายไปดำรงตำแหน่งใน ระดับเดิม และรับเงินเดือนเท่าเดิม
- ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ของ ส่วนราชการนั้นได้พิจารณาเห็นชอบในการย้าย ดังกล่าว

นอกจากกรณีการย้ายสายงานในส่วนราชการ เดียวกันแล้ว หากในส่วนราชการอื่นมีตำแหน่งซึ่ง ก.พ. กำหนดให้วุฒิที่ท่านได้รับมานั้นเป็นคุณสมบัติ เฉพาะสำหรับตำแหน่งว่างอยู่ ท่านก็อาจยื่นความ จ्ञานงขอโอนไปรับราชการในตำแหน่งดังกล่าวต่อ ส่วนราชการนั้น หากผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ของส่วนราชการนั้นเห็นชอบและได้ รับความยินยอมจากส่วนราชการเดิมที่ท่านสังกัดอยู่

ก็อาจดำเนินการรับโอนและแต่งตั้งท่านให้ดำรง ตำแหน่งที่ว่างนั้นได้ หรือ

เมื่อมีส่วนราชการประกาศรับสมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดให้วุฒิที่ท่านได้รับมา เป็นคุณสมบัติเฉพาะ สำหรับตำแหน่ง ท่านก็อาจสมัครสอบแข่งขันตามที่ มีประกาศรับสมัคร หากสอบแข่งขันได้และถึงลำดับ ที่บรรจุท่านก็จะโอนไปรับราชการในส่วนราชการ ที่สอบแข่งขันในฐานะผู้สอบแข่งขันได้

สำหรับปัญหาข้อ ๒ หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๔/ว.๑๗ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๑๘ เรื่องหลักสูตรและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการสอบ คัดเลือก คุณสมบัติผู้มีสิทธิสมัครสอบคัดเลือก เกณฑ์ การตัดสินใจ และการยกเลิกบัญชีผู้สอบ คัดเลือกได้ ได้กำหนดไว้ในข้อ ๓ ว่า ให้ผู้ดำเนินการ สอบคัดเลือก ประกาศรับสมัครสอบ โดยระบุชื่อ ตำแหน่งที่จะแต่งตั้งคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครสอบ หลักสูตรและวิธีการสอบคัดเลือก และข้อความอื่นที่ ผู้สมัครควรทราบ กับข้อ ๗ กำหนดว่า ให้คณะ กรรมการดำเนินการสอบคัดเลือกกำหนดวัน เวลา และสถานที่ทดสอบและสัมภาษณ์ รวมทั้งออกกระ เบียบเกี่ยวกับการสอบได้เท่าที่จำเป็นที่ไม่ขัดต่อ หลักสูตรและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการสอบคัดเลือก นี้ แล้วให้ประธานกรรมการประกาศก่อนวันสอบ ไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ย่อมแสดงให้เห็นว่า เมื่อกรมใด จะประกาศสอบคัดเลือกข้าราชการขึ้นแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น (สอบภายในกรมนั้น ๆ) ก็จะต้องประกาศให้ข้าราชการในกรมได้ทราบทั่วกัน ตามนัยหนังสือสำนักงาน ก.พ. ข้างต้น

เรื่อง การเปลี่ยนตำแหน่งจากลูก
จ้างประจำเป็นข้าราชการพลเรือน

วารสารข้าราชการ ๔๒

ถาม : นายเทอดเกียรติ มาชะสุข

ด้วยกระผมปัจจุบันรับราชการเป็นลูกจ้างประจำ ตำแหน่งพนักงานพิมพ์ดีดชั้น ๒ อัตราเงินเดือน ๒,๖๒๕ บาท สังกัดภาควิชาเวชศาสตร์ชุมชน คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กระผมได้เริ่มเข้าทำงานที่ภาควิชาเวชศาสตร์ชุมชน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๖ เป็นลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งพนักงานพิมพ์ดีด อัตราเงินเดือน ๔๕๐ บาท โดยใช้วุฒิการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ ๓ และ ประกาศนียบัตรวิชาชีพดีดไทย-อังกฤษ โดยการคัดเลือกจากภาควิชา มีหน้าที่พิมพ์คำสอนสำหรับนักศึกษาแพทย์ พยาบาล ทันตแพทย์ เภสัชศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ และพิมพ์บันทึกข้อความ-หนังสือ ได้ตอบระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ ทั้งในและนอกมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รวมทั้งรับผิดชอบงานฝ่ายสารบรรณของภาควิชา ด้วย

ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ สอบบรรจุเป็นลูกจ้างประจำ ตำแหน่งพนักงานพิมพ์ดีด ชั้น ๒ สังกัดภาควิชาเวชศาสตร์ชุมชน หัวหน้าภาควิชา ได้มอบหมายให้รับผิดชอบงานฝ่ายสารบรรณงานการเจ้าหน้าที่พร้อมทั้งพิมพ์คำสอนแจกนักศึกษา เอกสารเผยแพร่ และร่าง/พิมพ์ ได้-ตอบหนังสือ ระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ ภาควิชาฯ ได้ปรับปรุงระบบงานธุรการภาควิชาฯ ใหม่ ได้มีการแบ่งหน่วยงานออกเป็นฝ่ายต่าง ๆ เพื่อความคล่องตัวและเกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน หัวหน้าภาควิชาได้มอบหมายให้กระผมรับผิดชอบงานฝ่ายการเงินและพัสดุ ซึ่งมีรายละเอียดของงานที่ต้องรับผิดชอบดังนี้

๑. งานร่าง/ได้-ตอบหนังสือและพิมพ์เอกสารของฝ่ายฯ

๒. เรื่องขออนุมัติไปราชการ และทำรายงานการเดินทาง

๓. เรื่องการเบิกจ่ายพัสดุ-ครุภัณฑ์

๔. เรื่องขออนุมัติเบิกเงินต่าง ๆ

เดือนสิงหาคม ๒๕๒๘ ได้รับช่วงงานจากฝ่ายการศึกษาภาควิชาฯ มาดำเนินการแทนเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเดิม เนื่องจากถูกไล่ออกจากราชการ ซึ่งมีรายละเอียด งานที่ต้องรับผิดชอบดังนี้

๑. ร่าง/พิมพ์ได้-ตอบหนังสือและพิมพ์เอกสารของฝ่ายฯ

๒. เรื่องเกี่ยวกับการเรียนการสอนทั้งหมด

๓. เรื่องการเชิญอาจารย์พิเศษ

๔. เรื่องการศึกษาและดูงานในและนอกภาควิชาฯ

๕. เรื่องการศึกษาต่อและทุนการวิจัย

ขณะนี้กระผมกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ ๓ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิทยาการจัดการ วิชาเอก การจัดการทั่วไป ๔ ปี และคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา ๒๕๒๙ นี้ ดังนั้น กระผมจึงขอเรียนถามว่า ในกรณีนี้ กระผมจะสามารถนำเอาวุฒิการศึกษาดังกล่าวมาขอเปลี่ยนตำแหน่ง จากเดิมลูกจ้างประจำ ตำแหน่งพนักงานพิมพ์ดีด ชั้น ๒ มาเป็นข้าราชการได้หรือเปล่า โดยไม่ต้องสอบบรรจุใหม่ ซึ่งตำแหน่งข้าราชการใหม่ที่ขอเปลี่ยนก็ให้อยู่ในดุลยพินิจของสำนักงาน ก.พ. จะพิจารณาเห็นสมควรว่าจะสามารถบรรจุตำแหน่งใดให้ได้บ้าง ทั้งนี้ โดยใช้อัตราเงินเดือนเดิมของตำแหน่งลูกจ้างประจำ ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๒๙ จะอยู่ในขั้นค่าของตำแหน่งข้าราชการระดับ ๓ พอดี โดยที่ทางราชการไม่ต้องเพิ่มเงินเดือนสำหรับตำแหน่งใหม่

แต่อย่างใด เพียงแต่เปลี่ยนจากลูกจ้างประจำมาเป็นข้าราชการเท่านั้น ถ้าหากคณะกรรมการสอบบรรจุใหม่ก็คงจะยากมาก เพราะทางมหาวิทยาลัยเชียงใหม่จะประกาศสอบเพียงปีละครั้ง และมีตำแหน่งเพียง ๑-๒ อัตราเท่านั้น แต่มีผู้มาสมัครสอบจำนวนมาก ทั้งคนในและนอกมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

หนึ่ง ในกรณีดังกล่าว ถ้าสามารถเปลี่ยนตำแหน่งได้ คณะกรรมการจะต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง เช่น ทำหนังสือถึงหัวหน้าหน่วยงานใดก่อนตามขั้นตอน ปริมาณงานที่จะเสนอเพื่อประกอบการพิจารณา ฯลฯ

ตอบ ตามปัญหาที่ถามไปนั้น ขอแยกการพิจารณาเป็น ๒ กรณี ดังนี้

๑. การกำหนดตำแหน่ง

ถ้าเป็นกรณีที่จะกำหนดตำแหน่งเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ หากส่วนราชการเห็นว่าตามลักษณะ หน้าที่ ความรับผิดชอบ ปริมาณและคุณภาพของงาน จำเป็นต้องมีตำแหน่งเพื่อปฏิบัติงานดังกล่าว ก็อาจส่งคำขอกำหนดให้มีตำแหน่งให้ ก.พ. พิจารณา กำหนดตำแหน่งได้ (ตาม ม. ๓๒ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔)

แต่ถ้าเป็นการกำหนดตำแหน่งเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ดังกรณีของท่าน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จะต้องส่งคำขอไปยัง ก.ม. เพื่อพิจารณากำหนดให้มีตำแหน่ง

๒. การบรรจุเข้ารับราชการ

ในกรณีที่ ก.พ. กำหนดให้มีตำแหน่งไว้แล้ว

การจะบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ให้บรรจุได้โดยวิธีการสอบแข่งขัน (ตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔)

สำหรับการบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย เช่น กรณีของท่าน เมื่อ ก.ม. ได้กำหนดให้มีตำแหน่งแล้ว การบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ม. กำหนด

เรื่อง การเลื่อนขั้นเงินเดือน

ถาม : บุคคลากร

๑. การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการที่จะเกษียณอายุตามข้อ ๑๑ ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๑๔) ผู้บังคับบัญชาจะต้องพิจารณาผลงานและวินัยของข้าราชการผู้นั้นด้วยหรือไม่

๒. ข้าราชการซึ่งถูกสอบสวนว่ากระทำความผิดวินัย และผู้บังคับบัญชาได้รอการเลื่อนขั้นเงินเดือนไว้ ๓ ปี ผลการสอบสวนปรากฏว่าถูกกล่าวหาตกเดือน กรณีที่ผู้บังคับบัญชาจะไม่พิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนทั้ง ๓ ปี โดยอาศัยเหตุที่ว่าบุคคลดังกล่าวมีวินัยหย่อนยานได้หรือไม่

ตอบ

๑. กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๑๔) ข้อ ๑๑ กำหนดไว้ว่า "ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดซึ่งผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนเห็นสมควรให้ได้เลื่อนขั้นเงินเดือน แต่จะต้องพ้นจากราชการไป

วารสารข้าราชการ ๕๔

เพราะเกษียณอายุราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ผู้บังคับบัญชาจะสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญให้ผู้นั้นในวันสิ้นปีก่อนที่จะพ้นจากราชการได้ ซึ่งหมายความว่า ข้าราชการที่จะต้องอายุราชการในวันที่ ๑ ตุลาคมของปี หากเป็นผู้ที่อยู่ในเกณฑ์ที่จะเลื่อนชั้นเงินเดือนซึ่งผู้บังคับบัญชาเห็นสมควรให้เลื่อนชั้นเงินเดือนแล้ว ผู้บังคับบัญชาก็สามารถสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนให้ข้าราชการผู้นั้นในวันที่ ๓๐ กันยายนของปีที่จะเกษียณได้

๒. การที่ผู้บังคับบัญชาจะไม่พิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือนข้าราชการผู้นั้น มาตรา ๖๒ วรรคสอง

แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาชี้แจงเหตุผลให้ผู้นั้นทราบด้วย และถ้าข้าราชการผู้นั้นได้ทราบเหตุผลแล้วเห็นว่าตัวเองยังไม่ได้รับความเป็นธรรมก็สามารถที่จะดำเนินการร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาเหนือชั้นขึ้นไปได้ สำหรับกรณีนี้ เมื่อผลการสอบสวนปรากฏว่า ข้าราชการดังกล่าวไม่ได้ถูกลงโทษจะถือได้อย่างไรว่าข้าราชการผู้นี้มีวินัยหย่อนยาน จึงเห็นว่า ผู้บังคับบัญชาไม่อาจอาศัยเหตุวินัยหย่อนยานไม่พิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการข้างต้นทั้ง ๓ ปี นั้นได้ ●

ด้วยอภิธานนาการ

จาก

สมาคมผู้ส่งออกกาแฟ

เลขที่ ๑๖/๑ ถนนเกษมราษฎร์

แขวงคลองตัน เขตพระโขนง

โทร. ๒๒๑๖๐๕๐

ก่อนปิดปก

กับ **"รัฐบาลใหม่"** ที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เข้ารับตำแหน่งเมื่อเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา

วารสารข้าราชการเป็นเพียงเสียงเบา ๆ เสียงหนึ่ง ที่เรียกได้ว่าเป็นเพียง **"เสียงขานรับ"** เพื่อบันทึกไว้ในกาลเวลา

กาลเวลาซึ่งจะเป็นมหาตุลาการสำหรับตัดสินทุกสิ่ง

ตัดสินว่า **"รัฐบาลใหม่"** ของเรานั้น จะเป็นความหวังใหม่ที่จะสร้างสรรค์ผลงานอย่างเต็มสติกำลัง ปัญญาความสามารถ เหนือขยากและอุทิสหุ่มเหเพื่อประเทศชาติ เพื่อประชาชน จนต้องจocularจารึกไว้ในหน้าประวัติศาสตร์

หรือจะเป็นเพียงแค่ **"หมายเหคุร่วมสมัย"**

คำตอบมีอยู่ในวันพรุ่งนี้ อันไม่นานเกินจะรอกอย

เราเดินทางผ่านกันยายนไปอีกครั้งอย่างเจียบ ๆ ไม่มี**"อะไร"**ให้ตื่นเต้น

เดินทางเพื่อจะ ไปถึงวันเริ่มต้นปีงบประมาณใหม่

ช่วงต่อระหว่างกันยายนกับตุลาคมนั้น มีความเคลื่อนไหวเกิดขึ้นหลายประการ ซึ่งมองได้ตั้งแต่จากหน่วยที่เล็กที่สุดไปจนถึงภาพที่ใหญ่มาก ที่เรียกว่าเป็นภาพรวมของภาคราชการ นับแต่การพ้นจากราชการไปเพราะเหตุเกษียณอายุของข้าราชการจำนวนหนึ่ง การเปลี่ยนแปลงในทางตำแหน่งซึ่งมักจะต้องพิจารณาและสั่งการกันในช่วงระยะนี้ (เหมือนสายน้ำใหม่แทนที่สายน้ำเก่า) การพิจารณาความดีความชอบประจำปีงบประมาณใหม่ ไปจนถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๖

ความเคลื่อนไหวในภาคราชการเช่นนี้ ถือได้ว่าเป็น **"วัฏจักร"**

ผู้คนเดินทางผ่านมา แล้วก็ผ่านไป ราชการยังคงดำรงอยู่

วารสารข้าราชการก็อยู่ภายใต้เงื่อน ไชของวัฏจักรนี้ด้วยเช่นกัน

ผู้คนเดินทางผ่านมา แล้วก็ผ่านไป

เราจึงพยายามบันทึกภาพความเคลื่อนไหวเหล่านี้ไว้ ในยุคสมัยที่เราียอยู่

เพื่อจะได้มองย้อนกลับมาดูไ้บ้าง เมื่อผ่านพ้นวันนี้ไปแล้ว

เราจึงขอเสนอเรื่องราวของ **"งบประมาณใหม่"** ด้วย **"ความรู้สึกร่วมสมัย"**

เรียงง่ายแต่ลึกซึ้ง วิเคราะห์แต่ไม่สับสน โปร่งเบาแต่หนักแน่น และเต็มอยู่ในความว่าง

คงยังบอกไม่ได้ว่า **"น่าอ่าน"** หรือไม่ บอกได้แต่เพียงว่า **"ควรจะต้องอ่าน"**

เพราะชีวิตในภาคราชการของเรานั้น เคลื่อนไหวอยู่ภายใต้กระบวนการบริหารงานบุคคลอันละเอียดอ่อน และอยู่ภายใต้เงื่อน ไชหลายประการของ **"งบประมาณแผ่นดิน"** ด้วย มิใช่หรือ

ผ่านกันยายนไปจนถึงตุลาคม เราทำงานของเราต่อไปอย่างเจียบ ๆ

มี **"ไฟ"** ในใจเป็นตัวเร่ง และมองเห็นจุดหมายอยู่รำไร

คณะบรรณาธิการ

กันยายน ๒๕๒๙